



مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳ شنبه ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب:

- | | |
|--|---|
| ۱ - تصویب صورت مجلس جلسات ۲۵ و ۲۴ اسفند. | اراضی نیروی هوایی در قریه بیشه کلا . |
| ۲ - قرائت و تصویب کلمه اصلاحی در لایحه قانونی اجازه تأسیس وزارت اطلاعات. | ۵ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه خرید وسائل موتور و زاندازمی کل کشور و ارسال بمجلس سنا . |
| ۳ - طرح و خاتمه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور و ارسال به مجلس سنا . | ۶ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع با اضافه مستمری وراثت مرحوم مهندس ضرابی و ارجاع مجدد بکمیسیون . |
| ۴ - شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع به | ۷ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه . |

مجلس ساعت هشتم صبح بر ریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- تصویب صورت مجلس جلسات ۲۵ و ۲۴ اسفند ۴۲
رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان: دکتر امین - روحانی - محسنی - مهندس انصاری - بهادری - مهندس معینی زنده - نصیری - مهندس پروشانی - پرویزی - مهندس آراسته - پزشکی - دکتر مهندس بهبودی - دکتر غنی - کمالوند - دکتر مصباح زاده - دکتر مدنی - رجائی - بانو نفیسی - بانو ابتهاج سمیعی - بانو دکتر دولتشاهی .
غائب بی اجازه - آقای مهرزاد .
غائبین مریض - آقایان: دکتر سام - سرلشکر همایونی .
رئیس - دو صورت جلسه یکی مربوط بجلسه

کمیسیون عرایض شدت عمل بخروج بدهند شاید به نتیجه ای برسد والا هر روز بنده اینجا نامهای تقدیم میکنم و کوچکترین اقدامی نشود این درست نیست شکایت دیگری است از کشاورزان قریه دیو کتی و شکایت دیگری است باز هم از ساکنین قریه سمندک و شکایت دیگری است از اطبای راه آهن مینوبسند با آنکه بیشتر از یکسال است که پزشکان مختلف کشور حتی اطبای وزارت راه از اشل جدید استفاده کرده اند معلوم نیست که اولیای راه آهن بچه مجوزی از پرداخت حقوق قانونی اطباء راه آهن سر بیچی کرده اند.

متشکرم

رئیس آقای سرهنک حسینی

سرهنک حسینی - شکایتی از طرف کشاورزان قریه شلمرزد از اهالی تابع شهر کرد رسیده که تقدیم می کنم

رئیس - آقای بدر صالحیان

بدر صالحیان - دو فقره شکایت از شهر داری سفرزاجع به اعضای انجمن شهر رسیده تقدیم می کنم

رئیس - آقای نوربخش

نوربخش - شکایتی است از فرماندار سیرجان که امور شهر داری آنجا را تصدی دارد عیناً تقدیم میشود

۲- قرائت و تصویب کلمه اصلاحی در لایحه قانونی اجازه تاسیس وزارت اطلاعات

رئیس - وارد شور می شویم نامه ای از مجلس سنا رسیده راجع باینکه در لایحه تاسیس وزارت اطلاعات يك کلمه اضافه شده و اینجا باید تصویب بشود قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد)

زیاست میخترم مجلس شورای ملی

لایحه قانونی شماره ۶۰۴۵۸ - ۴۲/۱۲/۲۲ دولت مربوط به تاسیس وزارت اطلاعات که طوطی شماره ۸۴۲۴ - ۴۲/۱۲/۲۲ از مجلس شورای ملی به مجلس سنا ارسال شده بود فوریت های آن در جلسه شنبه ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۲ مجلس سنا مطرح شد ویس از شور در بند (ب) ماده اول لایحه پس از عبارت «رادبو و تلویزیون» کلمه «دولتی» اضافه گردید و لایحه مزبور عیناً به تصویب رسید اینک لایحه قانونی مزبور جهت استحضار آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میشود

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - نظری راجع به این تغییر نیست ؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانی که باین تغییر موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود

۳- طرح و خاتمه مذاکره گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۳ کل کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور مطرح است قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی ساخت مقدس مجلس شورای ملی روز شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۴۲ جلسه فوق العاده کمیسیون بودجه با حضور کلیه اعضای هیئت دولت و مسئولین امور در طول هشت ساعت لایحه بودجه سال ۱۳۴۳ تقدیمی دولت را مورد بررسی و مذاکره قرار داد و درباره کلیات بودجه و تنظیم آن و تبصره های مربوطه و ارقام و اقلام آن

مذاکرات دقیق و بررسی عمیق بعمل آمد که اینک برای استحضار نمایندگان محترم گزارش آن تقدیم میگردد : بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است دولت فعلی علاقمندی خاصی از خود نشان داد که طبق قوانین موضوعه و قانون اساسی قبل از پایان سال ۱۳۴۲ بودجه سال آتی را بمجلس شورای ملی تقدیم نماید و کمیسیون بودجه نیز با توجه با همیاف وظایف خود و اجرای اصول درم آهنگی با این نظر صحیح همگام و همقدم گردید . اما چون تعطیلات نوروزی در پیش بود و دولت نیز بیش از چند روزی نیست که بنا باراده اعلیحضرت همایون شاهنشاه و تأیید مجلسین مسئولیت امور را بعهده گرفته است ناگزیر از آن بود که لایحه بودجه را بطبق روش متداول تنظیم و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید تا وقفه ای در انجام امور جاری کشور از نظر پرداخت هزینه های مستمر و غیر مستمر پیش نیاید بطوریکه رئیس محترم دولت ضمن توضیحات خود در موقع تقدیم لایحه بودجه بمجلس شورای ملی اظهار نمود تصمیم دولت بر این بوده است که بودجه کل کشور با توجه به نیاز مندیهای مملکتی بصورت يك بودجه بر نامه ای تنظیم گردد که از یکطرف عوائد کل مملکتی بر پایه های

صحیح درآمد کشور نشان داده شود از طرف دیگر اعتبارات عمرانی و هزینه های مستمر و غیر مستمر توأمأ در بودجه منظور و مشخص گرد تا اینکه بودجه کل کشور آئینه تمام نمای بر نامه های اقتصادی و عمرانی کشور باشد ولی چون انجام این منظور مستلزم مطالعات دقیق و صرف وقت و بررسی بیشتری بود و این امر در اندک زمان میسر نمیگردد لذا دولت بودجه ای بر پایه ارقام و اقلام گذشته با توجه به فعالیت های اقتصادی که نتیجه موجب از دیاد در آمد بیشتری خواهد گردید و همچنین باید نظر گرفتن لزوم تأمین اعتبار برای پاره ای از مخارج بسیار ضروری تنظیم کرد

بطوری که از لایحه بودجه مستفاد میگردد دولت مجاهدت نموده است که بودجه موجهی با توجه بدرآمد و هزینه کشور بمجلس تقدیم نماید و با امان نظر در بودجه تقدیمی استنباط می شود که میزان کسر بودجه به نسبت بودجه کل مملکتی رسمی است که میتوان آن را با توجه با بنده در خشان وضع اقتصادی کشور با سانی حیران نمود و اصولاً این امر بخوبی تجلی بخش است که

با از دیاد در آمد ملی از یکطرف و عوائد روز افزون دخائر ارزی و سایر عوامل رشد اقتصادی کشور کسر بودجه کسر متناسب و معقولی تشخیص داده میشود مخصوصاً با توجه با آنکه مسئولین امور صراحتاً اظهار نمودند که بودجه بر نامه ای کامل از طرف دولت در آئینه نزدیک ضمن متمم بودجه بمجلس تقدیم خواهد شد و بهمین جهت این فکر بیشتر تقویت شد که بودجه بر نامه ای میتواند با آرمانهای ملی عملاً پاسخ دهد و این خواسته و منظور اساسی نمایندگان محترم میباشد

از آنجائیکه تحولات عمیق اقتصادی و اجتماعی کشور که مولود انقلاب شاه و ملت میباشد آئینه درخشانی را در جنبش شتون مملکتی نوید میدهد و در اثر تدابیر حکیمانه و رهبری خردمندانه شاهنشاه معظم اساسی توین در مملکت پی ریزی گردیده است

مسلم است که با اجرای قوانین مترقی شاهنشاه که بتصویب ملی رسیده است و هم آهنگی و علاقمندی نمایندگان محترم مجلس در پیشرفت امور کشور شك نیست که بزودی در آمد عموم طنقات از دیاد یافته و با کسر دش صحیح چرخهای اقتصادی سطح زندگی عمومی بمیزان قابل توجهی بالا رفته و بالنتیجه رونق اقتصادی که مطلوب

علاقمندان با اصلاحات است در آمد سرانه افزایش یافته و موجبات رفاه و آسایش همگان فراهم خواهد گردید اینک ماده واحده با اصلاحاتی که در کمیسیون بودجه بعمل آمده است بشرح زیر تقدیم میگردد :

قانون بودجه سال ۱۳۴۳

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۴۳ که از حیث درآمد اعم از عمومی و اختصاصی بمبلغ ۵۷۳ ۵۷۸ ۵۰۴ ریال و از حیث هزینه به مبلغ ۲۱۱ ۲۱۷ ۲۸۰ ریال بالغ میگردد در دو قسمت تصویب و لایحه داده میشود :

وزارت دارائی در آمد های پیش پینی شد ای سال ۱۳۴۳ منظور در قسمت اول را وصول و کلیه و مزایای قانونی کارمندان و خدمتگزاران جزء و هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارتخانه ها و ادارات و بشکلهای دولتی و سایر مصارف منظور در قسمت دوم را در حد و در آمد های وصولی مذکور در قسمت اول با رعایت کامل مقررات و قوانین مربوطه و تبصره های زیر پرداخت نماید :

تبصره ۱ - بودجه تفصیلی وزارتخانه ها و سازمان

های مندرج ضمن ردیفهای يك الي ۶۴ قسمت دوم اعم از عمومی و اختصاصی باید (حد اکثر تا آخر تیر ماه ۱۳۴۳) برای تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی تقدیم شود و مادام که بودجه تفصیلی بتصویب کمیسیون بودجه نرسیده هزینه های مربوطه بر اساس بودجه عمومی یا اختصاصی سال ۱۳۴۲ قابل پرداخت است بشرط آنکه از اعتبار مصوب سال ۱۳۴۳ سازمانهای مربوطه تجاوز نشود

تبصره ۲ - وزارت دارائی مجاز است هزینه وزارتخانه های جدید التاسیس را در حدود اعتباریکه در بودجه سال ۱۳۴۳ منظور شده با رعایت مقررات پرداخت نماید

تبصره ۳ - آنقسمت از بودجه اختصاصی سال قبل وزارت داد گسترش که در سال ۱۳۴۳ از حیث درآمد و هزینه ضمن وجوه عمومی منظور شده بهمان ترتیب بر اساس بودجه اختصاصی سال ۱۳۴۲ قابل پرداخت است

تبصره ۴ - تنخواه گردان خزانه دار یکدل در سال ۱۳۴۳ سه هزار و پانصد میلیون ریال تعیین میشود

تبصره ۵ - وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی اجازه داده میشود از اول سال ۱۳۴۳ بکلیه کارمندان و خدمتگزاران خود اعم از رسمی و غیر رسمی (که تا پایان سال ۱۳۴۲

استحقاق ترفیع و یا اضافه را داشته اند حقوق يك رتبه یا يك اضافه را پرداخت نمایند. وزارت دارائی مجاز است نسبت بسازمانهایی که بودجه تفصیلی آنها از محل وجوه عمومی تأمین و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد رسید اعتبار لازم را از محل در آمد عمومی تأمین نماید. کارمندان و خدمتگزارانی که از بودجه های اختصاصی حقوق دریافت میدارند ترفیع یا اضافه استحقاقی آنان بترتیب مذکور در قسمت اول این تبصره از همان محل تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۶- معافیت های موضوع تبصره های ۱۶ و ۱۷ بودجه سال ۱۳۴۲ و همچنین تبصره ۶ متمم بودجه سال ۱۳۴۲ شماره ۸۳۵۰ مورخ ۱۳۴۲/۵/۲۶ در سال ۱۳۴۳ نیز بقوت خود باقیست.

تبصره ۷- وزارت جنگ مجاز است از محل باقیمانده اعتبارات تعهد نشده بودجه مصوب سال ۱۳۴۲ خود پس از پرداخت دیون داخلی بقیه را جهت تکمیل ساختمانهای نیمه تمام و ساختمان خانه های سازمانی اختصاص داده و تا پایان سال ۱۳۴۳ با رعایت مقررات بمصرف برساند.

تبصره ۸- بوزارت جنگ اجازه داده میشود باقیمانده اعتبارات ساختمانی را که وسیله هیئت پنج نفری برای ایجاد خانه های سازمانی لشکر کاردار شاهنشاهی اختصاص داده شده تا آخر اسفند سال ۱۳۴۳ با رعایت مقررات مصرف نماید.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا
رئیس - کلیات لایحه بودجه مطرح است آقای

دبیرم - خانمها و آقایان نمایندگان شاهد هستند که بنده شهوت صحبت و نطق را ندارم وظیفه مقدس نمایندگی این وظیفه سنگین مقدس و ادار میکنند ما را بر آنکه در پشت تریبون مجلس قرار بگیریم و تذکرات بجا بدولت بدهیم روی این اصل و عمل باین وظیفه لازم دانستم که امروز با اجازه مقام محترم ریاست مجلس و با اجازه خانمها و آقایان مطالبی بعرض برسانم و در لباس تذکر چون من معنای موافق و مخالف را در مجلس درست توجه نکردم من فکر میکنم تذکرات بجا بدولت و گفتن حقایق این موافقت است ولو در لباس مخالفت باشد و در لباس مخالفت اگر يك

تذکرات بجا بدولت داده شود این خودش موافق بتمام معنی است عقیده دارم اگر کسی در لباس موافقت برخلاف حق و حقیقت مطلبی یا مطالبی بگوید او مخالف دولت است برای اینکه برخلاف حق و حقیقت تعریف کرده و تمجید نموده و اگر آن ستونی که نشان میدهد بعنوان ستون مخالف اگر آن ستون ستون مخالف است بنده مخالفم و اگر تذکرات بجا تذکرات واقعی موافقت است بنده موافق درجه يك دولت هستم رأی موافق هم داده ام و باین بودجه هم موافقم مطالبی که اینجا عرض خواهد شد چنانکه آنجا هم نوشتم در کلیات است فکر میکنم خود دولت و نمایندگان محترم مجلس هم در این تذکرات با من هم عقیده باشند يك جزوه ۲۳ صفحه ای چایی بنام بودجه دولت بدست نمایندگان محترم و بدست بعضی آقایان هم رسید بنده غیر از این ارقام خیلی درشت دیگر چیزی ندیده ام يك ستون در آمد عمومی نوشته اند و يك ستون نهائی هم از محل در آمد عمومی هزینه نوشته اند دولتی که امروز با اجازه اعلیحضرت همایونی و با پشتیبانی مجلس بروی کار آمده بنده انتظار داشتم بودجه خیلی کلی، بودجه بتمام معنی بودجه به مجلس تقدیم کند، درست است دولت وقت نداشت چه بهتر بود چند روزی بکماهی مطالعه می کرد يك دوازدهم به تصویب میرساند که وقفه ای در کار دولت حاصل نمیشد بکماهی مطالعه میکرد و يك بودجه بتمام معنی به مجلس میداد چون بودجه آبروی دولت است حیثیت دولت است يك بودجه کلی می آورد يك بودجه مشروح می آورد بودجه برنامه ای درست است که دولت متعهد شده است که بعد از چندماه بودجه ای به مجلس تقدیم دارد ولی چه بهتر بود که این را بکماهی بدمیدادند حالاکاری ندارم آوردند ضمن مطالعه اینجا از قیامی دیدم که یکی هم رقم مالیات غیر مستقیم است. ناگفته نماند مالیاتی که امروز در این مملکت وصول میشود مورد اعتراض همه ما است مالیات واقعی گرفته نمیشود از مظلوم بازویر مالیات بیشتر میگیرند و از قوی مالیات نمیگیرند هم حقوق ملت و هم حقوق دولت ضایع میشود آنکه باید مالیات بدهد فرار میکند از زیر بار و آنکه باید مالیات ندهد و معاف باشد مواجه بابك رأی های خیلی محکم و قوی و زیاد میشود حالا اینجا رقم سه هزار و شصت میلیون رسال نوشته اند که دولت بسایت مالیات وصول خواهد کرد فکر میکنم از يك عده از ضعفا

وصول خواهد کرد و این ابعاد تاریخی می کند ظلم پایدار نمیمانند، این ظلم است بنده سراغ دارم و جناب آقای کورس و نمایندگان که از بازار آمده اند شاهدند در بازار اشخاصی ورشکسته شده اند بکنفر تاجر ورشکسته شده و رفته است در يك جائی با حقوق و مبلغ جزئی منشی شده است آنوقت برای آدم هفتاد هزار تومان کمیسیون مالیاتی رأی داده است چطور وصول می شود این وصول خواهد شد؟ نه! مالیاتهای را وصول می کنند دولت که در مقابل يك تومان چهار تومان هزینه دارد در برز و بحضور جناب آقای هوبدا وزیر محترم دارائی عرض می کردم تأیید میفرمودند عرایض بنده را باید يك رسیدگی دقیق و يك تجدید نظر در وصول مالیات بشود و الا بنده مظلوم را میگیرند و ظالم را ول کنند این صحیح نیست در بازار عده ای هستند و يك دسته چك دارند کارشان نزول خوری است روزی ۵ - ۶ هزار تومان نزول می گیرند نه مغازه نه تجارتخانه و نه جائی دارند و نه پرونده ای دارند روزی ۵ - ۶ هزار تومان نزول میگیرد و توی جیبش میگذارد (اوزار مالیات هم نمیدهد) مالیات هم نمیدهد ولی بیچاره سبزی فروش و بیچاره خرازی فروشی که با خوبانه دل با پول دیگران باقرضه های سنگین مغازه ای باز کرده اما از ترس مأمور مالیات امنیت ندارد وقتی کسی با کیف دستی وارد بازار میشود همه اصناف رنگشان میبرد باید مردم امنیت داد که بروند تجارت کنند سراغ دارم از يك تجارتخانه ای که ۲۵ سال سابقه و شجره تجارت دارد ولی تعطیل کرده کار نمیکند در مغازه اش را بسته از ترس مأمورین دارائی بنده حلاله مخالفت صحبت میکنم با موافق نمیدانم فکر میکنم موافق صحبت میکنم این تذکراتی که باین دولت داده میشود اگر جلوی این تعدیات را نگیرند هم بخودش هم بملت و هم به پادشاه خیانت میکنند درست است که کلمه رعیت و اربابی بلغی شده ولی همه مارعیت پادشاه هستیم نباید برعیت پادشاه اذیت کرد این ظلم است مالیات بردر آمد است نه اینکه مالیات دلخواه بکجا مأمور آمده بجهاتی نوشته این چیزی ندارد اما سراغ دارم بکنفر ورشکسته را که همه چیزش رفته و حالا ازها دوسه توپ پارچه باو میدهند و میفرودند حالا مدتی است که از ترس مأمورین اجرای دارائی مردم آن دو توپ پارچه را هم باو نمیدهند که مبادا توقیف کنند بدبخت و بیچاره سرگردان و حیران

در کوچه و بازار میگرد آنوقت فکر میکنید دعا میکند بدولت یا نفرین میکند حالا این دولت کاری نکرده امیدوارم در این قسمت مطالعات بیشتری خواهد کرد ولی این تذکرات تذکرات بجاست دولت باید در وصول مالیات فکری بکند کاری ایجاد بکنند این مردم کاوش کرده و درخت بارده دولت هستند اگر باین کاو کمک بشود شیرش بیشتر می شود اگر از این درختها مراقبت بشود بارش بیشتر و میوه اش بیشتر میشود از آنها استفاده میشود و الا ما ازها را بگیریم درخت را ببریم فایده ای ندارد با اجرائیه مالیات وصول نمیشود تاجر و بازاری اهل اجرائیه نیست تاجر مقید است بر اینکه دین خودش را بدهد همان دینی که امر روز در راه عمران و آبادی مصرف میشود حاضر است دین خودش را بدهد ولی زور نگوید يك مبلغی بخواهد که بتواند بدهد عرض کنم ورشکسته ای که با ماهی ۵۰۰ - ۶۰۰ تومان منشی شده هفتاد هزار تومان رأی کمیسیون یعنی چه؟ جدا یعنی چه؟ منظور از این ۷۰۰۰۰ تومان رأی چیست؟ میخواهند بگیرند از کجا بگیرند میخواهند اذیت کنند چرا؟ اعلیحضرت همایونی مگردستورش این نیست که ملت او آسوده باشد مگر شب و روز راحتی و زندگی خودش را صرف رفاه و آسایش ملت خودش نکرده؟ آنوقت يك مأمور بیاید بر خلاف منویات پادشاه و بر خلاف منویات ملت نجیب ایران باین کار را بکند یعنی چه؟ بنده جدا از وزیر محترم دارائی که شینگه ام بسیار مرد فهمیده ای است (صحیح است) میخواهم در این موضوع هر چه زودتر چون احتیاج به یکسال مطالعه نیست مطالعه میخواهد مالیات بردر آمد است مالیات را کسی باید بدهد که در آمد دارد اگر تا یکسال میخواهند مطالعه کنند تا مطالعه جناب آقای وزیر دارائی تمام بشود این بدبخت بیچاره از بین رفته مگر نشیتید آن شخص ایشجار کرده روی اظهاریه سنگین وزارت دارائی؟ جدا خواستاریم در این موضوع فکری بفرمایند اما موضوع کدرک این موضوع باید مورد توجه دولت و بخصوص وزیر محترم کمرکات باشد (صحیح است) آقا نرخ کمرک را تثبیت بکنید هر روز نشینید نرخ بگذارید يك عده ای از تاجر جنس وارد کردند هنوز در کمرک است دولت اظهار نامه فرستاده که این اجناس را حراج می کند مگر این حراج برای

دولت منفعت دارد چرا علت را نمی بیند و آن تاجر نمی رسد که چرا این جنس را از گمرک خارج نمیکنی تا او بگوید آقای دولت تصویب نامه ای داشتید من مطابق آن تصویب نامه جنس وارد کردم ولی بعد تصویب نامه را لغو کردی، تجارت روی حساب است بنده میخواهم جنس وارد کنم میبینم گمرکش اینقدر است گریه اش اینقدر است و هزینه های دیگرش اینقدر است و بعد حساب میکنم میبینم این جنس فرض بفرمائید متری ۵۰ ریال یا ۵ تومان فایده دارد در این ضمن جنس تا از محل خرید حرکت کرده است نرخ گمرک تغییر کرده این نمیشود این حراج مال التجاره يك تاجر معنای دیگر دارد یعنی چه یعنی دولت میخواهد با منبع فیض خود، با منبع درآمد خود مبارزه بکند، خراب میکند منبع فیض خود را باید تصویب نامه ها مدت داشته باشد و شما اعلام بکنید این قانون گمرک تا پنجسال یا پنجاه ماه یا یکسال یا دو سال دوام دارد، تاجر در این صورت مطالعه میکند و آنوقت میرود جنس وارد میکند حالا منفعت با ضرر میکند با خودش است ولی نمیشود که جنس وارد گمرک شود دولت تصویب نامه بیاورد و بنده این را عرض میکنم این مخالفت با دولت است؟ خانها و آقایان نمایندگان عزیز این مخالفت است؟ گفتن این مطالب بعقیده بنده موافقت با دولت است این تذکرات بجا است تذکراتی است که از دل برآمده است. ما شهرستانها دولت خواه هستیم. دولتی که با تأیید اعلیحضرت همایونی روی کار میآید مورد تأیید ملت است (صحیح است) تذکر غیر از مخالفت است اگر من پشت این تریبون بگویم مالیات بردرآمد باید بردرآمد باشد گمرک باید ثابت باشد نظام نکتید از قوی مالیات بگیرید، ضعیف را ول کنید و آن مالیاتهایی که هزینه اش از درآمدش بیشتر است روی آن را بکم بکشید مگر این دولت تاجر نیست؟ اگر تاجری پنج قران نفع بکند ده قران هم خرج میکند این تاجر ورشکست میشود و این درست نیست. بنده که در این لایحه صحبت میکنم خلاصه تذکرات صمیمانه و تذکرات از دل برآمده يك نماینده است که باید مورد توجه دولتی باشد که چند روز است روی کار آمده و مورد استقبال مردم و تأیید مجلس است باید گوش بدهید و این تذکرات بجای ما را صمیمانه عمل بکنید. موضوع دیگری که می

خواستم صحبت بکنم موضوع کارخانجات است کارخانجات و صنایع داخلی که حمایت میشود و باید هم حمایت بشود دولت باید مراقب باشد که این کارخانه چیه از زیاده حساب نکنند جنسی که امروز از ژاپن و یا از جاهای دیگر میآید در مقابل آن هزینه های سنگین گمرکی که جناب رئیس گمرک هم اینجا تشریف دارند (نمایندگان - وزیر اقتصاد) به بخشید وزیر گمرکات وزارت و ریاست تغییر نام است در هر صورت ایشان رئیس و وزیر ما هستند و آن جنس به قیمتی از آن تر از جنس داخلی در بازار فروش میرسد در صورتیکه اجناس تولیدی کارخانجات داخلی که در عین حال گمرک و هزینه نمیدهند نباید دیگر باین قیمت بفروشند من از دولت جدا تقاضا میکنم در این مورد توجه مخصوص مبتول بفرمائید که قیمت های داخلی را زیاد بالا نبرند، رسیدگی دقیق باشد در فروش امتعه داخلی همدا مشاق صنایع داخلی هستیم کور باشد چینی که نخواهد از محصول مملکت خودش استفاده بکنند ولی باید ظلم و تعدی نشود، باید میدان را خالی نینند باید مردم زور نگویند. چنانچه عرض کردم جلب اعتماد مردم و تاجر و زارع و همه کس باید فراهم بشود وقتی جلب اعتماد نشد، وقتی مطمئن نشد که این تاجر نخانه را که باز میکند آن زراعت را شروع میکند، آن کارخانه را وارد میکند يك روز با يك تصویب نامه از دستش نخواهند گرفت وقتی که اعتماد پیدا کرد سرمایه هایی که تا بحال در زیر خاکها هست بیرون میاورند و در اختیار مردم گذارده میشود موضوعی که میخواستم این جا صحبت کنم و راجع به بودجه است رقم هزینه و درآمد فرهنگ را دیدم باید عرض کنم که فرهنگ باید خیلی مورد توجه دولت باشد آقایان نمایندگان محترم هیئت دولت عزیز نجات این مملکت، سعادت این مملکت در تأمین فرهنگ است فرهنگی که توأم با دیانت باشد (صحیح است) فرهنگی که درس تقوی و پاکی و درستی توأم با وطن پرستی و شهادتوستی باشد (دکتر رهنوردی - فرهنگ و بهداشت بفرمائید) اگر مردم باسواد نباشند این مملکت از فقر و جهل نجات نخواهد یافت ملل مترقی و متمدن در این دنیا از راه فرهنگ ترقی کرده اند ره چنان رو که رهروان رفتند ما هم باید تأسی به این ملل مترقی بکنیم اوامر

پادشاه خودمان را در توسعه فرهنگ اجرا بکنیم و کیل و وزیر و بزرگ و کوچک اگر دست بدست هم بدهیم فرهنگ کمک بکنیم انتظار داریم بر این که وزیر محترم فرهنگ که ایشان هم مردم بسیار شریفی هستند و اقتضای دارم که آذربایجانی هم هستند در این قسمت توجه بیشتری بفرمائید اوامر شاهنشاه را راجع به سپاه دانش و سپاه بهداشت (دکتر رهنوردی - صحیح است) را اجرا بفرمائید همین دو مورد را برای ملت تأمین بفرمائید (مهندس عطائی - بودجه چه شد؟) همین عرض بنده راجع به بودجه است شما گریک مدتی در مجلس بمانید کار بکنید چند سالی در مجلس باشید انشاء الله خواهید دید که مطالب بنده راجع به بودجه است. تشکیل سپاه دانش و سپاه بهداشت که جزء اوامر اعلیحضرت همایونی است عرض و تقاضای بنده در این است که باید راهی ببیندیم، فکری بکنیم که فرهنگ را توأم با دانش و تقوی و پرهیزکاری پیش ببریم اگر در این مملکت تقوی نباشد، دین نباشد هیچ نیروئی نمیتواند از تعدیات مردم جلوگیری بکند (صحیح است) همین نیروی دین است، زهد و تقوی است که مردم را وادار میکند بحق برستی و حقگوئی و پاکدامنی و پاک اندیشی (صحیح است) باید جلوگیری از بر نامه های سینماهایی باشد که مردم را به بی تربیتی و بی تفوئی تشویق میکنند فلان نشریه که میخواهد عکس زنهای لخت و پست را در صفحات روزنامه خودش چاپ بکند و نشریه اش را از این راه بفروش برساند باید جلوگیری کرد و از بین برد (صحیح است) عکس های لخت و عریان که در صفحات مجلات چاپ میشود این را يك راه از ترقی و منفعت برای خود فکر کرده اند باید جلوگیری بشود نجات مادر تقوی و پرهیزکاری است (احسن است) با اجازه رئیس محترم مجلس شورای ملی که مورد احترام همه ماست (صحیح است) بخصوص بنده که انجمن باطنی به فضل و مقام این شخصیت دارم عرض کنم که کوتاه میکنم ولی این موضوع را ناگرم در خاتمه عرض کنم که حرف حق در هر لباسی باشد آن موافقت است حرف ناحق در هر لباسی باشد آن مخالفت است. تذکرات امروز بنده يك تذکرات بجا و حق بود امیدوارم مورد توجه تمام افراد محترم مجلس بخصوص مورد توجه اعضای محترم دولت باشد در قسمتی که از مالیات و گمرک و کارخانه ها و فرهنگ مطالبی عرض کردم

این ها جامه عمل بخود بیوشد. (انشاء الله) شما را بخدا میسپارم و از نمایندگان محترم خواهش میکنم اگر مطالب نایجاباشد بفرمائید و با گفتن مطالب نایجابا که راجع به تقوی و فرهنگ و تأمین عدالت اجتماعی و تأمین امنیت باشد اگر خدای نکرده مخالف باشند تذکر بدهند (بانو تربیت - همه موافقتند).

رئیس - آقای دکتر بزدان پناه موافقت بفرمائید.

دکتر بزدان پناه - رای اعتمادی که مجلسین ایران به اتفاق بدولت جناب آقای منصور دادند بهترین مایه تشویق و جرات است برای کسی که بخواهد بعنوان موافق درباره لایحه دولت صحبت بکند بنده تصور میکنم وقتی رئیس محترم دولت صریحاً اعتراف بکند به اینکه لایحه ای که بعنوان لایحه بودجه تقدیم شده است چیزی نیست که مورد علاقه و میل دولت بوده و چیزی نیست که تأمین نظر نمایندگان محترم مجلس را بنماید در حقیقت محلی برای بحث جهت موافق و مخالف نگذاشته است. اعتقاد بنده این است که اگر در این فرصت کمی که در اختیار دولت بود لایحه ای غیر از این تقدیم میشد باید مورد بحث و تأمل واقع میگردد زیرا تنظیم و تدوین يك لایحه بودجه بر اساس موازین علمی و فنی در يك فرصت کم برای هیچ دولتی مقدور نیست، دولت در بر نامه ای که تقدیم مجلس کرده بود آنچه که مربوط به بودجه بندی و برنامه ریزی است میگوید تاکنون بودجه مملکت بوضع ابتدائی و خارج از اصول علمی تنظیم گردیده است تا بحال بودجه عمومی دولت بودجه عمرانی مملکت و هر يك از مؤسسات تابعه دولت مقررات خاصی داشتند و متأسفانه نظارت صحیح طبق اصول علمی درباره آنها بعمل نیامد و بعد نتیجه گیری میکند که برنامه ریزی صحیح باید بوسیله بودجه بندی متناسب به مرحله عمل درآید و این دو امر لازم و ملزوم یکدیگرند از این واقفیت این اصل مستفاد میشود که دولتی که محصول مجلسی است که منبعث از انقلاب است آن تعریفی را که تا بحال از بودجه میشده که بودجه عبارت از یک سندی است که پیش بینی دخل و خرج مملکتی را میکند باین تعریف قائل نیست. برای آنهم ارزشی در نظر نگرفته است زیرا ایده آل و اهداف انقلاب دیگر نمیتواند چنین تعریفی را که يك تعریف کلاسیک است درباره بودجه بپذیرد در حقیقت بودجه از نظر دولت بهترین تعریف

خودش را پیدا کرده بنظر دولت بودجه يك بر نامه مالی است که
 بابر نامه های اقتصادی و عمرانی جامعه باید هم آهنگ باشد
 از نظر این دولت دیگر وصول مالیات و پرداخت مخارج يك
 هدف نیست يك وسیله ایست برای نیل به هدفهای جامع ملی
 که عبارتست از بالا بردن میزان رشد اقتصادی و اجتماعی
 و تأمین رفاه عمومی توفیق در تهیه و تنظیم يك چنین
 بودجه ای که ایده آل همه نمایندگان محترم است یعنی
 چه؟ یعنی استقرار يك سیاست مالی صحیح آن چیزیکه
 مبنای اساس پیشرفت اقتصاد سالم است بنده تصور میکنم
 اگر ما از يك سیاست مالی صحیح برخوردار بودیم قطعاً ما
 بحرانی که چند سال است متأسفانه گریبان این مملکت
 را گرفته و خوشبختانه آثارش دارد از بین می رود مواجه
 نمیشدیم (مر توفی - چرا گریبان این مملکت را گرفته؟)
 عرض میکنم اگر سیاست مالی صحیح یعنی آنچه را که
 دولت الآن مورد نظرش هست که از طریق يك بودجه
 صحیح بیاورد وجود میداشت مطلقاً این بحران نمیتوانست
 بوجود بیاید. (مر توفی - سؤال بنده راجع به همین بود
 که توضیح بفرمائید) علتش را بنده از نظر اقتصادی
 عرض میکنم علمای اقتصادی تا بحال شاید تا قبل از
 اینکه تئوریهای کینز مطرح بشود عقیده شان این بوده
 است که میشود گرفتاریهای ناشی از امور مالی را از طریق
 سیاست پولی رفع کرد ولی حالا بالاتفاق معتقدند که فقط
 يك سیاست مالی صحیح میتواند آن سیاست مالی که
 بر اساس بودجه بندی صحیح تنظیم بشود بحرانهائی که
 احياناً در يك مملکت بوجود بیاید از بین ببرد. از نظر
 دولت بشهادت بیانات جناب آقای نخست وزیر نه تنها
 بودجه تقدیمی از نظر بودجه بندی که عبارت از وحدت و
 جامعیت باشد ناقص است بلکه حتی مواردی در این بودجه
 وجود دارد که باروجه آن انفلابی که در این مملکت
 بوجود آمده است مغایر است.

مأمورینی به شهرستانها و استانها اعزام بشوند برای جمع
 آوری آمار طبیعی است که این فرصت در اختیار دولت نبود
 که بشود از آن انتظار و توقع داشت که آن چنان بودجهای
 را تنظیم بکند بنابراین دولت دوازده بیشتر نداشت به عقیده
 بنده با مطلقاً نایبستی برای سال ۴۳ بودجه ای در این سال
 تقدیم مجلس میکرد یا مبیایستی بودجه را بصورت يك
 دوازدهم تقدیم میکرد بنده عیب هر دو کار را بعرض میرسانم
 اگر بودجه سال ۴۳ را دولت الآن تقدیم نمیکرد دولتی
 که بامر اعلیحضرت هما یونی و تصویب مجلسین با اتفاق
 آراء زمام امور را بدست گرفته است
 برخلاف قانون اساسی و قوانین جاری مملکتی و سنن پارلمانی
 رفتار کرده بود البته این مطلب مطلقاً مقبول طبع دولت نبود که
 در شروع بکار به عدم رعایت قوانین مملکتی متهم بشود
 (صحیح است) اما چرا بصورت يك دوازدهم نیاورد این هم
 دوسه مشکل دارد مشکل اول این است که دولت موفقیکه
 شروع میکند بکار يك تعهداتی میکند برای بعد و طبیعی
 است يك دوازدهم این نظر را تأمین نمیکند و اگر بصورت
 يك دوازدهم در هر ماه می آمد به مجلس مدت زیادی وقت
 دولت و مجلس گرفته میشد اما يك عیب خیلی عمده تری
 که باید بعرض نمایندگان محترم مجلس برسانم این است
 که با کمال حسرت و خوشوقتی بنده بر اساس اطلاعاتیکه
 دارم بعرض میرسانم که همین فعالیت مداوم و شبانه روزی
 دولت و مجلسین يك موجی از خوش بینی و اعتماد همین الآن
 در تمام طبقات مردم این مملکت بوجود آورده (صحیح است)
 آیا واقعاً صحیح است که این اعتماد و این محیط خوش بینی
 را که خود مجلس بوجود آورده و يك بار دیگر ثابت کرده
 است که مجلس همگام با دولت میتواند چنین اعتمادی را
 بوجود بیاورد این اعتماد را بدون جهت از دست بدهد یا
 بيك کیفیتي در این اعتماد تزلزلی بوجود بیاید مطلقاً خیر
 وانگهی آنچه که مورد تقاضای دولت است چیست؟ عبارتست
 از تحصیل اجازه از مجلس برای پرداخت هزینه ها بر اساس
 آن يك دوازدهم یعنی در حقیقت از این جهت دولت تقاضای
 اضافی نکرده است و با تعهدی که دولت در تبصره ۱ قانون
 کرده است که بودجه های تفصیلی یعنی بودجه هایی که
 مورد نظر نمایندگان محترم است تا آخر تیر ماه حداکثر
 تقدیم مجلس شورای ملی بکند امکان بحث و فحص در

دخل و خرج مملکتی برای کلمه نمایندگان محترم فراهم
 شده است هیاتطور که ابتدا عرض کردم موافقت من به این
 لایحه واقعاً منبعث است از پشتیبانی و حمایت نمایندگان
 محترم که با اتفاق آراء از دولت کرده اند و دولت پای اعتماد
 گرفته ولی آیا ممکن است بدون داشتن امکانات لازم بتواند
 از این رأی اعتمادی که ابراز شده است برخوردار بشود
 مسلماً نه بنابر این تقاضای بنده از این مجلس که مجلس
 وحدت و هماهنگی و همکاری و همگامی است این است که
 در مورد لایحه تقدیمی رأی موافق خودشان را بدولت
 بدهند تا دولت بتواند در تأمین اجرای نیات خیر خواهانه
 نمایندگان محترم و تحقق بخشیدن به اهداف و به ابدیه های
 انقلاب کار خودش را شروع بکند عرض دیگری ندارم (احسن)
 رئیس - آقای صادق احمدی بعنوان موافق مشروط
 صحبت میکنند بفرمائید.

صادق احمدی - جناب آقای رئیس، نمایندگان
 محترم گمان میکنم که تردیدی نباشد که لایحه بودجه ای
 مهمترین لواحتی است که باید مورد تصویب مجلس شورای
 ملی قرار بگیرد دلیل اهمیتش هم این است که تنها
 لایحه ای است که طبق آئین نامه داخلی مجلس میشود در
 باره اش هر يك از نمایندگان بدون اینکه مفید بوقت
 محدودی باشند صحبت بکنند این دلیل بارزی است بر اهمیت
 لایحه بودجه بنابر این مذاکره در لایحه بودجه از طرف
 نمایندگان ملت ضروری است و اگر بنده عرض میکنم
 بعنوان موافق مشروط نایبستی حمل بر این بشود که با دولت
 مخالفتی دارم چون همین دو سه روز قبل بود که بدولت
 خوشبختانه با اتفاق آراء رأی اعتماد دادیم و خوشبختانه دولت با
 وزرای جوان و خوش فکر و خوش نامی که دارد از هر حیث
 آتیه درخشانی برایش پیش بینی میشود و ما دعا میکنیم
 انشاء الله موفق باشد و ما رأی اعتماد بجائی داده باشیم
 (انشاء الله) ولی در عین حال همانطور که عرض کردم چون
 لایحه بودجه خیلی مهم است دادن تذکرات از طرف
 نمایندگان ضروری است یکی از دوستان به من میگفت
 خوب شما این تذکرات را چرا در جلسه خصوصی ندادید
 و دوستانه شاید مزاح هم میکرد که شاید قصد تظاهر دارید
 که در روزنامه ها منعکس بشود گفتم خوشبختانه همینطور
 است که شما میگوئید اما چرا؟ برای اینکه اینجا خانه
 ملت است و ما نمایندگان مردم هستیم (صحیح است)

موکلین ما انتظار دارند به بینند و کلابشان در مجلس به
 چه نحو از حقوقشان دفاع میکنند (صحیح است) اگر
 آنها نفهمند شأن مجلس روزی بروز متأسفانه باید عرض
 کنم پائین خواهد آمد (صحیح است) اعتماد مردم بمجلس
 کم خواهد شد آنها اینطور تصور میکنند که ما دور هم
 نشسته ایم چای میخوریم سیگار میکشیم شوخی میکنیم
 و وقت میگذرانیم باید این مطالبی که در مجلس با کمال
 دلسوزی گفته میشود در مطبوعات منعکس بشود جناب
 آقای دکتر یگانه وزیر مشاور تشریف دارند و متأسفانه
 جناب آقای وزیر اطلاعات نیستند این مطالب را این دولت باید
 توجه بکند عدم انعکاس این تذکرات در روزنامه ها
 این فواصلی را که بین دولت و ملت هست زیاد میکند (صحیح
 است) باید مردم بدانند که مایکار نشسته ایم و از حقوقشان
 دفاع میکنیم شمامی بینید که در کمیسیونها و در خود مجلس
 راجع بیاتبصره چقدر بحث میشود اینها فقط به منظور حقوق
 مردم و رعایت اصول است اما آیا مردم میدانند (چند نفر
 از نمایندگان - ابداً) هیچ نمیدانند هیچ خبر ندارند هیچ میدانم
 چه سیاستی است که این مطالب را نمیخواهند در روزنامه ها
 منعکس بشود والا اگر نظر آقایان باشد بنده يك تذکرانی
 راجع بدولت سابق راجع به جاده خیابان کندی
 دادم مخصوصاً تقاضا کردم از مخبرین محترم جراید از لحاظ
 افکار عمومی انعکاس این مطالب لازم است تا مردم بدانند
 که مجلس چه چیز را تصویب کرده است و چه چیز را مبیایست
 تصویب میکرد متأسفانه بعکس آن روز يك کلمه هم راجع
 به مطالب بنده نوشته نشد نمیدانم این گله را از کی
 بکنم از ارباب مطبوعات خوب با این تفهیمی که هست
 بار کن چهارم مشروطیت که خوشبختانه مطبوعات هستند نایبستی
 جائی برای این گله باشد ولی متأسفانه هست بنده از
 هیئت محترم دولت بخصوص جناب آقای معینان که ایشان
 را مرد از هر حیث شایسته ای میدانم مثل سایر افراد کابینه
 انتظار دارم که این مسئله را حل کنند آخر این نمیشود که
 شما در روزنامه های خبری راجع به طلاق فلان ستاره يك
 صفحه میخوانید با حروف درشت ولی راجع به حرف
 نمایندگان ملت هیچ انعکاسی ندارد (صحیح است) این
 درست نیست واقعاً جزئیات يك واقعه جنائی که چقدر از
 لحاظ افکار تیب جوان مضرت منعکس میشود در صفحات

روزنامه‌ها نصف صفحه روزنامه عکس‌کارد است که خون از آن می‌چکد و زیرش مطالب و جزئیاتی که اینطور سرش را بریدم و چه کردم، نوشته شده و این چقدر ضرر دارد اینها منعکس میشود اما مطالب یک نماینده ملت که می‌آید اینجا از حقوق ملت دفاع میکند هیچ منعکس نمیشود این فاصله‌ها را کم کنید اگر بخواهید این سرنامه‌های اصلاحتان جامه عمل پوشد باید اعتماد ملت به دولت جلب بشود (صحیح است) اگر همکاری بین ملت و دولت نباشد اگر ملت بدین باشد با چشم بدین بکارهای دولت نگاه کند کارشکنی میکند و بر نامه دولت اجرا نمیشود خوشبختانه جناب آقای منصور تشریف آوردند چون ما انتظار داریم دیوان میخوام که این دولت جوان ثابت بکند که تیب جوان تحصیل کرده خیلی خوب میتواند کار بکند خدای نخواستہ اگر این دولت موفق نشود اثرات فوق‌العاده نامطلوبی در اجتماع دارد ما بایستی اگر دل‌سوز دولت هستیم تذکر اتان را بدهیم و باز هم عرض میکنم خوشبختانه تذکراتی که داده میشود جناب آقای منصور و اعضاء محترم دولت ایشان میدانند که این تذکرات را حمل بر مخالفت نکنند و همانطوری که در گذشته نشان دادند این تذکرات را قبول میکنند اما خود بودجه چون جناب آقای منصور چه در مقدمه لایحه چه در خود بودجه در توضیحاتی که فرمودند این لایحه را یک بودجه بر نامه‌ای کامل ندانستند بنا بر این زیاد در اطراف این بحث کردن و راجع به بودجه‌های عمرانی صحبت کردن مثل اینکه بی‌معنا باشد ولی آرزوی ما اینست که هم نمیشود خودداری کرد یک تذکراتی خواه ناخواه نسبت به این لایحه بودجه باید داد اعتقاد شخص بنده این است که شاید اگر بگویم بیش از نصف بودجه مملکت ما هدر می‌رود و تلف میشود چه در امور ساختمانی چه در امور تعمیراتی چه در خریدها و چه مخارج پرسنل و حقوقی که داده میشود بجز مواردی که مسئله خریدهای دولتی همه آقایان و خانم‌ها بهتر از بنده استحضار دارند که یک محلی است برای سوء استفاده یک عده‌ای، دیواری هم از دیوار دولت کوتاهتر نیست یک شیشی را که بنده می‌روم از بازار با صد تومان تهیه میکنم برای دولت کمتر از چهار صد و پانصد تومان خرج بر نمیدارد (صحیح است) نظرم می‌آید بنده یک وقت، در نخست وزیر بودم اتومبیلم احتیاج به تعمیر پیدا کرد بردند تعمیر چند روز هم رفت و خوابید بعد

از اینکه از تعمیر آوردند گفتم چرا چند روز طول کشید راننده گفت بایستی چند روز آنجا باشد که بتواند آن صورت را بدهند گفتم چقدر صورت دادند گفت سه هزار تومان گفتم مگر این اتومبیل چکار داشت که سه هزار تومان خرج برداشت گفت والله اگر این اتومبیل مال شما بود و من خودم آزاد بودم که آن را به تعمیر گاه ببرم با سیصد تومان این را تعمیر میکردم ببینید یک تعمیر سیصد تومانی سه هزار تومان پای دولت حساب میشود و این مسئله خریدها مسئله تعمیرات اینها یک معضل بزرگی است برای دولتها و یک محلی است برای تفریط بودجه اما حقوق‌ها بنظر بنده نصفش تلف میشود چرا؟ چون به تناسب حقوقی که پرداخت میشود از حقوق گیرنده استفاده نمیشود یک کسی است که چهار هزار تومان سه هزار تومان حقوق میگیرد صد تومان برای دولت کار نمی‌کند (صحیح است) نتیجه اش چیست نتیجه اش این است که مابه التفاوت این را کلاه گذاشته سر دولت اصلاً هم نمیدانم چه حسابی است در مملکت که خوردن پول دولت را مباح میدانند این فکر را باید با آن مبارزه کرد، دولت باید کاری بکند که مردم فکر نکنند این بودجه دولت خوردنش حلال است جناب آقای فولادوند مردم خوردن پول دولت را حلال میدانند (صحیح است) اگر بتواند دولت این کار را بکند خودش یک صرفه جوئی عمده‌ای شده است در بودجه بهر حال سازمانهایی که خود جناب آقای نخست وزیر و هیئت دولت هم مسلمانیش از بنده میدانند و در فرمایشاتشان هم اشاره فرمودند سازمانها را باید متناسب با احتیاجات مملکت در آورد صورتیکه در حال حاضر هست این متناسب نیست در بعضی از این دستگاهها شما می‌بینید که لافا لاف پنجاه نفر کارمند باید متصدی این دستگاه باشد در صورتیکه این کار به هشت نفر تحمیل میشود محققاً نتیجه کار خوب نخواهد بود و به عکس در یک جائی که با پنج نفر میشود کار را به نحو خوب اداره کرد پنجاه نفر وقت تلف میکنند و در آنجا می‌ولند (صحیح است) این سازمانها بایستی متناسب بشود و اینها همه طرق صرفه جوئی در بودجه و خرج کردن بودجه در راه صحیح و منطقی است مسئله عمده‌ای که در حال حاضر در دستگاههای دولتی هست مسئله تبعیض است تبعیض در پرداخت حقوق، تبعیض در پرداخت پاداش، تبعیض در پرداخت مزایا و تبعیض در مقام و ترفیع این روح تبعیض را بایستی

از بین برد چون روح صداقت و امانت را می‌کشد و از بین می‌برد (احسنت) وقتی که من می‌بینم فرد دیگری که از رحمت ندارد بدون دلیل یا تشبث و دوستی و اعمال نفوذ مقام بالاتری می‌گیرد من دل‌سرد میشوم و خودم رامستحق میدانم که در مقابل پولی که میگیرم کار نکنم (صحیح است) و کار نمیکنم بنده اعتقاد این است که در حال حاضر در تمام دستگاههای دولتی بنده دستگاهی را که کارم بوده و افتخار خدمتگزاری داشته‌ام عرض میکنم خوشبختانه جناب آقای دکتر عاملی تشریف دارند یک عده از قضات خوب ما مناسب با پولی که میگیرند کار نمی‌کنند هیچ عملی ندارند قاضی فوق‌العاده درست است و علاقمند است ولی دل‌سرد است تبعیض روح صداقت و امانت را که لازمه کار صحیح است می‌کشد این تبعیض را از بین ببرید که کارمند به فهمد یک حساب و کتابی در کار هست آنوقت دل‌گرم میشود و بهتر کار می‌کند اینهمه سازمانهایی جهت توسعه پیدا نمی‌کند و اما جناب آقای منصور شما رئیس دولت هستید مسئولیت بزرگی برای حفظ سرمایه‌های مملکت دارید یکی از سرمایه‌های بزرگ و اساسی مملکت حیوانات مملکت هستند (صحیح است) این سرمایه‌ها را حفظ کنید از این سرمایه بهتر و بیشتر استفاده کنید هر سال عده‌ای از دبیرستان‌های ما فارغ‌التحصیل میشوند ولی بدانگاه راه پیدا نمی‌کنند و این سرمایه در معرض تلف است در معرض فساد است که فساد این سرمایه به قسمت‌های دیگر سرایت می‌کند (صحیح است) شما باید کاری بکنید که این سرمایه حفظ شود و بهتر بکار بیفتد بهتر از آن استفاده شود چون این برنامه و این جزئیات نشده بنده نمیدانم وضع دانشگاه ما چه خواهد شد در حال حاضر جناب آقای وزیر فرهنگ که بنده به جنابشان با سابقه آشنائی که دارم واردت خاصی دارم، در حال حاضر برنامه‌های مدارس ما نیز نامه‌های دانشگاههای ما متناسب با احتیاج نیست (صحیح است) این برنامه‌ها را متناسب بکنید این اقرار تلخی است که بنده باید بکنم روز بروز سطح سواد و اخلاق بین جوانهای ما پائین می‌آید اگر کسی بگوید صحیح نیست خودش را گول زده تعارف کرده (صحیح است) جناب آقای وزیر اطلاعات که متأسفانه اینجا تشریف ندارند جلوی این فیلم‌های مستهجن را بگیرد (صحیح است) جناب آقای دیبم دوست عزیز بنده راجع به عکسهای لخت فرمودند آن

زیاد مهم نیست فیلم‌ها هم آن قسمت‌هایی که مربوط به لختی فیلم است بنظر بنده مهم نیست آن نتیجه مهم است آنچه مهم است نتیجه گیری فیلم‌هاست این داستان‌هاست که جوانهای ما را گمراه میکند بعضی از این مجلات را که خوشبختانه تعدادشان کم شده است به بیندین این مقالاتیکه منتشر میکنند برای اینکه تیراژشان بالا برود و بقول خودشان دخل و خرج بکنند اینها چه نکته‌هایی بر خلاف اخلاق نسل آینده مملکت مینویسند (صحیح است) یکی از ارقامی که بنده در این بودجه دیدم رقمی بود برای تربیت بدنی که شصت و هفت میلیون ریال است بهر حال این بودجه را در راهی بایستی بره انداخت که وسایل تفریحات سالم برای جوانان ما آماده بشود اخیر آمد شده است یک باشگاههایی باسم تفریحات سالم درست میکنند متأسفانه مرکز فساد است (یکی از نمایندگان - قمارخانه است) بنده می‌خواهم عرض کنم که تفریحات سالم به معنای واقعی برای جوانها باید فراهم کرد شما اگر توقع دارید یک جوان وقتی که از دانشکده یا دبیرستان بیرون می‌آید برود توی اطاق در را به بندد و مطالعه کند با این اوضاع و احوال که در اجتماع ما هست با این فیلم‌ها و این تشریفات این توقع بیجا است مقتضی سن این جوان هفده، هجده ساله این است که دنبال گردش و تفریح برود وقتی تفریح سالم در اختیارش نباشد خواهد ناخواه کشانده میشود به سینماها و دنبال مطالعه نشریات مستهجن میرود و منحرف میشود شما اوقات فراغت محصلین را باید ازش بگیرد اما بچه تربیت نه اینکه بگوئید بازم برو مطالعه کن آن نمی‌رود احتیاج به استراحت و تفریح دارد اما این تفریح را تفریح سالم باید برایش فراهم بکند این وظیفه تربیت بدنی است (صحیح است) این مسئله ورزش که اینجا دوست عزیز من آقای حبیبی تذکر فرمودند مسئله اساسی است (صحیح است) ورزش باید بین جوانان تعمیم پیدا کند که این روح کسالت از بین برود در حال حاضر همه آقایان در منزلشان جوانهایی هستند برادرشان پسرشان ملاحظه فرموده‌اند ۹۹ درصد جوانهای ما عادت بورزش ندارند (صحیح است) ولی در خارج عکس این است آنها ۹۹ درصدشان بورزش می‌پردازند (حبیبی - صد درصدشان) جنابعالی میفرمائید صد درصد چون مطالعه شما بیش از بنده است اما درباره این بصره ۵ بسیار کار بجائی کرده است دولت و

این تبصره را گنجایده است و یک ترفیع که بمستخدمین دولت داده اند بسیار بجاست بنده تبریک میگویم خیلی از آنها احصاق حقتان میشود امیدوارم بشوند بدولت و این امیدواری در کار مملکت بسیار مؤثر است و خوشبختانه در ظرف این چند روز این امیدواری پیدا شده است و طلیعه این است که دولت در انجام برنامه ها موفق خواهند شد در اینجا گفته شده است کسانی که تا آخر سال ۴۲ استحقاق ترفیع دارند یک رتبه بهشان داده شود بنده میخواستم این توضیح را عرض بکنم با اجازه همکاران قضائی خودم بنده افتخار خدمت در دادگستری داشته ام خدمت در دستگاه دادگستری و وضع دادن ترفیع با سایر دستگاهها و وزارتخانه ها فرق دارد یک قاضی ممکن است هفت سال هشت سال رتبه نگیرد و علتش راهم حتی بهشان ابلاغ نمیکنند مثلاً گزارش داده است فلان اصحاب دعوی که از حکم قاضی ضرر دیده است با نامه بی امضاء که این قاضی عرق خور است همین گزارش باعث میشود که دو سال رتبه قاضی داده میشود و بدبختانه رؤی محکمه انتظامی در حال حاضر قابل تجدید نظر نیست هر چه گفته اند درست است یک قاضی شش هفت سال با آن جانی که میکند اگر با تمام این تشریفات رتبه بهش دادند این را باید حقوقش را داد و بنده نمیدانم در اینجا جناب آقای دکتر یگانه یا جناب آقای دکتر عاملی توضیح میفرمایند آیا قضائی که با خون دل در سال ۴۲ محکمه انتظامی رتبه شان را تصویب کرده ولی ابلاغشان در سال ۴۳ داده میشود و کار گزینی ابلاغ میکند که جناب آقای قاضی رتبه شما در سال ۴۲ که از طرف محکمه انتظامی صادر میشود این قاضی هم مشمول این تبصره میشود یا خیر (مخبر کمیسیون بودجه - میشود) بنده انتخا ~~ستند~~ میکنم بفرمایش جنابعالی، مطالبی جناب آقای دیبیم راجع به مالیات فرمودند و همانطور که عرض کردم چون این واجب کفائی است از عهده بنده خارج شد بنده تقاضا دارم یک هیئتی را مأمور کنید حساب دقیق بکنند ببینند این مالیات مستقیمی که گرفته میشود با مخارجی و با حقوقی که برای وصول دولت باید بکنند مطابق هست یا نه ولی بنده فکر میکنم مخارج ادارات وصولی خیلی بیشتر از این است که وصول میکنند اگر این است چه لزومی دارد که ممالیات مستقیم بگیریم چون مالیات مستقیم زاهمان طور که جناب آقای دیبیم فرمودند از طبقه ضعیف میگیرند

از اقویا که نمیتوانند بگیرند آنها بطرق مختلف متعین میشوند و از زیر بار پرداخت مالیات شانه خالی میکنند (صحیح است) پس این طبقه ضعیف، این فرض را بفرمائید خرازی فروش کم بضاعت یا بقال چرا این را از ۲۰۰ تومان مالیات بگیرند و ۴۰۰ تومان خرج وصول این ۲۰۰ تومان بکنند (روستا پیشه و رهای جز را معاف بکنند) یک بودجه ای بنده اینجا دیدم راجع به هنرهای زیبا حقیقتش را بخواهید بنده نمیدانم هنرهای زیبا چه کار میکند البته چون نمیدانم هیچ نفیاً و اثباتاً نمیتوانم اظهار نظر کنم (فولادوند - خدمت میکند خوب کار میکنند) تقاضایم این است که یکی از اعضای محترم هیئت دولت راجع به هنرهای زیبا توضیحی بدهد، بنده روشن بشوم چون این بودجه ای که بنده دیدم بودجه قابل توجهی است راجع به وزارت فرهنگ هم میخواستم مطالبی عرض کنم جناب آقای دیبیم فرمودند بنده فقط جمله ای عرض کنم و آن این است که جناب آقای دکتر جهان شاهی محصول وزارت فرهنگ مناسب با بودجه ای که برایش در نظر گرفته شده نیست یعنی بعبارت ساده تر دخل و خرج نمیکند یعنی باید از این بودجه هنگفت که برای وزارت فرهنگ میبرد از دست محصول بیشتری بردارند اجازه ندهیم بهمین تعداد اکتفا نکنیم البته در این مورد عرایضی دارم چون دولت تازه شروع بکار کرده است و انشاء الله کارش طوری خواهد بود که محصول بیشتری برداشت کند برای اداره کل هواپیمائی کشوری و باشگاه هواپیمائی آنرا هم مثل اداره هنرهای زیبا بنده نمیدانم چه کاری میکنند با این بودجه هنگفت من استدعایم کنم توضیح داده شود برای بنده یا کسان دیگر از دوستان بنده که وارد نیستند توضیح داده شود که وقوف پیدا بکنند یک رقم قابل توجه برای بهداری دیدم بعقیده بنده وزارت بهداری متناسب با این رقم که در بودجه گذاشته و چند برابر باید بشود خوب کار نکرده اند خوشبختانه جناب آقای دکتر آموزگار من ایشان را با اینکه از نزدیک آشنائی ندارم ولی از دور میدانم که ایشان مرد مثبتی هستند (صحیح است) و حتم دارم که دستگاه وزارت بهداری بهتر به نفع مردم بکار خواهد افتاد در حال حاضر شما بروید قسمت های مختلف (ارسنجانی - وزیر بهداری سابق هم خوب بود) من باشخص کار ندارم جناب آقای دکتر ریاحی هم مرد شریفی است ولی میخواهم عرض کنم وزارت بهداری باید

خیلی بهتر از این کار کند بنده رقم به سنقر دیدم یک بیمارستان با ۸ تختخواب آنجا هست دیدم بیمار نداشتند بنده سؤال کردم گفتند این ۸ تختخواب یکسال است کسی رویش نخواستند پرسیدم چرا؟ گفتند ۴۰۰ تومان بودجه این بیمارستان است این ۴۰۰ تومان را نمیدانم برای چه به یک محل ۲۰ هزار نفری داده اند گفتند نه دکتر حسابی که بتواند بیمار بخواباند داریم نه دوا داریم این چهار صد تومان حقوق یک پرستار است که دم دست دکتر کار میکند بهر حال ۴۰۰ تومان بودجه این بیمارستان است اگر بنا باشد درش را به بندند بهتر است ۸ تختخواب خالی بدون وسیله را اسم بیمارستان شهر سنقر گذاشتن دیگر معنی ندارد اما اسم بی مسمائی نباشد بودجه ای اینجا دیدم برای اداره نظارت بر مواد مخدره و بودجه ای برای پرداخت پاداش به کاشفین قاچاق توضیحات زیادتی دارم این توضیحات را بموقعی که لایحه منع کشت خشخاش مطرح خواهد شد موکول میکنم ولی چرا فکری نکردید برای این تریاکبانی که هر روز کشف میشود با بودن این تریاکبانی در انبار و نفروختن به خارج نمره اش اینست که بعضی از مأمورین فلسطین کاری را که در گذشته کرده اند این هارا با قره قورت عوض کرده اند و تریاکبهارا آورده اند در بازار فروخته اند (صحیح است) بنا بر این یک رقمی است اگر شما بخواهید پاداش بدهید به کسانی که کشف کرده اند و حقاً هم باید داده بشود از محل فروش همین تریاکبها بدهید. این تریاکها که در داخل نمیتوانند بفروشند بخارج که میتوانند بفروشند اگر این هم مجوزی ندارند بنده فکر میکنم که هیچکس مخالف نباشد لایحه ای به مجلس بیاید برای فروش تریاکها به خارج از کشور و هیچ ایرادی ندارد (یکی از نمایندگان - هیچ مانعی ندارد) اگر هم مانعی ندارد بنظر بنده دولت اهمال کرده است در گذشته بایستی این هارا بفروشند و از همین محل مخارج اداره مواد مخدره و پاداشها و این چیزها داده شود. رقمی من اینجا دیدم ۷۵ میلیون مابه التفاوتی است که دولت ضرر میدهد برای اداره کل غله. بنده مطالباتی دارم در مسئله غله. زمانی که در نخست وزیر بودم و تصدی پست بازرسی نخست وزیر را داشتم در مسئله نان مطالباتی کردم دولت میگوید من این ضرر را میدهم و این اداره مرا حفظ می کنم برای این که نان گران

نخورند. اما متأسفانه مردم نان گران میخورند و دولت هم ضرر را میدهد. آیا کدام یکی از آقایان نان را بنرخ دولتی تهیه میفرمایند؟ (پاک ذات - کیلویی ۱۱ ریال) ۱۱ ریال حرف است من فکر میکنم که کمتر از کیلویی ۱۵ ریال پیدا نکنید. بنابراین حالا که بنا است مردم نان را کیلویی ۱۴ ریال ۱۵ ریال ۱۶ ریال بخردند دیگر چرا ۷۵ میلیون از بودجه مملکتی برای این کار در نظر شود به آقای غفاری دوست عزیز بنده که در رأس اداره کل غله نان است و بسیار مرد شریفی است صحبت شخص نیست ولی ۷۵ میلیون ضرر را مجلس تصویب میکند که نفعش عاید مردم بشود بگویند آقایان ضرر را دولت میدهد برای اینکه نان را که از لوازم اولیه افراد است و بخصوص طبقه سوم، در نرخ پائین و ثابت نگاه دارد و کمک بقوت مردم (یکی از نمایندگان - کمک بکشاورزان است) اما، مسئله بیمه کارمندان، خیلی معذرت میخواهم که اینها را باختصار عرض میکنم و خیلی وقت آقایان را نمیگیرم که فرصت به آقایان دیگر هم برسد. مسئله بیمه کارمندان دولت در حال حاضر هیچ وجه خوب نیست. اکثر کارمندان دولت که دفترچه بیمه در بنگشان هست از بیمه استفاده نمیکند (صحیح است) علتش این است که آقایان اطباء خوشبختانه اکثرشان افراد صحیح العملی هستند بحث سر آن اقلیت ناصالحی است اینها میروند فشار میآورد بشرکت بیمه که طبیب بیمه شوند اما وظیفه شان را عمل نمیکند بمحض اینکه چشمشان میخورد بیک مریض که دفترچه بیمه اش را از جیبش در میآورد فوراً صحنه را عوض میکنند و میگویند سر نسخه ندارم آقایان فردا بیاویا اگر سر نسخه هم داشته باشند مریض را از سر باز میکنند طبعاً این روش آقایان موجب شده که آقایان کارمندان از دفترچه های شان استفاده نمیکند ممکن است بگویند که این بودجه ای بوده است که بابت داروی کارمندان دولت پرداخت شده است بنده عرض میکنم که آن دارو ها بمصرف حقیقی مستخدمین نرسیده است و افرادی که مستحق گرفتن آن دارو بوده اند استفاده نکرده اند یک افرادی هستند که دلال بازی میکنند و این یکی و آن یکی را می بینند و بانسخه های بیمه میروند داروهای گران قیمت را میگیرند در اینجا رقمی هست بنام کمک تعاونی به کارمندان کشوری این را بنده استناد میکنم که توضیح بیشتری داده شود

که بچه نحو کمک تعاونی به کارمندان کشوری می شود ؟
 کمک صندوق باز نشتگی مسئله قابل توجهی است ما از
 روز اولی که مستخدم دولت شدیم هر ماه رقم نسبتاً زیادی
 بابت باز نشتگی پرداخته ایم و همچنین همه مامورین
 دولت، مع هذا در بودجه دولت يك رقم قابل توجهی بنام
 كسر صندوق باز نشتگی هست و این برای بنده مجهول است
 و باید توضیح بیشتری داده شود. مسئله نگاههای خیریه
 و مؤسساتی که اطفال را نگهداری میکنند يك مشکل
 بزرگی است که بنده روی سابقه ای که از دادستان تهران
 دارم مطالب زیادی دارم که امروز از آن صرف نظر میکنم
 و با اجازه آقایان بفرستید یکی مو کول میکنم همینقدر
 توجه دولت را جلب میکنم که بایستی این نگاههای
 خیریه بهتر اداره شود و در حال حاضر خوب اداره نمیشود
 اطفال که سرمایه های آینده این مملکت هستند در آنجا
 درست تربیت نمی شوند و درست نگهداری نمیشوند و
 فعلاً نمی خواهم وارد جزئیات بشوم چون اگر وارد
 جزئیات بشوم طول می کشد. در اینجا رقمی است راجع
 به کمک به بیمارستان نمازی شیراز. جناب آقای دکتر
 قربان رئیس بیمارستان نمازی شیراز بسیار مرد شریفی
 است بنده به ایشان هم ارادت زیادی دارم اما بنده نمیدانم
 بیمارستانی که رقم قابل توجهی از مریضهایش مطالبه
 میکند و علت اینکه هر سال يك پولی از دولت میگردد
 چیست ؟ (حاذقی - در مقابل مریضهای دولتی را مجانی
 می پذیرد) باید توضیحاتی داده شود که بنده روشن شوم.
 دو سه مطلب دیگر را بنده یادداشت کرده ام اما چون
 علاقمند هستم که زودتر کار این بودجه تمام شود و برای
 اینکه سایر دوستان فرمایشاتشان را بفرمایند و ما هم
 استفاده بکنیم بنده بهمین جا اکتفا می کنم و از بقیه
 مطالب صرف نظر می کنم و بار دیگر موفقیّت دولت را از
 خداوند متعال مسئلت دارم و امیدوار هستم که این دولت
 ثابت کند که با هیئت جوانان تحصیل کرده بهتر میتواند
 کار کند (احسنت).

رئیس - آقای فولادوند بعنوان موافق صحبت
 میفرمایند.

فولادوند - بنام خداوند بنده دلایل بارزی برای
 خودم دارم که با وجود اینکه عضو فراکسیون اکثریت
 نیستم و عضو فراکسیون مستقل هستم بنام موافق در بودجه

شده تقصیر بنده نیست نظر بنده است عرض میشود اولاً بنده
 خیلی دلم میخواسته که هر ۱۹ وزیر محترم اینجا بودند موقعی
 که ما تبریکات برایشان عرض میکردیم اینجا بودند
 ولی امروز نمیدانم کجا تشریف دارند شأن
 دولت و شأن مجلس این است که تمام وزراء در
 موقع بحث بودجه تمام وقت در مجلس باشند مگر اینکه
 عذر موجهی داشته باشند (صحیح است) ولی البته وقتی کسی
 نخواست بیاید تمام معاذیر موجه میباشد (یکی از نمایندگان -
 کازدارند) بنده میدانم ولی این کار امروز احترام خیلی
 زیاد داشت (صحیح است) و امیدوارم در بودجه های آینده
 این سنت مشروطیت ایران را مراعات نموده حتماً قدم رتجه
 فرمایند به بودجه ای که خودشان آورده اند این ملاک احترام
 دولت است به اقدامات خودش (صحیح است) بهمین عمل
 بازرسی یا عمل تقسیم و توزیع شکایات مردم انتظارات زیادی
 دارند و شاید هم جناب آقای مهندس والا سرور عزیزم اگر
 هم منخلی شده برای اینست که هم از نظر دولت هم از نظر مردم
 این سازمان کار خودش را کرده اتفاقاً خوب مطالبی را فرمودید
 و آن اینست که این تشکیلات جریماً بدو جرم و اگر
 لازم است بنده اینجا يك پراکنزی باز میکنم احتراماً اما
 میخواستم عرض کنم بجناب آقای منصور که همانطوریکه
 عرض کردم موافقت بنده موافقت مخصوص است ممکن
 است خدای نخواستگ در ضمن نطق يك جملاتی را ادا کنم که
 بظاهر مخالفت آمیز باشد ولی نیست بنده رسماً عرض میکنم
 هیچ نوع مخالفتی منطقاً و عقلاً نمیتوانم با دولت جناب عالی داشته
 باشم برای اینکه هنوز به کار شروع نکرده اید بنده اینجا جری
 سختم با دولت های گذشته است و همیشه هم از زمان خشایار شاه تا
 بحال اینطور بوده است در يك روز شرفیابی خدمت اعلیحضرت
 در آن دوره گفته شد یعنی بعرض شاه رسانند که يك و کیلی
 ۱۵ مرتبه در عرض ۸۵۷ ماه رفته است اروپا. فرمودند که
 اگر میخواست اینقدر به اروپا بروی چرا و کیل شده و جای
 يك و کیل را گرفته است و کیل شده است که خدمت به
 کشور بکند و اعلیحضرت از این موضوع باز اذیت بودند
 خدا رحمتش کند مرحوم شمس ملک آرا ۹۹ سال عمر داشت
 و آنجا حضور داشت گفت ما جا کر که حاضر اعلیحضرت
 خنده شان گرفت فرمودند که غائبین را میکوبم
 اینست که ما هم اینجا برای دولت جناب آقای منصور درد -

دل های گذشته را میگوئیم هر چه بیشتر بر روی گذشته اش
 خم شود آینده را با دقت بیشتری میتواند تشخیص بدهد و
 باصلاح رفع معایب بکند از این نقطه نظر بنده نه از لحاظ
 جسارت بلکه از نظر وظیفه نمایندگی این عرایض را میکنم
 پس معلوم شد این دستگاه بازرسی بهمان دلیل که
 میفرمایند ناقص بوده است منحل شده است و اگر برقرار
 باشد مطابق سلیقه تان توقع مردم اینست که این بازرسیها
 واقعاً از حیث اخلاق بی عیب و نقص باشند. باصلاح بهترین
 کادر نخست وزیری این بازرسان هستند که وقتی میروند
 آنچه هست گزارش میدهند و بر میگردد و جلوی نخست
 وزیر مملکت و دستگاه دادگستری انتظامی میگذارند و
 مردم به حشاشان میرسد (صادق احمدی - آنها اختیار
 قانونی ندارند و فقط ارشاداتشان ترتیب اثر داده نمی شود)
 خوب، يك دستگاهی هم دزدادگستری داشتند که اختیار
 قانونی داشت (احمدی - آن بازرسی کل کشور است) عرض
 کردم اینها همه مسئول این کار هستند چه اختیار قانونی
 داشته باشند و چه نداشته باشند گزارششان بایستی
 مر حقیقت باشد یعنی يك شخصی هم که اجازه قانونی ندارد
 چشم که دارد گوش که دارد وجدان که دارد از این چشم و
 گوش وجدان باید بطوری طرفی استفاده کند و وجدان باید
 این گزارش را بدهد به دست کسیکه اختیار قانونی دارد
 البته شاید بقول دوستانم که کلمه فرنگی پسند هستند. دو بله
 کاسیون کار باشند. (تزهت نفیسی - چی ؟) یعنی دو بله شدن
 این دو بله هم فرنگی است. خوب دیگر عرض شود خدمتتان
 مطلب در اینست که مردم بایستی اعتماد به عدالت دولت پیدا
 کنند و بنده خیلی هارا می شناسم که در گذشته جناب
 آقای منصور از ترس همین گزارشات سوء حتی شکایت هم
 نمیکردند میگفتند که آقا به درد سرش نیاز زد چون يك
 طاعنی بمن ظلم کرده و من حالا شکایت کنم این دوباره عملی
 میکند که باز این ظلم بیشتر می شود یعنی رفع ظلم نمیکند
 این بر میگردد میروند بر کر و مرد که را سر جایش
 نمی نشانند این راجع به این دستگاه است اما راجع به
 وزارت فرهنگ بنده مطلبی بنظرم رسید یادداشت کرده
 بودم جناب آقای دکتر جهانشاهی بنده زیاد دیدم ام در
 مدارس طرز بر خورد معلم را با شاگرد و اکثر آتاسفانه
 مصداق این معنی را بنده مکرراً مشاهده کرده ام که

گفت (بیچاره ترازمنت بیچاره فلک - بیچاره کجا علاج بیچاره کنند) یک معلمی که خودش روحاً مملو از عقده و تألمات روحی است ۳۵ سال قبل از عمه جانش کتک خورده است خودش نرفته است و عمه جانش مرده امروز با چوب راه می رود و میزند توی سرفلان شاگرد گوشش را اگر میکند با چوب راه میافند توی مدرسه این بکلی خودش از موازین تربیتی دور است همینطور که همکاران محترم من فرمودند تعلیم با تربیت خیلی فرق دارد بنده مردمان با تربیتی را در خاک خودمان دیده ام که اینها دبستان و دبیرستان و دانشگاه و باصطلاح همه چیز خودشان خودشان بودند و بنده عرض میکنم که در اینجا به ساحت مقدسشان بهیچوجه نیاپشتی توهین بشود قدرشان را همه میدانیم چون یک عده ای نشسته اند منتظر هستند نباید یک فلسفی بکنیم و یک لباس وارونه ای بپوشانیم منظور اینست که مطالب بهیچوجه مخلوط نباید بشود منظور بنده اینست که دنیای امروز احتیاج دارد به پسیکولوژی روانشناسی روان کاوی و بنده معتقدم که در دنیای تربیت ۲۰۰ سال دیگر آنچنان به بشر امروزی نگاه خواهند کرد که ما امروز بدشربعد حیرت منگریم و مردم اکثر اطفال و شعور مرتکب گفتار و کرداری میشوند که از کنترل آن هسته مرکزی عقلا نشان خارج است برای چه؟ برای آنکه آن هسته مرکزی عقلائی تربیت نشده است این کار کار مشکلی است و بوجه عجیب و غریبی میخواهد بنده میدانم ولی ما مثل همه چیز تا موفقی که نتوانیم بطور کامل و از همه لحاظ ممالک راقیه مجهز باشیم برای تربیت نه تعلیم چون تعلیم یک چیزی است که مربوط به حافظه است هر کس با این حافظه بی پیر می آید سر کلاس و نمره را میگیرد و نمره را میدهد دستش و میافند بجان دولت و میگوید میخواهم پشت میز نشین بشوم و او بلاولی اگر تربیت داشت این در آن در نمیگیرد این کار تربیت غیر از تعلیم است و شما مقدمتاً میتوانید یک کادر ورزیده و زبده آن کاری که در گذشته نشده است بکمارید اشخاص را طی کنفرانسهائی و در یک سخنرانیها و کنفرانسهائی باصطلاح روان کاوی بکنند چنانچه برای شاگردان و معلمین برای تربیت معلم و شاگرد بنده این کار را خود جناب آقای دکتر خانشاهی با افرادی کرده ام یک وقت یک شاگردی آمد و گفت که معلم چوب بدست راه

میرود رقم پیش ناظم و گفتم که آقا این کیست؟ باین آقا بگوئید بیاید توی دفتر آن شخص با عصانیت آمده سیکارش را هم کنارش گذاشته بود با یک قیافه متجاسر گفت که توجه میکنم بنده بوسیدمش و او را نشاندمش و با سخن گفتن بطوری کار کردم که از آن روز بعد هم شاگردانش را دوست دارد و هم بهش نشان دادم که این چوبی که شما بچه ها میزنید این آن چوبی است که عمه جان و خاله جان و همسایه و فلان در کودکی به ایشان زده اند آنهارا فراموش کرده اند ولی این رفته در ضمیر باطنش مخفی شده حالا باید بی اختیار بریزد بیرون هر چه از آن روز بهش گذشته اگر زورش برسد از این ور میزند بحکم عقیده و تغییرات جنسی و غیره و غیره بنده فکر میکنم باید یک فکری برای تربیت خود او بکنید یعنی روشن کردن ذهن آن نسبت به حس های ضمیر باطنی این را بنده خواهش میکنم یکی دیگر جناب آقای احمدی فرمودند بنده در گذشته دیدم این را مخصوصاً خواهش میکنم یاد داشت بفرمائید با قلم فرمز بنده دیده ام که در دوره ۱۹ یک آقای آمد اینجا یک کتاب مسخعی را آورد پشت تریبون و گفت این را چه کسانی در مملکت چاپ میکنند و بدست دستفروشان بفروش میرسد به چهار تومان بعد از چند سال دوره فترت بود بنده دیدم بچه یک کسی رفته خیلی معصومانه به کلفتش گفته پنج هزار داده بود که برو این کتاب را بخرو و بیاور معلوم شد فروش این کتاب در کتابخانه همینطور آزاد است کتاب درسی گیر نمی آید اما او رفته بود آن کتاب را خریده بود بنده فهمیدم و فامیل آن متوجه شد که این چه وضعی است بنده دیدم این همان کتاب است یعنی سابقاً آن را چهار تومان و مخفیانه می فروختند حالا به قیمت ۵ ریال توی کتابخانه است و بنده شاید بعد در این باره توضیح بیشتری بدهم این خطرناک است بچه های ۱۰ ساله ۱۵ ساله ۱۲ ساله بر میدارند این را میخوانند بعد پدر و مادریشان متوجه میشوند یک وقت می بینند یک خانه بی بند و باری است که نمیشود بهیچوجه آنرا اداره کرد این شاگرد در ممالک دیگر هم هست ولی آنها مختار خانه خودشان هستند ولی ما مملکتی هستیم کهن مملکتی هستیم محترم مملکتی هستیم اسلامی و بخوبی میتوانیم جلوگیری کنیم مخصوصاً این گونه فسادها در تهران بیشتر است و در روستاها و دهات کمتر است ولی شما اگر در تهران جلوی

را بگیرد بولایات هم سرا بصری کند و شما کار زیادی ندارید بنده نمای اقدام و رسیدگی نسبت به پنج لیتر انور و باصطلاح کتب گمراه کننده و کتب کثیف جنسی دارم آقای وزیر فرهنگ سر کار بس تان است و با از طرف بنده بش است و وزارت دارائی را هم بنده نوشته ام اما از ترس جناب امیر عباس هویدا چه عرض کنم ولی خوب آنچه بعقل میرسد راجع به مالیاتهاست که در گذشته عمل شده است کوه تاه عرض میکنم یک کس رفته کاری کرده شاید دوست سیصد هزار تومان این مادر مرده ضرر کرده باز باو میگویند اینقدر مالیات بنده که چرا اینقدر ضرر کرده ای؟ این هم هر چه بالا و این می رود بجائی نمیرسد چیزی نیست در این زمینه که خود سر کار ندانید و همانطور که میدانید این دستگاه خیلی مفتخور دارد اینها نه کار میکنند و نه کاری هم بلدند اینها را بکشید بکارواز ایشان استفاده کنید و انشاء الله یک قدری هم در بوجه صرفه جوئی کنید و انشاء الله در فرصت بیشتری بنده عرض را میگویم اما وزارت اطلاعات بنده نوشته بود بدون دلیل تقدم و تأخیری ندارد بنده نوشته بودم راجع به ارزش ملی که واقعاً در بعضی کشورها نشان داده اند وزارت هدایت ملی چه میکند بنده معتقدم که کار این وزارتخانه ممکن است خیلی مفید باشد و از هم اکنون هم برنامه بسیار سنگینی دارد و میتواند داشته باشد و آن کاری که باصطلاح سر لوحه برنامه این وزارتخانه باشد که میتواند نمود در وقت خودش را مصرف اینعمل کند متوجه کردن مردم بمیراثی است که پادشاهان ایران برایشان گذاشته اند متوجه کردن مردم با احترامی است که امروز در اثر مساعی آباء و اجدادشان در طی سه هزار سال تاریخ بدست آورده اند متوجه کردن مردم بمفهوم و فلسفه و سلطنت شاهنشاهی است که این قدر در مملکت و در خون و عروق مردم ریشه دو اندیده است و با تمام طوفانهای تاریخ ما نتوانسته ایم سه هزار سال مستقل و سر با بمانیم و امیدوارم بزودی و بسالمتی اعلیحضرت جشن دوهزار و پانصدمین سال شاهنشاهی ایران را بر گذار کنند و دنیا متوجه شود ولی با کمال تأسف باید عرض کنم دنیا متوجه شده است ولی ما متوجه نیستیم ما اینجا یک عده ابو جهل داریم و این ابو جهل ها را باید با محبت ولی با قریه بنده معتقدم که بایستی متوجه احترام خودشان کرد خیلی ها

احترام ازنی دارند ولی خودشان قدرش را نمیدانند و این از هر چیزی بهتر است بعقیده بنده مادر مملکتی که هستیم ما تمام درد دنیائی که زندگی میکنیم با تمام حرفهائی که یک عده بعنوان دمکراسی و بین المللی شدن دنیا و برادر شدن دنیا و نمیدانم تشریک مساعی و خیریه بین المللی و غیره و غیره میزنند ولی آنها با کمال درایت و با کمال رندی نهایت وطن پرست هستند و قدر و وطنشان را میدانند و با ما شیر و خط عیبازند و میگویند اگر شیر آمدن میبزم و اگر خط آمد تو میبازی این است که اگر نژاد ما (یکی از نمایندگان - ابلاغیه صادر شد) قدر خودش را بداند این کار را کمتر میکند آنچه بنده میخواهم عرض بکنم ممکن است این را ظاهراً بگویند مربوط به بوجه نیست (یکی از نمایندگان - صحیح است) نه صحیح نیست عزیزم خیلی مربوط به بوجه است یعنی ۵۸ میلیارد بوجه جور میخواهد صرف شود (یکی از نمایندگان - ۶۳ میلیارد) بله ۶۲ میلیارد (یکی از نمایندگان - کسری دارد) بله کسری دارد بالاخره این مقدار ریال چه جور میخواهد خرج بشود این سلیقه است این را امروز آمده ام گذاشته ام سلیقه جناب آقای حسنعلی منصور نخست وزیر ایران خوب میگویم قربان ما هم کومک سلیقه ایم (خنده نمایندگان) و ما عرض میکنیم حضرت تعالی با این طریق این پول ها که درآمد بیوه زنان و بیوانان است همه سر هم جمع شده شما با این طریق خرج بفرمائید یعنی حس انیت و عزت نفس و احترام با ایرانی باید حفظ شود بعقیده بنده آژان هنوز زیاد ظلم میکنند بمردم آژان برای خودش هنوز دردهات امپراطور است (قراچولرو - آژان در شهرهاست در دهات ژاندارم است) ولی در دهات ما آژان هم هست عرض کنم از این هم مختصراً میگذرم میخواهم بفرمائید ایرانی محترم است (احسن) این باطوم دستشان نیست تمنی میکنم دستشان پلیبوسم راجع بوزارت جنگ بنده عرضی ندارم آدم فنی نیستم و مقام وزارت جنگ هم برای ما خیلی محترم و عالی است یک قسمتی است در وزارت جنگ و آن اداره نظام وظیفه است (یکی از نمایندگان - نظام وظیفه جز وزارت کشور است) چون نظامی اند حالا بنده این نظام وظیفه را میبزم به پراتر وزارت کشور عرض کنم بنده در محل

خودم دیدم جناب آقای منصور که چند تادزد با اغم ای گد خدا
 رئیس. وظیفه دوسه هزار کارکات معافی مهرزده اند فروخته اند
 به پانصد ، ششصد الی هزار میناصد تا دو هزار تومان از
 ارس تا بندر عباس اکثر ارامند را آنجا هدایتشان میکنند
 که بروند آنجا عافی بگیرند چندین سال است که کسی
 زورش بایشان نرسیده . ولی در دولت شما خدا قوت دست
 علی همراهمان باد . ولی قربان نمیشود که در هر شهری
 دزدها ایمن باشند و قارع ، این تابحال بوده میگویم بمیامش
 از عهده توضیحات برون اصل این است که بایستی بالاخره
 این دولت ، تشویق بشود که جلوی این ماده را بگیرد این
 دزدها این دزدی که میکنند اکثر احوورت ظاهر خدایرستان
 آنجاها هست دولتی طمعشان کمتر نمیشود ملاحظه بفرمائید
 اینها هم خدایر امیرستند و هم خرما را ، گاهی هم که صدای
 مردم باعتراض بلند میشود که چرا این کارها را میکنند
 اینها را از چپ و راست لوله لورده میکنند ، جناب کبیر در
 ولایت من که چنین است انشاءالله جاهای دیگر اینطور
 نباشد و بنده عاجزم . امر خدایرا ابلاغ کردیم با آنها
 تمیخوانند ، امر شاه را ابلاغ میکنیم نمیخوانند الله و وجدان
 میگویم نمی فهمند و این مأموران را تقویت کرده اند بطوریکه
 امروز بنده رسماً پشت این تریبون شما جفلی میکنم ملاحظه
 بفرمائید نمیشود بریش همه مقامات ، بریش همه چیز بخندند
 بدون مکافات تا امروز این کارها را کرده اند و انشاءالله
 در دولت منصور روزی از صد اینها موقوف خواهد شد سیلانی
 اعلیحضرت ، دزدان هر چیزی خطرناکتر است برای اینکه یک
 نفر بشو کرش گفت دروغ نگو ، گفت خوب اگر دروغ نگویم
 چه جوری ضرر برسانم این هم همینطور است اولش دزد بوده است
 بعد هم دزد است بنده حالا اسم نمیرم تا بعد دولتی متوجه میکنم
 گوش عزیزتان را که این مملکت روی پایش نخواهد
 ایستاد تا مردم بیت المال را بیت المال دولشان ندانند ،
 خیلی تابحال جلودزدی را گرفته اند و در کشور نماندند . های
 که جلودزدی گرفته شده با نجا رسیده و انشاءالله در دولت
 جناب آقای منصور با این نقائص بشدت مبارزه میشود بنده
 یک شکایتی خدمت جناب آقای منصور الان دارم شکایتی
 کرده اند (در اینموقع آقای وزیر اطلاعات وارد تالار جلسه
 شدند) جناب آقای معینان سلام عرض کردم ، و این را منتهی
 میکنم لطفاً هر قوم بفرمائید که نمیشود سنگ را اینندید
 وسک را بکشائید . این را که جناب آقای نخست وزیر

تذکر دادند بنده نظام وظیفه را در وزارت جنگ خط زدم
 و میدانم که اشتباهی شد ، در وزارت عدلیه این جا کر سزا
 تقصیر میتوانی عرض کند جناب آقای دکتر عاملی اینجا
 تشریف دارند خدمت وزیر خیلی محبوب داد گستری عرض میشود
 که میدانم قاضی کم است و البته بودجه میخواهد ولی میخواهم
 این را عرض کنم که و زیادت بهیچوجه ارشاد نمیشود . این
 راهم میخواهم عرض کنم گاهی آنها اسلامشان شیبهت پرستی
 است ، بولایات دور دست و عشایر عقب افتاده قاضی شریف
 قوی نمیخواهد برود هیچ چیزی ندارد اما دولت احتیاج
 بفداکاری دارد . ایران تا فداکاری شدید نکند نمیتواند
 این دول بزگ فاصله را پر کند و شما اگر انشاءالله توانستند
 قضات قوی را بفرستید بولایات و آنجا این مردم را ارشاد
 بفرمائید باو بفرمائید که معجزه فرموده اید ، در باره وزارت
 راه عرضی دارم وزیر محترم راه خودشان تشریف ندارند
 عرضی که داشتم این است که بنده فهمیدم وقتی که دوستم
 با وزیر راه دوستم با رئیس سازمان برنامه میام اینجا و میگویم
 که قربانت بگردم بفرمائید که فلان راه را بسازند میگویند
 خیلی خوب این چیزی است که بنده توصیه میکنم بدولت
 جناب آقای منصور که این توصیهها را نپذیرند که فوله لادوند
 چون دوست است آنرا مقدم ندارند تطبق بر نامه خودشان الا هم
 فالاهم رعایت کنند . بنده چون سفید هستم بکشای در این
 دوسه هفته نگر فته ام ولی خودشان هم حیانه فرمودند یک کیلو
 متر راه که میخواهم کسی اعثنا نمیکند تا دو متر کمم با هم
 متصل شود تمنی میکنم باینکه خودشان بروند سواغ راه
 ها و به بینند در این نقشهها که دارند بر مپدانند برای اتصال
 دادن مرا کز اقتصادی و صنعتی این کجا اهمیتش بیشتر است
 که دیگر هر کسی نیاید بگوید که جاده من خراب است خود
 دولت این کار را بکنند و من معتقدم اگر راهها مملکت
 متصل شود مردم شصت تا هفتاد درصد کارهاشان را خودشان
 رونق میدهند و میزان اقتصادی را بالا میبرند . دهات خیلی
 بیشتر به راه احتیاج دارند تا شهرها (صحیح است) در وزارت
 مسکن که چیزی عرض نمیکند انشاءالله که آجر ارزان در
 اختیار مردم میگزارند که خودشان خانه بسازند و بسا
 هدایتشان میکنند که چه جوری باید خانه بسازند . اما در
 مورد آب و برق همه میدانم که پایه تمدن روی برق استوار

است و ایران هم اگر آب داشت شاید الآن بزرگترین
 کشور دنیا بود و حالا وزارت آب و برق با هزار جان کندن
 باید آب را از زیر زمین در بیارند خدا بیارود آن روزی را
 که جناب روحانی بتوانند آب این دریاچه را تصفیه کنند و
 بیارند نیالا . آن روز است که ایران از تمام پتانسیل و باصلاح
 استعدادات اقتصادی خود میتواند استفاده کند بدهم برق
 که تلمبه کار بگذارند و آب را بالا بیاورند عرض کنم خدمتتان
 در وزارت اقتصاد بنده عرضی که داشتم فعلاً دوست
 عزیزم جناب آقای دکتر عالی خانی کار داشتند و رفتند
 می خواستم عرض کنم مخصوصاً در شان این دولت است که
 یک خرده ارشاد اقتصادی بدستگاههای شخصی بفرمائید
 بعقیده بنده خیلی مفید است برای مملکت همین ارشاد
 صنعت خیلی فایده دارد ، یک ایرادی که داشتند جناب
 آقای دکتر اسفندیار یگانگی که ایرادشان در قسمتی
 صحیح بود و در قسمتی هم تقصیر دولت نبود این است که در
 اضافه کردن پشتوانه اسکناس این هفتصد میلیون تومان
 یک دستگاه رهبری و ارشاد کم داشت . یک دفعه شب
 بروز نمیشود یک مملکتی را صنعتی کرد . یک وقتی بنده
 رفتم بودم فرانسه یک کیف دستی می خواستم برای
 خانم بخرم یک مغازه کوچکی بود پرسیدم چند وقت است
 که این دکان را باز کرده ای؟ صاحب مغازه گفت: ۱۵۰ سال
 است بد . و پسر تو یک دکان کار کرده اند تا فنی شده اند اگر
 یکدفعه سی میلیون تومان با حسن نیت هم در اختیار کسی بگذارند
 چه کار میکند؟ ورشکست میشود بعقیده بنده یک دستگاه
 رهبری و ارشاد برای اقتصاد و صنعت اگر درست بفرمائند
 یاد میدهد که صنعت چه جوری است ، صنعت چنین نیست
 که صبح از خواب پاشوید صنعتگر بشوید . این درست
 نمیشود و اینطوری ما صنعت دار نمیشویم . راجع به پست
 و تلگراف همین قدر عرض میکنم اگر کار برها در ولایات
 دور دست تاسیس شود خیلی با اقتصاد آنها کومک میکند ،
 میشود گفت که وزارت پست و تلگراف وزارت کم پولی
 است ولی با وجود این کارش را خوب انجام داده است ولی
 اگر بودجه بیشتر تخصیص بدهند به کار برها خیلی کومک
 میکند بتمدن مملکت عرض میشود بنده سخن کوتاه میکنم
 فقط چیزی که عرض میکنم انتظار همه این است
 که این بودجه سرمایه تقسیم بندیش بایستی

مخصوصاً خیلی صحیح باشد که این جنبه الا هم
 فالاهم در تمام شئون مراعات شود یکی دیگر ا هم
 تمنی میکنم خود دولت توضیح بدهند با هر کدام از
 آقایان موافق با برنامه دولت راجع بعلم سیاست صحیح
 سکسر بودجه داشتن . این را یک قدری بیشتر براهم ما
 و ملت ایران توضیح بدهید که معلوم شود به چه دلیلی
 سیاست کسر بودجه داشتن سیاست صحیحی است عرض
 دیگری ندارم . (احسن)
 رئیس - آقای بقاعی کیهان .
 بقاعی کیهان - با کسب اجازه از مقام محترم
 ریاست و همکاران محترم بنده قبلاً وظیفه دارم از دولت
 جناب آقای منصور تشکر بکنم از طرف مردم خراسان
 خصوصاً مردم شهرستان مشهد ناراحتی که از فساد چغندر
 پیش آمده است مورد توجه قرار گرفت دستور فرمودند
 که یک هیأتی امروز بخراسان اعزام شود انشاءالله آنچه
 حق و حقیقت است بعرض دولت خواهد رسید و دردی از
 مردم خراسان درمان خواهد شد . بنده وظیفه داشتم از
 سرعت عمل دولت و توجه فوری دولت در اینجا از طرف
 مردم مشهد تشکر کنم (احسن) بنده اگر خاطر آقایان
 نمایندگان محترم باشد در برنامه دولت اشاره کردم که
 اگر فرصت به بنده عنایت شد راجع بامور کشاورزی در
 بودجه مطالبی بعرض خواهم رساند و چون شغل بنده
 کشاورزی است وظیفه خود دانستم یکی دو مطلب کوچک
 خدمت جناب آقای وزیر کشاورزی که متأسفانه تشریف
 ندارند عرض کنم و من خوشبختانه جناب آقای رئیس دولت
 تشریف دارند و جناب آقای معاون پارلمانی ایشان که
 خیلی مورد احترام بنده هستند جناب آقای دکتر یگانه
 که در کمیسیون بودجه مدتها از وجود ایشان استفاده
 کرده ایم و وجود ذبیمتی بودند و مخصوصاً برای شخص
 بنده بسیار مهم و ذبیمت هستند انشاءالله ایشان بجناب
 آقای وزیر کشاورزی خواهند فرمود و او امر دولت را ابلاغ
 خواهند فرمود . بنده تصور میکنم که هم گام بابر نامه های
 مترقی کشاورزی و اجرای قانون اصلاحات ارضی ، اگر
 دو مورد اسولی در کار کشاورزان رعایت شود شاید
 انشاءالله قانون اصلاحات ارضی اعم از قانون
 اول و دوم و آئین نامه هایش خیلی بهتر و با سرعت تر پیش
 میرود نکته اول بوجود آوردن تثبیت نرخ محصولات

کشاورزی بطور کلی است و دومی تامین بازار فروش سالم برای محصولات کشاورزی است. این دو مطلب متأسفانه نه در برنامه ها و نه در آئین نامه ها بود و در قانون اصلاحات کشاورزی بنده چون خودم ناظر بوده ام وقتی که يك کشاورزی که بعد از يكسال محصولش را بدست میآورد و در سرخرمن روی احتیاج فوری و مبرمی که دارد و برای اداره زندگي محصولش را بازار عرضه می کند و متأسفانه هم کشاورزان همین درد را دارند و یکعده خدانشناس بعنوان علاف، میدان دار، سودجو، محصول و دسترنج یکساله اینها را نه ثلث قیمت از دستشان در میآوردند و ذخیره می کنند و چون اغلب کشاورزان هنوز با کمال تأسف سواد ندارند و نمیتوانند بودجه ای برای زندگي خودشان تنظیم کنند محصولی که بدست آوردند بدون خبر از فردای زمستان سیاه آنها را میفروشند و بعداً چهارماه که از خرمن گذشت محتاج همان گندم وجود و حیوانات میشوند و باز میآیند بهلوی همان مجتکری که يك سوم قیمت محصولشان را باو فروخته اند بنده بر این قیمت میخرند بنابر این خواستم عرض کنم که وضع باین قرار است، بایستی با يك برنامه خوب مفید بحال کشاورزی دولت مثل ممالک مترقی انشاءالله توفیق پیدا بکند و تثبیت نرخ محصولات کشاورزی را در مملکت هم آهنگ با قانون اصلاحات ارضی بوجود بیاورد. مطلب مهم همان تامین بازار فروش سالم است بنده خیال میکنم باید شرکتهای تعاونی يك برنامه ای برای خودشان بگذارند که محصول کشاورزان را يك قیمت معینی خریداری بکنند اگر بنده کشاورز بداتم ده خروار گندم و دو خروار نخود یا فرض فرمائید چهار خروار زیره بعمل آوردم قیمت واقعیش چیست، اساس و پایه زندگي خودم و خانواده ام بر روی این رقم تنظیم میکنم اما يك کشاورز در حال حاضر متأسفانه هیچوقت نمیتواند برنامه ای برای زندگي خودش تنظیم کند برای اینکه نرخ محصول را نمیداند و نمیداند کی وجه جور باید بفروشد. این يك مطلب اصولی است که بنده خیال میکنم از دولت جناب آقای منصور این انتظار هست که او امری در این مورد صادر بفرمایند و جناب آقای وزیر کشاورزی هم توجه بفرمایند مطلب دیگر مطلب آفت است، آفت بر چند رقم است، آفت ارضی داریم

سداوی داریم، آفت های مختلفه داریم ممکن است يك محصولی بعد از يك تکرک، يك سیل فرض بفرمائید یا آفات دیگر نباتی که متأسفانه در این مملکت زیاد شده است از بین برود يك کشاورزی که محصولش دچار آفت شد بعد از يكسال از هستی ساقط میشود و دیگر این کشاورز نمیتواند تجدید حیات کشاورزی بکند يك مالک جز با داشتن برنامه های صحیح کشاورزی در مملکت از طریق شرکتهای تعاونی روستائی نمیتواند کار کشاورزی سالم انجام دهد بنده خودم از نزدیک ناظر بودم در خرمان يك منطقه ایست که گاهی تکرک میآید و محصول سر درختی با زمینی اغلب کشاورزان را ازین میرد بلافاصله ما میبینیم که بعد از ۲ ماه گداهای در صحن حضرت رضا چهار برابر شده اند میرسیم آقا چرا اینطور شده، اینها از کجا آمده اند؟ چون بنده افتخار خدمتگزاری در هیئت مدیره اردوی کار دارا شتم يك وقت دیدم شهر بانی گزارش میدهد که آمار گداهای این ماه چهار برابر شده مخصوصاً در آن ماههایی که محصول دچار آفت میشود و چون کدالی هم در شهر مشهد جنبه تجارتي دارد و از بزرگترین مرکز مظهر حضرت ثامن الائمه چون مسافر زیاد است میآیند در آنجا بگدائی و زور میزنند، چهل تومان کاسبی میکنند بعضی اینک می بینند که محصولشان از بین رفته میآیند باین کلاسهای اجتماع اضافه می شوند و با اگر خوشبختانه عملگی باشد میروند عملگی میکنند ولی متأسفانه جای این کشاورز در حرفه مقدس کشاورزی خالی میماند و این بزرگترین صدمه ایست که باقتصاد مملکت وارد میشود این است که من استدعا میکنم که در امر کشاورزی این قضیه رعایت بشود که اگر واقعا يك کشاورزی محصولش دستخوش حوادث روزگار شد و دچار آفت شد چه طریقی برای تجدید حیات کشاورزی او بهتر و مفیدتر خواهد بود اینها چیزهایی است که باید در برنامه های کشاورزی حتماً پیش بینی بشود و مورد توجه دولت قرار بگیرد و انشاءالله خواهد شد بنده لازم میدانم مطالب را مختصر تر عرض کنم تا انشاءالله بودجه دولت با اتفاق آراء مثل برنامه دولت زودتر بتصویب برسد (احسن) موضوع تاسیس شرکتهای تعاونی را بنده مختصراً یا مشروحاً خدمت جناب آقای وزیر کشاورزی عرض کردم و چون خیلی مهم و خلاصه بود ممکن است از طرف آقایان مهندسین اصلاحات

ارضی که در اینجا تشریف دارند بنده ایرادی گرفته بشود متأسفانه برای اینکه ما کادر ~~کشاورزی~~ و کشاورزان ما در دهات اغلب بی سوادند. اعضای قلدراهی محل کدخدای محل، آخوند محل، دکاندار محل و دوره گرد محل شده اند و مادام که کار بنده منموال باشد شرکت تعاونی بمعنی و مفهوم واقعی خودش نمیتواند انجام وظیفه کند (مهندس صائبی- ممکن است در مشهد اینطور باشد) در حوزه چناران مشهد که بنده کار خدمت کشاورزی دارم، اغلب شرکتهای تعاونی دارای يك آدم تحصیل کرده فنی، نیمه ترویج کشاورزی دیده در آنجا نیست (مهندس آصفی- بهترین اشخاص موجود انتخاب شده اند) عرض کنم که بهترین اشخاص موجود انتخاب شده اما عرض بنده این است که اگر نداریم باید يك برنامه ای باشد جناب آقای مهندس آصفی يك کادری تربیت بشود از این اشخاص موجود (يكی از نمایندگان - ۵۰ هزار نفر میخواهد) يك کلاسهای باید ایجاد بشود دوره اش و لو ۵ ماه، ۶ ماه هفت ماه باشد اینها باید این کلاسها را بنده بر روی شرکتهای تعاونی و وظایف مقدس مهمی که در نتیجه این انقلاب بهمهده شان گذاشته شده انجام بدهند ممکن است اینهایی که الآن هستند سوء فصدی نداشته باشند اما اطلاعاتشان و تخصصیانشان کافی برای این کار نیست برنامه و هدف خیلی مقدس است يك کادر لازم دارد بنده عرض نمیکنم که حتماً این آدم را بیاورند ۶ ساله کار آموزی کند، سه ماه که افلا آن کارهای اولیه را بتواند انجام بدهد و بداند چه کار بکند و گرفتار بنده نآباید نشود اینها مطالبی است که باید در شرکتهای تعاونی رعایت بشود اگر در بعضی قسمت های مملکت شرکتهای تعاونی خیلی مورد حمایت هست متأسفانه در بعضی نقاط خراسان نیست اخیراً به بنده اطلاع دادند از مشهد که يك ماه قبل يك اکیبی از طرف بانک کشاورزی رفته است در دهات و بین رعایا بنام گومک عیدی پول تقسیم کرده این را مخصوصاً بنده خدمت جناب آقای نخست وزیر عرض میکنم که توجه بفرمایند يك جیبی وارد شده در ده زارعین را بخط کرده نفری پانصد تومان داده رسید گرفته رفته، این کار هیچوجه اصولی نیست روحیه و شخصیت کشاورزان را خراب میکند. باید ایجاد شخصیت کرد، برای کشاورزان، باید گفت بجهت پول رامیدهم،

باید بکشاورزان گفت که اگر بذر نداری باید بذر تهیه کنی که دچار فقر نشوید باید این را روشن کرد که بعد مجبور نشوند بروند گندم تنی تشمد تومان را تنی دو هزار تومان بایشان قالب کنند این کومک را شب عیدی میکنیم برای این چیزها. اما اینها بعضی اینک ما مأمورانك کشاورزی رفته اینها دسته جمعی آمده اند بمشهد گردش و تفریح کرده اند و لباس نوی خریدند رفته اند توی دهات و حالا باز آهوقه روزانه شان لنگ است، کود شیمیائی تهیه نشده بذر سالم تهیه نشده است استعدای بنده از دولت این است که این مطلب مورد توجه قرار بگیرد (يكی از نمایندگان - کومک نکنند شکایت میکنند، بکنند باز هم شکایت می کنند) بنده شکایت نکردم البته بسیار بجاست که کومک بکشاورزان بشود ولی عرض کردم که این کومک باید بطریق صحیح باشد و این را بطریق صحیح مرحمت بفرمائید اگر وقت نیست دنبال آنها بگم مأمورینی بروند ازشان بکنند که این پول را برای چه میدهم (صحیح است) بنده راجع بدانستگاه مشهد و ارقام بودجه دانشگاه عرضی دارم چون مربوط به مواد است بعداً انشاءالله عرض خواهیم کرد اما در مورد زبان غله که جناب آقای صادق احمدی مطالبی فرمودند يك رقمی در بودجه هشت بنام زبان غله بنظر بنده این کار در بودجه کشورهای مترقی هم هست این هیچ ناراحتی ندارد بهترین کار، دولت است کار دولت این است که ارزاق اولیه مردم را کنترل بکنند و چون ملت ایران علاقه زیادی بمصرف نان دارد باید این مطلب را مورد توجه قرار بدهد و این کار بسیار بجاست و بفرض اینکه دولت در این کار ضرر بکند این کار بجاست و باید کنترل مواد غذایی مخصوصاً در دست دولت باشد و لازمه مملکت داری هم همین است که دولت ضرر بکند و نیگذارد نرخ نان بالا برود و اما آنچه که فرمودند سطح نرخ زیاد پائین است درست عکس برنامه انقلاب شاه و ملت است در مورد کشاورزی (صادق احمدی- بنده چنین چیزی عرض نکردم) و اگر سطح نرخ و تولید بیاید پائین بکشاورزان لطمه شدید خواهد زد (صادق احمدی- بنده اینطور عرض نکردم) خیلی معذرت میخواهم بنده اینطور استنباط کردم اگر نظر جناب عالی این بوده است بنده خیلی معذرت میخواهم آنچه مسلم است اشکال ندارد

سطح بالا برود ولی نرخ نان همیشه در کنترل باشد و بعداقل نگهداری بشود و ضررش هم در بودجه مملکتی منظور نشود و سالها هم در بودجه منظور نمیشده و بسیار هم بجاست اما متأسفانه موضوع قند و شکر دارد مثل غله میشود ، قند و شکر در گذشته در مملکت تا یکی دو سال قبل نسبتاً خوب اداره شده بود اینجا باید یادگیری از تیمسار ضرغام بکنم که خدمت زیادی کرد باین مملکت (صحیح است) بنده خیلی با ایشان نزدیک نیستم و ارادتی هم ندارم اما حقایق را باید گفت . از یکی دو سال قبل با منظر متأسفانه این دستگاه خوب اداره نشده است و حالا باید سریعاً مورد توجه آقای وزیر دارائی و مخصوصاً رئیس دولت قرار بگیرد (مهندس والا - نرخ بین المللی بالا رفته) بنده عرض میکنم با اینکه نرخ بین المللی قند و شکر بالا رفته ولی دولت در ورود قند و شکر باید يك مقدار از دست تجار و بازرگانان را در این کار باز بگذارد و اگر دولت براهش اشکالاتی هست باید رفع اشکال بکند (اهری - بالا بردن قیمت بجا بوده) جنابعالی آقای اهری مدتی رئیس قند و شکر بودید (یکی از نمایندگان خوب اداره کردند) بنده حالا عرض میکنم دولت وقتی قند و شکر میخرند باید مراقب بازارهای بین المللی از نظر نوغان باشد ولی متأسفانه رعایت نمیکند و آنهم تبعیت از مقررات خشکی است که در وزارتخانه های ما حکمفرما است اگر خاطر جنابعالی باشد در وزارت دارائی مخصوصاً یادم است تیمسار سر لشکر ضرغام با يك رشادت عجیبی يك مقدار مقررات را زیر پا میگذاشت و مراقب بازارهای بین المللی بود و هر وقت کار خنجات قند و شکر دنیا شروع میکرد بتولید (این يك مطلب اصولی است درست توجه بفرمائید) با يك شجاعت کاملی مراقب بازارهای دنیا بود و بعضی اینکه کشورها شروع میکردند بتولید قند و شکر فوری میرفت خریدار میشد رقم های خیلی درشت اما دیده شد در دوسه سال اخیر که چندین بار دولت میرفت قند و شکر بخرد مواجه میشد با يك اشکالی میگذاشت کنار بعد دوماه سه مرتبه چهار مرتبه میرفت همان قند و شکر را در مرتبه پنجم میخرید به دو برابر نرخ اولی که لازم بود بخرد و خودش میتوانست بخرد ، دستش میلرزید ، از مقررات خشک میترسید و از اتهام بعدی میترسید ، این

ناراحتی ها موجب میشد که نتواند در فصل نوغان قند و شکر مملکت را تهیه بکند بنده معتقدم که دولت يك مقداری دست مردم را باز بگذارد که مردم بتوانند مبارزه بکنند و در فصول معین قند و شکر را از بازارهای دنیا ارزانتر بخرند و نگذارند که نرخ بالا برود . عرض کنم جناب آقای بهنیا در زمان وزارت دارائی شان آمدند بدون تصویب نامه قانونی و مجوز قانونی بدون هیچ گونه مجوزی و بدون اعتنا به هیچ دستگاهی كيلوئی چهار ريال بقیمت قند و شکر افزودند . (یکی از نمایندگان - بجا بود) بجا بود ولی بنده عرض میکنم که غیر از این نمیتوانستند راه دیگری پیدا بکنند که اگر لازم بود بنده بجنابعالی توضیح میدهم و با اینکه این امر در تخصص بنده نیست ولی اطلاعاتش را دارم اولاً بدون مجوز کار کردن در مملکت نفهمیده و نسجیده بدون مطالعه و با کردن کلفتی یک مرتبه يك رقمی را اضافه کردن نتیجه اش این میشود که الآن بوجود آمده یعنی دولت قند و شکر را از بازارهای دنیا بخرد كيلوئی سه تومان و بما بفرشد كيلوئی ۲۶ ريال چرا؟ قند و شکر که نان نیست درست است که جزء مواد اولیه زندگی در استانها مملکت است اما اگر يك مقررات سهلتری را بفرزاد بکنند قابل مباحثه هست . (چند نفر از نمایندگان - نرخ بین المللی است) نرخ بین المللی است اما نرخ بین المللی در موقع خودش باید رعایت شود جنابعالی اغلب خانواده ها اینطورند چون جنابعالی آذربایجانی هستید روغن خوب ما کو مصرف میکنند روغن را در محل دستور میفرمائید که در موقع نوغان بخرد كيلوئی سه چهار تومان ارزانتر بخرد یا در موقع تولد برنج تشریف بترید نماز ندران و گیلان برنجتانرا تهیه بفرمائید كيلوئی ۳ چهار ريال ارزانتر تا اینکه برود در دکان كيلوئی سه چهار فران ، اگر انتر بخرد فرق نمیکند از نظر بازار بین المللی هم همین حال موجود است آن تروک های تجاری را باید مراقبت کرد و قند و شکر مملکت را در نوغان محصول تهیه کرد این قضیه را بنده و جنابعالی دودو می نشینیم دور هم و بنده قانعان خواهم کرد ، مطلب دیگر خوشبختانه جناب آقای وزیر دارائی هم تشریف آوردند راجع به مالیات ها اینجاصحبت شد يك نمونه تلخی بنده اینجا دارم راجع بوصول مالیات ها در خراسان ، وصول مالیات در خراسان ، اصولاً وصول مالیات پایه اش ، تشخیص آن بر ک های پیش آگهی است

که ما مأموران جزو وزارت دارائی تهیه میکنند با کمال تأسف يك حربه بسیار پرانی را داده اند بدست يك مأمور خیلی پائین (صحیح است) اگر پایه گذاری ، اصول مالیات بر اساس تشخیص پیش آگهی بدست خدمتگزاران سطح بالا تری قرار بگیرد بنده خیال میکنم خیلی از درد های مردم دوا بشود ، يك مأمور وصول دارائی که سطح فکرش خدای نکرده خیلی پائین است و معلوماتش هم خیلی کم است اطلاعات اجتماعیش هم کم است مردم را هم کمتر میشناسد روی قیافه و روی لباس و بایر سیدن از این و آن يك رقمی را تشخیص میدهد میبوسد و میفروشد در خانه بدبخت و این ده سال گرفتار میشود و وقتی رسیدگی میکنند میبینند که يك صدم اش هم وصول نشده بلکه مقداری وقت دارائی تلف شده يك مقداری هم مردم بزحمت افتاده اند مطلب دوم وقتی میاید بکمسیون عالی همانطوریکه اینجا بعرض رساندم و حالا هم اینجا بعرض جناب آقای وزیر دارائی میرسانم در کمسیون عالی باید يك قدری مردم را شرکت داد تا خود مردم مأخوذ بچیا بشوند و عادت کنند به پرداخت مالیات. يك کمسیون عالی که بنده در یکی از لوايح بدیدم مرکب بود از یکی از مأمورین فرمانداری و مأمورین وزارت دارائی مأمورین استانداری که بعد رفتند زند و گویا حالا رئیس یکی از محاکم صالحه است و اکثریت همیشه با مأمور دولت است اینها غالباً عناد میکنند اجاج میکنند و مردم را ناراحت میکنند و مردم را وادار میکنند که از پرداخت مالیات شانه خالی بکنند و حال آنکه اگر از خود مردم هم در این کمسیون ها باشند خیلی بهتر است ممکن است نماینده اصناف باشد نماینده اطاق بازرگانی باشد شهردار انتخابی باشد نه شهردار انتصابی یا یکی از اعضای انجمن شهر باشد اگر در کادر دارائی یکی از مرحله پائین و یکی هم در شورای عالی این مطلب رعایت بشود مردم انشاء الله عادت خواهند کرد به پرداخت مالیات. يك مطلب دیگر هم بنده عرض میکنم راجع بموضوع تبعیض بود که یکی از همکاران محترم فرمودند ، الآن در کمسیون بودجه راجع بهمین موضوع تبعیض بحث بود يك لایحه ای دولت آورد برای ترفیع حقوق افسران شهربانی البته باستی حقوق افسران شهربانی ترمیم میشد خدمت میکنند پلیس امنیت هم مستند مخصوصاً

پلیس جوان ما خیلی زحمت میکشد و خیلی آبرو مند شده و بحمد الله و افعال آن حرفهای سابق که در مورد افسران پلیس شهربانی گفته میشد حالا در بین نیست (صحیح است) بنابراین باید زندگی پلیس هم که شب و روز مراقب امنیت خانواده هاست از هر حیث و بابت تأمین بشود ولی بموازات این امر يك تبعیض کردند در این لایحه آمده اند برخلاف قانون خاصی که ما راجع به بازنشستگان داریم چون پول نداشته اند بودجه نداشته اند افسران بازنشسته مشمول این قانون نمیشوند این درست تبعیض است در نفس قانون ، یعنی ما قانونی داریم که میگوید هر وقت افسران و با کارمندان شاغل حقوقشان بالا رفت شامل بازنشستگان میشود ولی اینجا در این لایحه دولت نوشته اند که بازنشستگان مشمول این قانون نمیشوند علتش را هم که سؤال کردیم از وزیر دارائی وقت گفتند که چون پول نداریم این تبعیض را انجام دادیم استدعای بنده این است که این قبیل تبعیض ها در لوايح دولت بوجود نیاید و انشاء الله نخواهد شد نتیجه این کار چه شده؟ نتیجه این شده است افسری که قبل از شهریور ۶۳ بازنشسته شده و در دوجس تپه بوده نسبت بیکس گرادی که بعد از شهریور بازنشسته شده نصف حقوق میگیرد و حالا ببینید چه تبعیضی وجه عدم رضایتی ایجاد کرده و روحیه افسران چیست این خیلی ظالمانه است انشاء الله نظیر این تبعیض نخواهد شد بنده دیگر سخن را کوتاه میکنم و بعرض میرسانم آقایان دولت، دولت خدمتگزار است همینطوری که آن روز بعرض رسانیدم امتحانات دولت در جاتی است از انجام خدمات آتی دولت (صحیح است) بسیار بسیار تا همین مدت کوتاه خوب عمل شده است و امیدواریم ناظر خدمات خیلی بزرگتری از دوات باشیم بنده استدعا میکنم با احترامی که دولت نسبت به قانون اساسی و مشروطیت بخرد داده و قبل از سال نولایحه بودجه را در يك چهار چوب اساسی بمجلس آورده که بسیار کار خوبی هم بوده است رأی موافق آقایان لطف بفرمائید با اتفاق آراء و دولت را یاری کنید دولتی که اینقدر بمجلس احترام میگذازد و ادب میکند ما هم باید با کمال اطمینان ضامن باشیم یعنی پشتیبان باشیم تا بتواند به پیروی از منویات عالی شاهنشاه در آرزوهائی که نسبت بخدمت آب و خاک این مملکت، مردم این مملکت

دارد موفق باشد. ما سعادت و توفیق دولت جناب آقای منصور را از پیشگاه خداوند قادر متعال مسئلت میکنیم

رئیس - آقای مهندس والا بفرمائید.

مهندس والا (مخبر کمیسیون بودجه) - خوشبختانه فرمایشات همکاران عزیز نمایندگان که بنام مخالف و موافق صحبت کردند طوری بود که نه تنها مشکلی برای بنده در ادای توضیحات ایجاد نکرد بلکه تصور میکنم نکاتی که در این جا عنوان شده همه با روح همکاری و با روح وحدت و نشر یک مساعی عنوان گردیده است (صحیح است) و این واقعا موجب خوشوقتی است برای مجلسی که دولت خود را میخواهد در راه خدمتگزاری مورد تأیید قرار بدهد بنده باید قبلا بعرض برسانم که در کمیسیون بودجه منتخبین مجلس افراد خدمتگزاری هستند که با نهایت شرافت و بجائی که مقدور است انجام وظیفه میکنند (صحیح است) موقعی هم که جناب آقای دکتر یگانه ریاست کمیسیون بودجه را شنیدند و با دقت و بی نظری خاصی نسبت به مطالب مطروحه دقت و رسیدگی میکردند و امیدوارم که این رویه مرضیه همینطور ساری و جاری باشد و حال آنکه باره مذاکرات و نکاتی که آقایان محترم عنوان فرمودند به ترتیب عرض میکنم جناب آقای دیهیم مطالبی را عنوان فرمودند در کلیات که البته بنده بطور اختصار جواب بعرض میرسانم فرمودند که لایحه در ۲۳ صفحه نوشته شده است البته اگر ما میخواستیم که بودجه را تدوین و چاپ میکردیم شاید از ۲۳۰ صفحه هم بیشتر میشد اما اینکه الان که کتابچه ای هست که نزد جناب آقای نخست وزیر است که ریز ارقام و ارقام تهیه شده است که در موقع خودش اگر لازم و ضروری باشد توضیح بعرض آقایان بخواهم رساند فرمودید بودجه کلی به مجلس تقدیم شده بهتر آن بود که یک دوازدهم میآوردند و فرصت بیشتری بود برای تنظیم بودجه همین طوری که در جلسه خصوصی عنوان شد شأن این دولت و شأن این مجلس نیست که راجع به بودجه یک دوازدهم بحث کند و بانههدی که مسلما جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر دارائی فرمودند بنده تصور میکنم که این ناراحتی برای همکاران عزیز بنده نباشد و واقعا اساس بودجه نویسی بصورت بسیار شایسته ای ریخته و پی ریزی خواهد شد و دیگر این

ناراحتی و نگرانی هم بوجود نیاید، راجع به مالیات ها و وصول مالیات ها صحبت شد، جناب آقای دیهیم عنوان فرمودند که مالیات مستقیم و غیر مستقیم باینصورت صحیح نیست و الا با مقایسه این نکته که اصولا در کشورهای پیشرفته نسبت مالیات مستقیم بر مراتب زیادتر از مالیاتهای غیر مستقیم است بر این نکته مردم خودشان امان دارند و اعتقاد دارند که چرخ های دولت خود را با پرداخت مالیات های حق بگردانند و ولی متأسفانه در گذشته این فکر همکاری بوجود نیامده اگر فکر همکاری بود، بعلمت مقررات خشکی که وجود داشته و بعلمت تبعیضاتی که وجود داشته نتوانستند اغلب این روح همکاری را واقعا آن طوری که شایسته و بایسته است بوجود بیاورند اما در این لایحه بودجه اگر ملاحظه بفرمائید نگرانی که برای دریافت مالیات مستقیم در نظر گرفته شده نسبت به ۵۰۰ میلیون تومان در حدود ۴ میلیون تومان اضافه و وصولی بیش بینج شده ۴۰ میلیون تومان در نظر نیست که از افراد ضعیف گرفته بشود برای اینکه افراد ضعیف که چیزی ندارند کمک نکنند بنابراین وزارت دارائی و کمیسیون بودجه در نظر گرفته اند و تصویب کرده اند که این پول از کسانی گرفته بشود که متمکن باشند و از کسانی که در آمدهای مشروع سرشار دارند وصول بکنند در حالی که نسبت به از یاد رقم مالیات غیر مستقیم که تحمیل مستقیمی است با کثرت مردم به نسبت سه میلیارد و شصت میلیون ریال فقط بیست میلیون تومان اضافه شده، این توجه دولت در وصول مالیات مستقیم و بیش بینی آن است بنده خیال میکنم این نتیجه همان فرمایشی باشد که جناب آقای دیهیم در نظر داشتند که تحمیلی به مردم ضعیف نشود از نظر وضع مقرراتی برای وصول مالیات های مستقیم البته همینطور بیکه عنوان فرمودند بعضی از مأمورین دولت در تنظیم پیش آگهی ها شاید رویه اعتدالی را بوجود بیاورند اما نباید گفت ما همه مان اهل این مملکت هستیم یک روزی در صندلی هیأت حاکمه قرار بگیریم و روز دیگر در صندلی هیأت محکومه اگر کسانی توجه به مقررات قوانین داشته باشند و دفاتر مالیاتی صحیحی داشته باشند هیچ مأمور معترض از نخواهد بود و نخواهد توانست مالیات زیادی را از او وصول کند (موفق) حالا که اینطور نیست انشاء الله در آینده اینطور بشود) در

مورد فرهنگ عنوان فرمودند بنده تصور میکنم که بزرگترین توفیقی که در چند سال اخیر و بزرگترین توجهی که از نظر بودجه نویسی شده نسبت به فرهنگ شده نسبت به ۶۲ میلیارد بودجه مملکتی ملاحظه بفرمائید در حدود ۸ میلیارد و خرده ای سهم فرهنگ است منتهی به سایر مؤسسات مثل دانشگاه های غیر دولتی و غیره و غیره و این نسبت بیش از ۱۹ درصد بودجه بود و منتهی است البته ما در این موضوع بودجه بود و منتهی است که در آینده وضع درآمد دولت آسانتر باشد که حدود ۸ میلیارد ۸۰ میلیارد فرهنگ مملکت کومات کند اما در وضع حاضر از ۶۲ میلیارد ۸۰ میلیارد یعنی ۱۶ درصد اختصاص به فرهنگ داده شده و واقعا توجه شده البته منظور این است که این بودجه و این اعتبار بمصرف خودش برسد، در مورد فیلم و مطبوعات صحبتی فرمودند کاملا صحیح است، خود بنده که یکی از خدمتگزاران مطبوعات مملکت هستم نسبت با آنچه که جناب آقای صادق احمدی فرمودند واقعا معترف هستم باینست که توجه بیشتری نسبت به تهذیب اخلاق عمومی بشود و مردم ارشاد بشوند و همینطور نسبت به فیلمهایی که خلاف اخلاق عمومی است ولی ضمنا عرض میکنم که ما نمیتوانیم درهای مملکت خودمان را به بندیم بیرونی پیشرفت هائی که در دنیا شده است این لازمه عصر زمان است بعقیده بنده از اصل تربیتی وقتی میتوان نتایج خوبی گرفت که معایب اعمال بد را بجانانان ما گوشزد بکنند و آنها را متوجه بعواقب کارشان بکنند نه اینکه مثل گذشته چشم بسته گوش بسته آنها را بدون توجه بکار خودشان بحال خودشان باز گذارند (بکنفر از نمایندگان - معایب را با این رویه ترویج نمیدهند) امیدوارم تذکرات صحیح باشد، مطالبی که جناب آقای صادق احمدی فرمودند راجع بتلف شدن بودجه کاملا صحیح است اما بنده اینجا بعنوان مخبر کمیسیون بودجه یک سئوالی از ایشان دارم، ایشان فرمودند که وقتی در بازرسی نخست وزیری بودند و در خدمتی بودند که بسیار هم موجب افتخار ارادتمندان شان بود از نظر خدمتگزاری فرمودند که ماشینی که سیصد تومان خرجش بود سه هزار تومان در موقع رسیدگی بحساب بر خوردند که

منظور کرده بودند، حالا بنده از ایشان سئوال میکنم ایشان که مدیر کل بازرسی نخست وزیری بودند در آن موقع برای رفع این ناراحتی برای رفع این محظورات و این مشکلات که در دستگاه دولت هست چه تدابیری اتخاذ فرمودند، البته این معایب وجود دارد کسی منکر نیست دولت خودش بیشتر از هر کس واقف باین امورات است و من امیدوارم که واقعا ترتیبی بشود که بودجه مملکت در های خودش و بجای خودش خرج بشود، در مورد ترفیع قضات سئوالی فرمودند که باید بعرض برسانم با توجه باین که وزیر بسیار شایسته ای در رأس وزارت دادگستری قرار گرفته که مورد تمجید و تحسین و تقدیر همگان هست (صحیح است) این را بنده بالصراحه اینجا عرض میکنم که بهیچ وجه من الوجوه تبعیضی درباره این اضافه ترفیع نسبت بقضات و سایرین وجود نخواهد داشت و همین تبصره در مورد قضات هم کاملا انجام خواهد شد و از این جهت خیال همه آقایان راحت باشد در مورد کومک تعاونی فرمودند که این رقم کومک تعاونی بجهت منظور است باید بعرض برسانم در سال ۳۹ تبصره ای از مجلس گذشت و این تبصره تحت شماره ۳۳ بود که بکارمندان دولت که حقوقشان از چهار هزار ریال کمتر است باخذ چهار هزار ریال و بخدمتگزارانی که کمتر از سه هزار ریال حقوق دارند بقرار مقطوع ماهیانه ۵۰۰ ریال پرداخت بشود و این رقم کمک تعاونی بهمین دلایل و برای تأمین همین منظور در بودجه منظور شده است، در مورد کمک به بیمارستان نمایی که فرمودند بیمارستان نمایی از سال ۳۸ به بعد چون یک مؤسسه بسیار مهمی است و واقعا در آنجا از نظر رسیدگی بمرضی و رشرشهای بهداشتی که میشود واقعا یک مرکز تحقیقاتی خوبی است و کمکی که در سابق میشد مبلغ سه میلیون تومان در سال بود، مبلغی که اینجا نوشته اند دو میلیون و هشتصد هزار تومان است دو بیست هزار تومان از این مبلغ را بعنوان پرداخت تعهدات این بیمارستان به بانک اعتبارات صنعتی بابت لوازمی که وارد کرده اند پرداخت میشود و این کمک هم بنظر بنده بسیار بجاست برای اینکه پایه این مؤسسه با متجاوز از دو بیست میلیون تومان ریخته شده و مخارج مهمی برای نگهداری آموزشگاه پرستاری دارد و واقعا آن آموزشگاهی که در آنجا هست محتاج به کمک است در این جا

بند تصور میکنم این کمک بجاست و اگر نظایرش هم پیدا بشود باید دولتها کمک خودشان را دریغ نکنند در مورد کمک صندوق بازنشستگی عنوان فرمودند بنده بایستی بعرض آقایان محترم برسانم که صندوق بازنشستگی تا آنجا که بنده اطلاع دارم ۱۵۰ میلیون تومان موجودی داشته اما در چند سال گذشته بعلت تصویب قوانین ومقررات بازنشستگی از نظر صنوف مختلف و مشاغل مختلف از جمله قانون مهندسین قانون پزشکان و سایر قوانینی که گذشت میزان پرداخت بازنشستگی طوری اضافه شد که سرمایه صندوق بازنشستگی تکافوی پرداخت به افرادیکه سن بازنشستگی میرسیدند یا از این صندوق استفاده میکردند نکرده بنا بر این دولت ناگزیر است برای جبران وتأمین کسر صندوق بازنشستگی کمک از بودجه عمومی کشور بدهد بنده خیال میکنم کار بجائی هم میباید جناب آقای فولادوند در مورد کتب ضالعه عنوانی فرمودند که بنده هم صددرصد موافقم که بایستی نظارت صحیح بشود و بیشتر از آنکه در گذشته میشده است توجه بشود و در مورد مصرف بودجه باید عرض کنم که متضمن سلیقه شخصی نیست وصول مالیات ها بموجب قوانین و مقرراتی است که وضع شده مصارف هم بموجب قوانین ومقرراتی است که در دست دولت است بنا بر این اگر بنظر آقایان ومخصوصاً جناب آقای فولادوند که اینجا تشریف ندارند در این مصارف واقعاً يك مقررات خاصی بنظرشان میرسد که رویه نامطلوبی است مجلس شورای ملی برای خاطر همین است که دفع کليه تبعیض ها و رفع کليه مقررات وقوانینی که موجب ناراحتی مردم هست بشود این وظیفه بر عهده مللست ما باید در این کار پیشقدم بشویم ، در مورد ازشاد صنعتی کاملاً فرمایشات ایشان صحیح بود ، در مورد عمل کسر بودجه بحث خیلی مفصلی است که باید اجازه بفرمائید در موقع دیگری عرض میکنم ، اما در کشورهایی که در حال توسعه اقتصادی و در حال رشد هستند و فعالیت مداوم ومستمری دارند و رشد اقتصادی پیدا میکنند هیچ وجه من الوجوه کسر بودجه آنها بلین نسبت موجب نگرانی نیست از يك طرف و از طرف دیگر اصولاً همیشه دولت ها در بودجه نویسی میزان مخارج که بایستی متعهد به پرداختش باشند يك رقم قطعی وقاطعی می گذارند اما درآمدها را همیشه به نسبت آنچه چیزی که موصول میشود کمتر پیش بینی میکنند برای خاطر اینکه يك مواقعی در يك محظوراتی قرار انگیرند ولی

ملاحظه بفرمائید در گذشته با اینکه کسر بودجه بوده است . مهذنانا آخر سال دولت ها توانسته اند با اضافه درآمدی که تحصیل میکنند کسر بودجه را تأمین کنند من امیدوارم مبلغ ۳۷۰ میلیون تومان که به نسبت ۶ میلیارد و خورده ای میلیون تومان کسری میباشد این کسر بودجه هم بموقع خودش با وصول درآمدهای بیشتری از بین خواهد رفت فرمایشات جناب آقای یغمائی کیهان آنچنان صحیح و مستدل بود که تمامش در جهت ارشاد و هدایت دولت بوده و بنده را بی نیاز میکند که تکرار مقررات بکنم اما جناب آقای یغمائی کیهان در مورد قندوشکر فرمودند همینطور که میدانید این مسأله يك مسأله کاملاً اقتصادی است که تنها در اختیار دولت ایران نیست ، قیمت قندوشکر یکی از مسائلی است که با خارج کشور ایران ارتباط دارد و نابع قیمت بازارهای بین المللی است والبته در این جا يك وقتی در سابق متجاوز از ۱۰۰ ، ۱۵۰ میلیون تومان میتوانست به بودجه دولت کمک کند اما در حال حاضر بیش از ۸۰ میلیون تومان نیست آنها چاره ای نیست ترقی قیمت در اثر جریاناتی در کشورهای تولید کننده از جمله فرض کنید در آمریکای جنوبی و کشورهای دیگر تولید کننده قیمت شکر بالا رفته قیمت قند بالا رفته و دولت ناگزیر شده که يك توجیه بکند تا يك تعادلی پیدا بشود در قیمت خریداز کشورهای تولید کننده و فروش آن بطقه مصرف کننده ، اینجا یادداشتی جناب آقای یغمائی کیهان مرحمت فرمودند که البته عیناً میخوانم مرقوم فرموده اند استدعا میکنم از قول ارادتمند توضیح بفرمائید که وضع قندوشکر در ۶ ماه اخیر وضع نامطلوبی داشته و در گذشته خوب اداره شده است اگر بنده در تذکرات خودم تذکره کردم در یکی دو سال اخیر به ۶ ماهه اخیر اصلاح میکنم یغمائی کیهان (معتدی - باید در اصلاح کارخانجات ایران هم اقدام کنند) بنده این جمله را عرض میکنم و عرض کنم که ما تمام میکنم و آن این اینست که ما اقتضای داریم که خدمتگزاران جامعه هستیم ولی آن چیزی که باید بهش توجه کنیم و بتوانیم آن را در مردم بوجود بیاوریم ایمان واعتقاد راسخی است که مردم در اداره حکومت ها با مسئولین امور بوجود بیاورند این اعتقاد و ایمان را ما باید در مردم بوجود بیاوریم که مالیات دهنده بیاید مالیاتش را بدهد

و دولت هم مالیات حقهاش را وصول کند و حال چون آن اعتماد بطور کامل برقرار نیست بنا بر این دولت آنطوری که لازم است نمیتواند وصول مالیات کند و کاهش بودجه دارد و وقتی بودجه کم شد بنا بر این پیشرفت هایی که منظور و مطلوب هست نمیتواند جامعه عمل ببوشاند مملکت ما احتیاج بيك فعالیت بیشتری دارد ولی در درجه اول بایستی يك روح همکاری و وحدت وهم آهنکی در تمام طبقات ایجاد کرد تا بتوانیم با مراقبت و خدمت همگان این مسئولیت را بنحو مطلوب انجام بدهیم آقایان اگر اجازه بفرمائید یادداشت هایی برای بنده رسیده است که یکیش را جناب آقای مهندس صائبی مرقوم فرموده اند که ما همه اهل این مملکت هستیم و افتخار داریم که همه ایرانی هستیم ، جناب آقای بدر صالحیان مرقوم فرموده اند در پاسخ جناب آقای یغمائی کیهان هم راجع به خدمات بانک کشاورزی و کمک های بموقعی که مخصوصاً در سالهای اخیر نسبت بازباد سطح کشاورزی مملکت و کمک در انجام پروژه های بزرگ آبیاری بخصوص حفیر چاههای عمیق و ازدیاد منابع آب و ایجاد شرکت های تعاونی که کاملاً مورد استقبال کشاورزان میباشد معطالی بیان فرمائید ، البته بنده شاید زبانم قاصر باشد که عرایضی در این باب خدمت آقایان بکنم خدمت بانک کشاورزی واقعاً بموقع بوده و در چند روز پیش مدیر عامل بانک کشاورزی در يك کمیسیونی که آقایان نمایندگان آذربایجان تشریف داشتند شرکت نمودند و واقعاً اقدامات بسیار مفیدی را برای پیشرفت کشاورزی در آن بنده نوید دادند که جای بسیار خوشوقتی است جناب آقای جهانگیری هم یادداشتی مرقوم فرموده اند که امسال که با آفت و سرما اغلب کشت پائیزه ازین رفته و سردرختی نیز نابود شده متأسفانه وزارت دارائی وانحصار دخانیات دستور منع کشت توتون را در نويسر کان صادر نموده تذکر فرمائید وزارت دارائی در این موضوع تجدید نظر فرمایند دستور فرمایند آزادی کشت توتون که در سرمایه و درآمد آن شهرستان مدخلیت دارد بان شهرستان ابلاغ شود بنده خیال میکنم که بیش از این برای بنده مجال فرصت نباشد و بعراضم خاتمه میدهم . جناب آقای نخست وزیر بفرمائید . رئیس - جناب آقای نخست وزیر بفرمائید .

حسنعلی منصور (نخست وزیر) - موقع طرح بودجه معمول بر این است که مسائل مملکت بطور دقیق مورد بحث و انتقاد قرار بگیرد ولی بر حسب تصادف تقدیم بودجه امسال مصادف با تقدیم برنامه دولت شد و بحث مفصلی در آرزو های ما در خدمت مردم در اینجا بوجود آمد که قدری مسائل تکرار مکررات میشود چون دولتی است که هنوز شروع بکار نکرده و آرزوئی جز خدمت بمملکت ندارد (صحیح است) و بدین جهت باید قدری صبر کرد تا نتایج کارهای ما روشن بشود و انشاء الله در تقدیم بودجه سال آینده بیشتر بتوانیم هم مطالب داخلی را که روی تجربه در باقیم بعرض مجلس محترم شورای ملی برسد هم از نظریات نمایندگان محترم حداکثر استفاده بشود (صحیح است) چون این چند روز اغلب مسائل مختلف مملکت بطور کامل و وضوح کامل توضیح داده شد بنده امروز باختصار عرض میکنم والا جاداشت که يك مطالب کلی را بعرض برسانم همینطور که در جلساتی که در امر بودجه چه در کمیسیون و چه در جلسه خصوصی بعرض رسید نواقص کار کاملاً تشریح شد علت تقدیم بودجه توضیح داده شد و استدعای تصویب بودجه بدلایلی که کاملاً منطقی ومملکتی است مورد استقبال نمایندگان محترم قرار گرفت بدین جهت امیدوار هستم که امروز دولت را در شروع کار خودش تازی بفرمائید مسائل مختلفی را که اینجا بحث شد بنده خیلی بد کلیات و به اصول آن اشاره میکنم برای اینکه روی احترام خاصی که این دولت به فقه مفسنه دارد و احترام خاصی را که به نظر نمایندگان محترم دارد جایز نمیداند حتی در مسائلی که بارها توضیح داده شده است مسئله ای بدون جواب بماند (احسنت) جناب آقای دیهیم مطالب اصولی فرمودند و بنظر بنده انجام وظیفه ما در آینده جوابگوی فرمایشات ایشان است ولی راجع به پیشنهاد يك دو ازدم به علی که بنده در مورد توضیح دادم تصور میکنم برای نمایندگان محترم قانع کننده باشد (صحیح است) از فرمایشات جناب آقای صادق احمدی بنده همیشه لذت میبرم و ایشان واقعاً يك قاضی شریف و پنا کدانی هستند که از صمیم قلب صیحت میفرمایند (صحیح است) نسبت به تبعیض در دادگستری بنده میتوانم عرض بکنم که ما ادعا نداریم که تبعیض از مملکت با این زودی رخت بر خواهد بست ولی امیدوار هستم که روش دولت کثرت تبعیض را

بحدافل تخفیف بدهد و در مرحله ابتدای کار همان تشکیل دولت و حکومت همان اشخاص و افراد شایسته ای هستند که به سمت وزارت انتخاب میشوند و تا کنون بنده نمیتوانم ادعا بکنم جز ادعای حسن انتخاب در امر دادگستری (صحیح است) راجع به سرمایه ایشان اشاره فرمودند بسیار صحیح است اصلا مملکت با افرادش شناخته میشود و هر گونه توسعه ای را که ما در امر عمران مملکت بدهیم اگر به ساختمان انسان به تربیت انسان نپردازیم يك امری است تو خالی و کاخی است پوئالی (صحیح است) و بدین جهت بنده تصور میکنم این نکته ای را که اشاره فرمودند بسیار صحیح است و ما با هر فرهنگ دقت بسیار مذبذول میداریم در فرهنگ خدمتگزاران بسیار صديق هستند مثل سایر دستگاہها اگر افرادی گاهی اوقات تخطی بکنند و یا سوء اداره در دستگاہهای دولت باشد این دلیل بدی کارمندان و خدمتگزاران آن دستگاہ نیست (صحیح است) اکثریت کارمندان دولت مردمان شریف و زحمتکشی هستند و باید از آنها حمایت کرد و اگر مراکز فساد ازین برود و اگر بعضی همانطور که فرمودند ازین برود بدون تردید این نصاب بحدافل تخفیف پیدا میکند منتهی باید عدالت باشد باید حسن تشخیص باشد و این نکات را در هر مرحله ای در وزارتخانه ها و دستگاہهای دولتی اعمال بکنیم تأثیرش در زندگی محیط و اجتماع بسیار زیاد است البته برنامه های فرهنگی با دقت مطالعه میشود و امیدوار هستیم در آینده وزیر فرهنگ که تصور میکنم که ایشان هم یکی از بهترین انتخابات دولت است منظور رضایت کامل نمایندگان محترم را فراهم بکنند (انشاء الله) راجع به بیمه کارمندان دولت و فرهنگیان اشاره فرمودند این موضوع در برنامه دولت هست و ما صور میکنیم این بیمه بسیار ناقص است آنچه که کمک هم میشود از خزانه کارمندان و فرهنگیان قسمتی ازین میرود و تفریط میشود و به حق بکارمندان نرسد بیمه کارمندان دولت و فرهنگیان باید روی اصول صحیحی شامل خودشان و خانواده شان بشود (احسن است) و این دولت اگر توفیق اذامه خدمتگزاری داشته باشد تا پایان برنامه سوم یعنی ناسه سال ونیم دیگر امیدوار است که بیمه فرهنگیان و کارمندان دولت و خانواده آنها را تکمیل بکند و همه را

شامل این مقررات بکند اگر عرض نمیکم فردا برای اینست که مقدور نیست و این باید با زمان انجام بشود جناب آقای فولادوند همیشه بیان شیرین خودشان ما را محظوظ میفرمایند و امیدواریم در آینده هم محظوظ خواهند کرد مسائل مختلفی را راجع به سازمانهای مملکتی بیان فرمودند بنده عرض میکنم سازمانها نقص دارد و خواهد داشت ولی امیدوار هستیم که پایه ریزی صحیح برای اجرای برنامه های دولت که مورد حمایت نمایندگان محترم مجلس است بشود که اطمینان پیدا کنند بتدریج این نواقص رفع خواهد شد و اصولاً اشاره بدستگاہهای دولتی و بطور کلی همه را با يك چوب راندن صحیح نیست بنده تصور میکنم اگر نقصی گاهی از يك قاضی دیده بشود یا از يك پاسبان وزارت دادگستری و شهربانی را نباید به باد انتقاد گرفت این دستگاہها برای حفظ و حمایت مردم بوجود آمده اند باید احترام آنها را به حداکثر حفظ کرد و اگر نواقصی در کار آنها هست باید رفع کرد و این موجب تقویت روحی کارمندان و خدمتگزاران دولت است که نمایندگان ملت نیستند به آنها با نظر محبت نگاه میکنند جناب آقای یغمائی کیهان که بنده را هم در برنامه دولت هم در تقدیم لایحه بودجه خجل فرمودند و بیش از آن چیزی که دولت سزوا از آن است اظهار محبت و ملاطفت کردند نکات اساسی راجع به امر کشاورزی اشاره فرمودند و بنده عرض میکنم که يك سال بیشتر نیست که از امر اصلاحات ارضی میگذرد و مهندسین وزارت کشاورزی واقعاً افراد بسیار شایسته و لایقی هستند که این وظیفه را به بهترین طریقی تا بحال انجام داده اند ولی همان مهندسین کشاورزی معتقد هستند که با از بین بردن اصول ارباب و رعیتی یا از بین رفتن مالکیت های بزرگ عمل اصلاحات ارضی انجام نشده همانها معتقدند که این پایه و اساس تحولات کشاورزی در آینده مملکت است منتهی باید تمام نیروی ملی و مملکتی را تجهیز کرد زندگی دوسوم جمعیت این مملکت را از این حالت فلاکت باه به يك حالت بهتری سوق داد (صحیح است) و این احتیاج دارد به برنامه، به تشکیلات، سازمان صحیح، اعتبارات کافی، افراد کارشناس و هم آهنگی برنامه های دولت تا ما بتوانیم در اجرای برنامه های اصلاحات ارضی موفق

بشویم (صحیح است) و خوشبختانه نمایندگان ملت که غده ای از همین سربازان فداکار هستند مورد نهایت احترام و علاقه مجلس میباشند و بنده به جناب آقای یغمائی کیهان قول میدهم که قسمت اعظم نیروی ماصر اجرای صحیح برنامه اصلاحات ارضی بشود ما کوشش خواهیم کرد خورده مالک طبق قانون کاملاً محترم شمرده شود (صحیح است) خورده مالکیت در ایران حفظ بشود و این چیزی است که مورد علاقه شاه و مردم ایران است ما مالکیت بزرگ را از لحاظ سیاست غلط و از لحاظ اعمال نفوذشان محکوم میکنیم ولی اصل مالکیت را محترم میشماریم مالکیت خصوصی باید در این مملکت حفظ بشود و مورد حمایت قرار بگیرد (صحیح است) و همین دهاقین و کشاورزهایی که دارای اراضی هستند آنها هم خورده مالک هستند منتهی خورده مالکی آنها جزء است و خورده مالکی که يك قدری بیشتر دارد ولی بهر صورت باید اصل مالکیت را در مملکت حفظ کرد و احترام گذاشت و این سیاست دولت است و بآن عمل خواهد کرد حمایت کشاورزان و کارگران کشاورزی خورده مالکان از وظایف اولیه دولت میباشد که با نهایت دقت عمل خواهد کرد (احسن است) راجع به نرخ محصولات کشاورزی بنده عرض میکنم که در برنامه دولت شاید اولین بار بود که به این مسئله توجه شد که ما کوشش میکنیم نرخ محصولات کشاورزی مطابق اصول اقتصادی و با توجه به نوسانات قیمت های بین المللی حفظ کنیم (احسن است) این يك امری است که باید به تدریج عمل بشود ما کوشش میکنیم که بازارهای داخلی روی اصول صحیحی تعادل خودش را حفظ بکنند که برای کشاورزان صرف داشته باشند، ذرت، چغندر بکارند و تشویق بشوند که مواد اولیه صنایع مملکت بصورت صحیحی تهیه کنند و با استفاده قابل توجهی بفروش برسانند راجع به آفت نباتی اشاره فرمودند بنده باید عرض کنم که در این مملکت مبارزه با آفت نباتی بسیار غلط است کسانی که استاد من هستند مثل جناب آقای مهندس ارفع و سایر دوستان عزیز مهندسین کشاورزی و جناب عالی که در امر کشاورزی تجربیات فراوان دارید تصدیق میفرمائید که در يك محلی که صد بلغ میوه است اگر يك نفر اظهار علاقه بکند برای دفع آفت نباتی

و آن باغ را دفع آفت بکند باغ همسایه ناخوش باشد این ناخوشی مجدداً سرايت میکند امر دفع آفت نباتی يك امر ملی است و باید بوسیله دولت انجام بشود و باید تشکیلات بدهند که این امر را در سراسر مملکت در فصول مختلف که مورد نیاز کشاورزان و خرده مالکین است بطور قطعی انجام بدهند و هزینه های آن را بین خرده مالکین و کشاورزان بصورت معقول و منصفانه تقسیم بکنند و آنچه که دولت باید در این امر کمک کند در بودجه مملکتی منظور بشود این در حقیقت موجب میشود که محصولات مملکتی صد در صد افزایش پیدا میکند و سهم مختصری هم که شامل کشاورز میشود در مقابل عایدات بیشتر خشنی میشود (صحیح است) مثلاً قند و شکر و غله و بازر نشستگان غیره مسائلی است که بنده باز فکر میکنم در برنامه دولت کاملاً منظور شده و بنده عقیده دارم که کار مردم بمردم باید سیرده شود و فکر این مسئله را کردیم و بتدریج همین طور عمل می کنیم بنده عقیده دارم اگر مسئله ای لزوم نداشته باشد که اعمال دولت دخالت دولت ضروری باشد از لحاظ حفظ منافع عمومی و مردم بتوانند این کار را انجام بدهند باید آن کار را بمردم واگذار کرد و بی جهت دولت را گرفتار مشکلات نکرد بنده کاری با اداره قند و شکر باغله ندارم ولی هر دستگاہ انتفاعی دولت اگر هزینه های متناسب بپردازد آتش نباشد هیچ وجه من الو حوه معقول نیست که این را بصورت يك واحد انتفاعی اقتصادی تلقی کرد در صورتی که اگر کار را بمردم واگذارند دولت مالیات حق خود را بگیرد و این سازمانهای عریض و طویل دیگر موجود نیست و گرفتاری مردم تخفیف پیدا میکند و خزانه مملکت بهتر منتفع میشود (صحیح است) این سیاست سیاستی است که دولت تعقیب خواهد کرد خیلی از مطالب دیگر هست که باید تذکر بدهم و لسی از حضور نمایندگان محترم پوزش میخوام امروز روز آتشکسک کفرانس اکافه است نمایندگان دول خارجی در آنجا منتظر رفتن بنده با آن جلسه و تعلق اختتامیه هستند از اینجا هم باید بيك منبر دیگری بروم و چون سر ظهر این تعیین شده بی ادبی است که معطل بشوند بنده اطمینان دارم که حضور بنده اصولاً ضرورتی ندارد و حضور وزراء کافی خواهد بود ولی برای اینکه افتخار شرفیابی در مجلس همیشه باشد

بنده هم هر وقت فرصت بکنم استقبال میکنم (احسنت)
 ولی امیدوار هستم که در غیاب بنده نسبت بموضوع بودجه
 توجه کامل خواهند فرمود و مواد بودجه همان توضیحاتی را
 که بنده عرض کردم نیازی به تغییر زیاد ندارد ولی ما
 اجرا کننده نیات مجلس شورای ملی هستیم که بهر ترتیب
 که تصویب بفرمائید مجری آن خواهیم بود (احسنت)
 اگر بنده از وزیر دارائی صحبت میکنم کسانی شاید بدانند
 که ارتباط قدیمی و دوستی با ایشان دارم جنبه خوشی پیدا
 نکند ولی بنده فکر میکنم که این یکی از شانسها و
 اقبال وزارت دارائی است که يك فرد برجسته و مدبر و
 بسیار صحیح العمل در رأسش قرار گرفته (صحیح است) و
 روشیکه ما در آینده خواهیم داشت روشی است که دولت
 با ملت صحبت میکند دولت برای ملت کار میکند و مشکلات
 مردم اصناف تجار بازار گنان صاحبان صنایع باید با خود
 آنها در میان گذاشت و بنظر بنده وقتی این امر تحقق پیدا بکند
 بدون تردید اصناف با رغبت بیشتری مالیات میپردازند صاحبان
 صنایع با اشتیاق بیشتری با دولت تشریک مساعی می کنند
 و مردم عمل دولت را حمایت می کنند این نکاتی است که
 انشاء الله بتدریج عمل خواهد شد اجحاف از بین خواهد
 رفت بتدریج پیش آگهیهای غلط ممنوع خواهد شد روش
 وصول مالیات تهاوری يك اصول علمی و ملی دنیای امروز باید
 تطبیق داده شود و امیدواریم که مورد رضامندی نیات
 شاهانه در رفاه حال مردم ایران و نمایندگان واقعی ملت
 ایران قرار بگیریم هیچ نتیجی جز این نداریم این صداقت
 را برای همیشه حفظ خواهیم کرد ولو برای مدت کوتاهی
 باشد (احسنت - احسنت).

رئیس - چند نفر از نمایندگان پیشنهاد کفایت
 مذاکرات در کلیات این لایحه کرده اند (صحیح است) در
 صورتی که نظر دیگری نباشد بورود در شور ماده واحده رأی
 میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام
 بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح
 است آقای دکتر اسفندیاری تشریف بیاورید.

دکتر اسفندیاری - از روزی که جناب آقای منصور
 باقر همایونی مأمور تشکیل کابینه شدند چه در
 برنامه خود ایشان وجه در برنامه های دیگر که در این
 مجلس مطرح میشد هر وقت که صحبت از بودجه بمیان آمده

چه وسیله خود ایشان و چه بوسیله وزرایشان مثل جناب
 آقای دکتر یگانه و چه بوسیله نمایندگان اکثریت و
 نمایندگان اقلیت این قسمت تذکر داده شده که بودجه
 حاضر با نقص کاملی که دارد بمجلس تقدیم شده و انشاء الله
 در متمم بودجه این نواقص رفع میشود و فقط علت سرعت
 در کار بوده که طبق اصول و موازین قانون اساسی این
 بودجه ابکه در آتیه انشاء الله جناب آقای منصور خواهند
 داد شامل هدف های اقتصادی برنامه های عمرانی و اجتماعی
 و خرج های پرسنلی و غیره و بطور کلی میخواهم بگویم
 وقتی که به مجلس تقدیم میشود باید جامع و مانع باشد
 البته پیشنهادی که در روز بوسیله فراکسیون حزب مردم
 در جلسه خصوصی شد راجع به دادن بودجه بصورت $\frac{1}{13}$ یا
 $\frac{2}{13}$ بود و امروز هم بوسیله یکی از آقایان سخنرانان
 در این مورد تذکر داده شد باید بحضورتان عرض
 کنم که آن پیشنهاد بی حساب نبود این جهت که بودجه
 از دو قسمت تشکیل میشود یکی تعهدات دولت است
 در مقابل دول خارجی باشکته ها و مؤسسات داخلی یکی
 هم هزینه قوای تأمینی مملکت است و یکی هم ترفیعات
 لازم که در این بودجه طبق تبصره پنج ماده واحده پیش بینی
 شده این قسمت را البته منظور نبوده بصورت $\frac{1}{13}$ یا $\frac{2}{13}$
 مطرح بشود این قسمت را مستثنی می کردند بقیه را میتوانستند
 بصورت $\frac{1}{13}$ یا $\frac{2}{13}$ بمجلس تقدیم کنند قبل از اینکه وارد
 جزئیات بشوم باید عرض کنم آقایان برسانم که يك
 قسمت از آنچه که باید گفته بشود بوسیله سایر
 آقایان گفته شد و من کوشش میکنم که از جهت
 اختصار از این مطالب خودداری کنم ولی ناچارم از
 شاهنشاه خردمند در این قسمت اگر لغتی بتوانم پیدا کنم
 غیر از سیاسیگری نمیتوانم پیدا کنم سیاسیگری کنم
 که بهترین وجهی از تنش شاهنشاهی را در زمان صلح
 بخدمت مردم و خلق گماشتند یعنی از طریق سپاه دانش و
 سپاه بهداشت عالیترین استفاده ای که امکان داشت از سپاه
 و ارتش مملکت در زمان صلح بشود شده است و
 در بهبود وضع مملکت در این قسمت استفاده
 شایانی شده است از آقای منصور انتظار داریم
 که در این قسمت توجه لازم بفرمایند و البته بودجه این

قسمتها در بودجه تفصیلی وزارتخانه ها انشاء الله بمجلس
 خواهد آمد و در این قسمت توجه خاص جناب آقای منصور
 مبذول خواهند داشت چند مورد که از طرف آقایان دیگر
 توجه نشد ناچارم متذکر بشوم و بعدا بيك قسمت از ماده
 واحده تکیه کنم و عرضی بعرض آقایان برسانم اولاد مورد
 بودجه های اختصاصی که در بودجه عمومی مملکت تذکری
 از آن شده از نظر من از نواقص بودجه حاضر است و جناب
 آقای منصور باید توجه داشته باشند که این بودجه های
 اختصاصی هباء منثورا شود طبق اصول بحسابد خل و خرج
 مملکتی منظور بشود قسمت عمده ای را که جناب آقای
 منصور متذکر شدند من از آنچه که تکرار میکنم باند گذر
 میدهم نظر خاصی دارم که بعد عرض میکنم بهتر است که
 آقایان توجه داشته باشند که نه وقت آقایان تلف شود و
 حتی الامکان باختصار برگزار شود در مواردیکه خواستم
 اینجا بطور اختصار تذکر بدهم در موارد ذوب آهن است
 که در قسمت ۱۰۳ و ۱۰۴-۳ میلیون و
 شش میلیون در نظر گرفته شده برای
 پروژه هائی که برای ذوب آهن در نظر گرفته شده من
 خواستم این قسمت را بجناب آقای منصور تذکر بدهم
 که اگر این مخارجی را که برای طرحها در نظر گرفته
 میشود این چند سال رو به هم می گذاشتیم کارخانه ذوب
 آهن تا به حال داشتیم و احتیاج به این مبلغ نداشتیم در
 مورد حق الکشف قاچاق تذکری میخواستم بدهم که قسمت
 عمده را جناب آقای احمدی فرمودند و بيك قسمت از قلم
 افتاده بود که ناچارم عرض کنم و آن عبارت از این بود که
 در بودجه سال ۴۱ دو میلیون منظور شده بود در بودجه سال
 ۴۲ شش میلیون و در بودجه امسال ۴ میلیون منظور شده
 و البته در منظور شدنش و این که حق الکشف داده بشود
 برای کسانی که این عمل را انجام میدهند صحبتی ندارم
 ولی انتظار دارم از جناب آقای منصور این بودجه با
 مقدار مواد مخدره ای که گرفته میشود و اشاره ای که
 جناب آقای احمدی فرمودند از این مواد مخدره در فروش
 بخارجیان استفاده شود تناسبی داشته باشد موضوع دیگری
 در بودجه تقدیمی جناب آقای منصور بمجلس شورای
 ملی اسمش برده نشده بود و از نظر آقایان کشاورزان
 و خرده مالکین اهمیت دارد چه آنها که در جنوب هستند
 و چه آنهائی که در شمال هستند عبارت از این است که همه

آقایان میدانند که امسال بهمان نسبت که برف و بارندگی
 در مملکت منافی بار آورده مضاری هم بار آورده در سال
 گذشته در فرانسه سرما شد و مقداری خسارت بیابغات و
 کشاورزها وارد کرد دولت فرانسه برای این منظور در
 حدود ۹۰۰ میلیون تومان مابکشاورزها و باغدارها کمک
 کرده حق این بود که جناب آقای منصور ۱۰۰ یا ۱۵۰
 میلیون تومان از بودجه امسالشان را برای بیابغات شمال
 در نظرمی گرفتند (صحیح است) البته بيك قسمت عمده ای از
 گفتنی ها را آقایان گفتند و در قسمت آنچه که مربوط
 بگذرانیدن بودجه قبل از پایان یافتن سال ۴۲ است اصل
 ۲۰ قانون اساسی در این قسمت تصریح دارد که بودجه
 وزارتخانه ها باید در شش ماهه آخر سال بمجلس داده شود
 و تا ۱۵ روز قبل از تمام شدن سال این بودجه حاضر برای
 اجرا باشد من نمی خواهم تصور را بگردن دولت سابق
 بیاندازم ولی تشکر را از طرف جناب آقای رئیس مجلس
 بدولت حاضر میکنم که توجه داشته اند که تخلف بیش
 از این نباشد و امیدوارم که جناب آقای رئیس مجلس در
 سال های بعد این قسمت را بدولتهای بعدی متذکر بشوند
 که این اشتباه با عدم توجه امسال تکرار نشود موضوع
 دیگری که در بودجه امسال پیش بینی نشده و از نظر من
 پیش بینی آن در متمم بودجه یا در بودجه تفصیلی که دولت
 بمجلس خواهد داد باید رعایت بشود عبارت از این است که
 همه اطلاع دارند بطوری که در روزنامه ها منعکس است
 در آمد ملی نفت در حدود ۴۰۰ میلیون دلار یعنی ۳۲۰۰ میلیون
 تومان یعنی در حدود نصف بودجه مملکتی است آنچه که
 از این مقدار در بودجه امسال آورده شده فقط مقداری از
 آن که مورد احتیاج برای پرداخت دیون شرکت سابق
 نفت بوده آورده شده و این قسمت را با حسابی که من کردم
 در حدود ۱۵۰ میلیون دلار از ۴۰۰ میلیون دلار در آمد نفت
 ایران است بقیه این درآمد که در حدود ۲۵۰ میلیون دلار
 و با در حدود ۲۰۰ میلیون تومان باشد با اختیار سازمان برنامه
 گذارده شده جناب آقای منصور حضور ندارند ولی
 آقایان وزراء تشریف دارند در تشریحی که از بودجه مملکت
 فرمودند فرمودند بودجه برنامه ای را ما بعداً تقدیم
 میکنیم و این قسمت را توجه داشته باشند بودجه ای که الآن
 داده شده بودجه برنامه ای نیست بودجه که فرضاً برای

فلان وزارتخانه در نظر میگیرند که این وزارتخانه باید مخارج خودش را بپردازد این بودجه بر نامه‌های نیست اینکه وزارت فرهنگ حقوق کارمندان را بپردازد این را بهیچ وجه بودجه بر نامه‌ای نمیتوانیم تلفی کنیم بودجه بر نامه‌ای را بطور کلی سازمان بر نامه تنظیم میکند سازمان بر نامه‌ای که طرح‌های عمرانی مملکت را میدهد سازمان بر نامه‌ای که حدود ۲۰۰ میلیون تومان از پول مملکت را بحساب خودش خرج میکند یا میخورد از نظر من نبردن اسم سازمان بر نامه در بودجه مملکت و اینکه در دخل و خرج مملکتی آورده نشده با حضور چنان آقای دکتر عاملی و سایر آقایان قضاتی که تشریف دارند باید این را متذکر بشوم که در اینکار نقصی هست که در آتیه نسبت به یکی از اصول متمم قانون اساسی که آن اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی است که دخل و خرج مملکت باید بطور کلی بوسیله یک دستگاهی تنظیم بشود و بمجلس داده بشود هیچ دستگاهی الآن بودجه سازمان بر نامه مخارج سازمان بر نامه طرح‌های سازمان بر نامه را کنترل نمیکند شاید بفرمائید که سازمان بر نامه خودش کنترل میکند ولی این کنترل مملکتی نیست باید عرض این مجلس برسد که سازمان بر نامه که دوازده میلیون تومان از پول این مملکت را میگیرد به چه خرجی میرساند و بطور خرج میکند به چه مصرفی میرساند و نمایندگان باید از این قسمت اطلاع داشته باشند البته من انتظار دارم از جناب آقای دکتر عاملی هم چنین از جناب آقای دکتر پلکانه مثل اینکه کس دیگری از جهت قضائی در این دولت نیست متمم بودجه‌ای را که بمجلس در آورده تقدیم می کنند توجه کنند که حتماً اقلاً اسمی از سازمان بر نامه ولو بطور اجمال برده شود که ما بتوانیم بگوئیم سازمان بر نامه توانقدر خرج کردی و مردم اطلاع دارند که خرجت درست و بجا بوده موضوع دیگری که خواستم عرض آقایان برسانم در این ماده واحده این است که تمام قسمت متمم بودجه بودجه تفصیلی را گذاشته اند باختیار کمیسیون بودجه نه خود مجلس شورای ملی من خودم اذعان دارم که دادن یک بودجه تفصیلی کامل بمجلس شورای ملی شاید ساعت‌ها وقت بگیرد و نتیجه‌ای که باید عاید نشود ولی آقایان میدانند که مجلس، مجلس انقلابی است و لوازمی که

دولت می‌آورد خیلی ساده و راحت بابک اصلاحات عبارتی با تذکرات مختصری که در کمیسیونها از نظر آقایان دور مانده لوازم دولت را تصویب میکنند و این آقایان در نظر داشته باشند که کشاورزان و کارگرانی که در مزارع و کارگاهها مشغول کار هستند بار و شکرهای که در دانشگاه با سایر جاهها و بیکار هستند انتظار دارند نظارتی ولو جزئی هم که شده از طرف همکارانشان که در این مجلس نشسته اند روی بودجه مملکتی که اساس اقتصاد این مملکت را تشکیل میدهد شده باشد (دکتر عدل طباطبائی - کمیسیون بودجه می کند بعد لایحه تفریح بودجه به مجلس می آید) فرمایش جنابعالی درست است جناب آقای دکتر عدل طباطبائی من نخواستم راجع به کمیسیون بودجه و اعمالی که در سابق انجام میشد و زردبندی‌هایی که میشد چیزی بگویم ما انتظاری بیش از این دارم مثل سابق زردبندی بود دولت هم انشاء الله دولت زردبندی نیست دولتی که خودش باید انقلاب شاه را بداند برساند من انتظار ندارم که دولت بر نامه‌اش را روی کاغذ بیاورد و مثل دولت کاغذی از خدمت آقایان مرخص شود انتظار دارم که در عمل نشان بدهد ما افتخار کنیم که امری که از طرف اعلیحضرت همایونی مشخص شده قدرت اداره راجه خودش و چه هیئت دولتش دارد (دکتر عدل طباطبائی - فرصت بدهید) فرصت میدهم بهمین علت هم حضور جنابعالی عرض میکنم یک صحبتی راجع به کمیسیون بودجه مطرح شد یعنی گفته شد در سابق مجلس شورای ملی دارای ۱۳۲ نماینده بود کمیسیون بودجه تشکیل میشد از ۱۸ نفر نمایندگان الآن نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۰۰ نفرند این قسمت باید مورد توجه آقایان که آئین نامه مینویسند جناب آقای دکتر معتمد وزیر و سایر آقایان قرار بگیرد که بهمان نسبت ۲۰۰ نفر باید تعداد اعضای که کمیسیون بودجه را تشکیل میدهند اضافه شود چون کمیسیون بودجه مهمترین کمیسیون است این هم موضوعی بود که خواستم تذکر بدهم البته من عرض را خیلی کوتاه کردم باین علت که هم آقایان خسته هستند و هم باید بودجه مملکت تصویب بشود از نظر من آنچه که در مجلس میگردد بدو قسمت تقسیم میشود یکی لوازم و طر حائیکه از طرف دولت یا نمایندگان مجلس شورای ملی تقدیم میشود و با حک و اصلاحی بصورت قانون درمی آید و در چهار جوبه

قانون موشح میشود و بدولت ابلاغ میشود و ضمانت اجرایی دارد یکی هم تذکراتی است که در مجلس اتفاق می افتد بصورت مدون درمی آید ولی قانون نیست و ضمانت اجرایی قوانین را ندارد ولی آنچه در اینجا گفته میشود و در صورت مجلس ضبط میشود ضمانت اجراییش فقط از نظر اخلاقی است که آقایان نمایندگان با آقایان وزراء و اجناب آقای نخست وزیر در مقابل نمایندگان میگویند بنا بر این با آنچه که در این مجلس اتفاق می افتد ولو اینکه بصورت قانون نباشد و فقط در صورت مجالس علنی مجلس شورای ملی ثبت میشود میتوانیم به این مذاکرات قدرت قانونی از نظر اخلاقی بدهیم جناب آقای نخست وزیر در مذاکراتی که در مجلس فرمودند تعهد کردند یا بهتر بود که بگویم تذکر دادند که در آتیه نزدیکی بودجه تفصیلی یا متمم بودجه را بمجلس تقدیم خواهند کرد این بودجه تفصیلی که ایشان تقدیم خواهند کرد من از طرف فراکسیون حزب مردم این قسمت را باید عرض برسانم که ما مشروط باین شرط رأی موافق میدهم که طبق تعهد اخلاقی یا طبق گفته خود آقای نخست وزیر در مجلس شورای ملی که فرمودند بتعهدات و پیششهادها و قول و گفته خودشان ترتیب اثر میدهند و حداکثر تا آخر تیر ماه که وقت خواسته اند بودجه تفصیلی را به مجلس شورای ملی تقدیم کنند و الا از آن تاریخ بیعد انتظار نداشته باشند که ما دیگر موافق مشروط باشیم بلکه کوشش میکنم که بصورت مخالف با جناب آقای نخست وزیر عمل کنیم باین علت که ایشان به تعهدات آنچه که گفته اند عمل نکرده اند و ما انتظار داریم که بودجه‌ای که سال دیگر می‌آورند و بمجلس شورای ملی تقدیم میکنند جامع و مانع و کامل باشد یا اقلاً مثل بودجه‌های سایر ممالک اگر نمیتوانند تنظیم کنند و مقدرات اجازه نمیدهد مثل بودجه‌های سال‌های قبل طوری باشد که جای بحث و انتقاد را بطور کلی باز گذارد

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیر

دکتر معتمد وزیر - بنده بعنوان موافق با این ماده واحده خواستم دوسه مطلب را عرض مجلس برسانم بودجه‌ای که بمجلس داده شده است از لحاظ اینکه بودجه کلی مملکت است تطبیق میکند کاملاً با آن تعریفی که طبق مقررات و قوانین جاریه موجود است

زیرا ماده اول قانون محاسبات عمومی میگوید بودجه لایحه پیش بینی کلیه عواید و مخارج مملکتی است برای یکسال شمسی که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده باشد این لایحه تمام این تعریف را در بر میگیرد و اشکالی نیست اگر بر ارقام هزینه‌ها بطور دقیق و جزء بجزء تشریح شده باشد معنایش این نیست که این بودجه نیست اساس کار که عبارت باشد از اینکه با اصطلاح سندی باشد که ارقام دخل و خرج مملکت را برای یکسال پیش بینی کرده باشد درش هست البته همانطور که میدانید کلمه پیش بینی در واقع درش غیر قطعی بودن مستتر است یعنی این ارقام نمیتواند صد در صد قاطع باشد ولی مسلماً در حدود تعریفی که از بودجه شده است و استنباطی که از بودجه هست این لایحه تقدیم شده و داده شده است بمجلس و هیچ ایرادی هم بهش وارد نیست اما بودجه بر نامه‌ای که گفتند بنده خیال نمیکنم که عبارت باشد از اینکه طرح‌های عمرانی که سازمان بر نامه یا یک دستگاهی بخواهد تصویب بکنند یا بمرحله اجرا بگذارد باشد بودجه بر نامه‌ای بکلی فرق دارد با آن تعریفی که ایشان فرمودند و در حقیقت بودجه بر نامه‌ای عبارت از بودجه‌ای که کلیه هزینه‌های مملکتی درش منظور شده باشد و با توجه بر نامه‌هایی باشد که باید در مملکت بمرحله اجرا گذارده شود مثلاً تأمین امنیت و آسایش مردم در داخل شهرها یکی از بر نامه‌ها و هدف‌های اساسی است که باید هر دولتی تعقیب کند، در بودجه بر نامه‌ای باید پیش بینی شود که تأمین رفاه و آسایش یک فرد در سال فلان مبلغ خرج دارد و افراد مملکت خند نفر هستند آن عده ضرب در آن صدریال یا دو بیست ریال که هر ای هر یک نفر مورد نیاز است این میشود بودجه بر نامه‌ای برای تأمین آسایش و امنیت شهرها که مردم در خانه‌شان خوابیده اند و ارتباطی به بودجه‌های عمرانی ندارد بودجه‌های عمرانی تغییر عمرانی جزء بودجه بر نامه‌ای نمیتواند در بر بیاورد حالا اگر بگوئیم که چرا این بودجه بر نامه‌ای نیست و حساب دقیق را بدست ما و بدست مردم نمیتواند بدهد آن بحث جدا گانه‌ای است و تصور میکنم همانطور که در جلسه خصوصی دیروز صحبت کردم چون دولت روی این اساس ترفقه است که بودجه بر نامه‌ای تهیه کند برای سال ۴۳ ما نمیتوانیم از دولت انتظار داشته باشیم که ظرف یک هفته آن مطالعات و آن کارهایی که انجام شده بر گرداند عوض کند و بکمر تبه بودجه‌ای نظری

۴۸ ساعت تهیه و بمجلس تقدیم کند البته بما وعده داده شده است که در آینده بروندروی بودجه بر نامه ای و امیدوار هستم که این منظور عملی بشود بنابراین در حال حاضر و در شرایط موجود ما باین بودجه راضی هستیم و اشکال و ایرادی هم تصور نمیکنم مطلقاً وجود داشته باشد بخصوص که بما قول داده شده است که در این زمینه قدم های لازم را دولت بر خواهد داشت ، مطلب دیگری که اشرف فرمودند که تصویب بودجه آ با از طرف کمیسیون صحیح است یا خیر این مطلبی بود که شخصاً بنده راجع بآن اشاره کردم و حقیقتاً جای این بود. مطالعه بشود که آیا میشود کمیسیون بودجه ریز ارقام را تصویب کند یا بعداً ضرورت دارد که بمجلس داده شود ، بنده خودم تا حدودی زوی این قسمت مطالعه کرده ام و شخصاً عقیده ام این شده است که چون در چهارچوب بودجه مملکتی است که بمجلس داده شده و مجلس تصویب کرده است و در کمیسیون از این ارقام و اعتبارات تجاوز نخواهد کرد، بنابراین رسیدگی بارقام و ارقام ریز بودجه و ژرارخانه ها و سازمان های دولتی بلا اشکال است ، بنابراین بنده باین جهات و دلایل بودجه ای را که بمجلس داده شده خالی از عیب و ایراد میدانم و شخصاً بآن موافق هستم .

رئیس - بنابراین راجع بماده واحده نظر دیگری نیست پیشنهادی هم نرسیده است خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثرتر برخاستند) برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود . آقای وزیر دارائی بفرمائید .

هویدا (وزیر دارائی) - چون اولین باری است که افتخار دارم در این ساخت و در برابر نمایندگان ملت ایران صحبت میکنم میخواهم احساسات عمیق خودم را عرض کنم و در هر صورت بنده میخواهم از طرف خودم و همکارانم در دولت و از طرف دولت بطور کلی قول بدهم که فرمایشاتی که آقایان فرمودند در نظر گرفته میشود و مسلماً این همکاری چند روزه ما شاهدش بودیم ادامه خواهد داشت و مسلماً ما در نظر داریم که در تمام امور همیشه با آقایان در اینجا مشورت کنیم و خیال میکنم که این نفع مملکت است یعنی اگر این نزدیکی بین دولت و مجلسین باشد مسلماً امور بسجوه احسن اداره خواهد شد (احسن) ضمناً حسن ظن خانم ها و آقایان محترم با تصویب این لایحه بسیار مایه خوشوقتی است چون دولت جوان است ، شب هادور هم جمع بودیم تا توانستیم که این

بودجه را تمام کنیم و حاضر شود و خودمان هم اذعان داریم که این بودجه ناقص است و قول دادیم که تا چند ماه دیگر بودجه ای بیاوریم در اینجا که نقص آن کمتر باشد ، مسلماً سال های بعد آید و داریم که اگر ما افتخار همکاری را داشته باشیم بتوانیم بودجه بهتری بیاوریم و بنده میخواهم از طرف دولت از شخص جناب آقای رئیس مجلس تشکر کنم که ما را هدایت کردند امیدواری هست که بعدها که لایحه ای دیگر میآید اینجا همان حس همکاری و دوستی و لطف را آقایان در حق ما داشته باشند .

رئیس - آقای مهندس والا .
مهندس والا - بنده صحبتی نمیکنم چون در چاپ بودجه در صفحه نهم «در مورد بست و تلگراف» کلمه «تلفن» افتاده است استدعا میکنم این را بفرمائید درست کنند .
رئیس - اصلاح میشود .

۴ - شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع باراضی نیروی هوائی در قریه بیشه کلا
رئیس - گزارش از کمیسیون دارائی راجع باراضی قرار گاه اردوی نیروی هوائی مطرح است که قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)
گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۲۲ دوماه ۱۳۴۲ با حضور تیمسار سپهبد صنیعی کفیل وزارت جنگ لایحه شماره ۱۰۴۰۹/۲۵۰۱۷ - ۱۳۴۲/۹/۳۰ دولت راجع به اراضی اردو گاه نیروی هوائی بیشه کلا که بشماره ۶۹ چاپ شده و طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود مطرح و بشرح زیر تصویب نمود . اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

ماده واحده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود تمامی شش دانگ اراضی اردو گاه نیروی هوائی پلاک ۱۵۸۰ فرعی از یک اصلی بخش ۱۲ بابل که در سال ۱۳۳۸ بمبلغ ۱۸۶۳۹۱۵ ریال از اداره املاک و مستغلات پهلوی برابر سند رسمی شماره ۱۶۷۴۱ - ۱۳۳۹/۲/۲۶ خریداری شده و مبلغ ۲۶۳۹۱۵ ریال از بهای آنرا از افسران نیروی هوائی بعنوان قرضه پرداخت نموده اند بر طبق قانون مورخه بیست و ششم فروردین ماه ۱۳۰۹ بفروش رسانیده و پس از پرداخت طلب افسران بقیه آنرا برای هزینه

تاسیسات در ۵۰ هزار متر اراضی اهدائی واقع در قریه بیشه کلا بمصرف برساند .
ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود .

مخبر کمیسیون نظام - سر تیب حکیمیان گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه سوم اسفندماه ۱۳۴۲ با حضور تیمسار سپهبد صنیعی کفیل وزارت جنگ لایحه شماره ۱۰۴۰۹/۲۵۰۱۷ - ۱۳۴۲/۹/۳۰ دولت راجع به اراضی اردو گاه نیروی هوائی بیشه کلا را مطرح و گزارش کمیسیون نظام را در این مورد عیناً تأیید نمود . اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

مخبر کمیسیون دارائی - دکتر بزدان پناه
رئیس - آقای مهندس صائبی

مهندس صائبی - اول آقای مخبر توضیحی بفرمایند
رئیس - آقای حکیمیان توضیحی یارید بفرمائید .

حکیمیان (مخبر کمیسیون نظام) - عرض کنم برای اردو گاه افسران نیروی هوائی یک زمینی خریداری شده است مبلغی که دولت در اختیارشان گذاشته بوده است یعنی اعتباری که داشته اند کم بوده است ، افسران نیروی هوائی خودشان برای اینکه اردو گاه تابستانی داشته باشند مبلغی بصورت وام به نیروی هوائی پرداخت میکنند و زمین این اردو گاه خریداری میشود ، تاسیسات درش ایجاد میشود و مورد استفاده اردو گاهی قرار میگیرد بعد از مینی بمقدار ۵۰ هکتار از طرف یکی از واحضرت ها اهدا میشود و نیروی هوائی ، حالاً نیروی هوائی درخواست میکند اجازه داده شود زمین قبلی که در اختیار نیروی هوائی بوده است فروخته بشود بعد از فروش آن مقدار که طلب افسران است و پول داده اند پرداخت شود با افسران بقیه پولی که از محل فروش این اردو گاه سابق باقی میماند خرج بکشند برای این اردو گاه که آما دگی بیشتر داشته باشند و تاسیساتی که لازم است داشته باشد در حقیقت برای تکمیل این اردو گاه جدید برای استفاده افسران نیروی هوائی خرج شود این توضیحی بود که بنده عرض کردم .

رئیس - آقای مهندس آراسته .
مهندس آراسته - بنده تصور میکنم احتیاجی

وزارت جنگ باین قانون نداشته باشد مجوز وزارت جنگ همان ماده واحده جوزای ۱۳۰۹ است آن ماده واحده برای دایم بوزارت جنگ این اجازه داده است که تمام ساختمان های دولتی قابل فروش و تعویض نیست با استثنای وزارت جنگ که بموجب این ماده مجاز است این کارها را بکنند بنده فکر نمیکنم که احتیاج بمجوز جدیدی باشد .

رئیس - آقای حکیمیان
مخبر کمیسیون نظام - فرمایش جناب آقای مهندس آراسته کاملاً صحیح است این قانون بوزارت جنگ همین اجازه را داده است ولی حالا چون ما میخواهیم این را بگذرانیم برای اینکه در آن قانون که مربوط است به ۱۳۰۹ در آنجا پیش بینی شده بود که اگر افسران جمع شوند و مبلغی پول روی هم بگذارند و کم بکنند بآن اداره ای که تابع آن هستند تا اردو گاهی تهیه بشود چنین چیزی در قانون سابق نبوده است ، حالا میخواهیم باین وسیله مجوزی کسب بکنیم از مجلس شورای ملی که پس از فروش آن زمین بتوانند این پول را با افسران بر گردانند والا کسر این موضوع نبود تقاضای تصویب این ماده را از مجلس شورای ملی نمیگردند (صحیح است) .

رئیس - در صورتیکه نظر دیگری نیست بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم ، خانم ها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد ، ماده واحده مطرح است ، نسبت بماده واحده نظری نیست (گفته شد خیر) پیشنهادی هم نرسیده است ، بصرای شور دوم بکمیسیون های مربوط فرستاده میشود .

۵ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه خرید وسائل موتور و ژاندارمری کل کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه خرید وسائل ژاندارمری کل کشور مطرح است که قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)
گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه ۲۵/۱۰/۴۲ با حضور آقای فرهودی معاون وزارت کشور لایحه شماره ۱۳/۸۱۹/۱۳۴۲/۱۰/۱ دولت راجع با اجازه خرید وسائل موتور ژاندارمری کل کشور را که بشماره ۳۱ چاپ شده است

مورد رسیدگی قرار داده و با اصلاحاتی پشرح زیر تصویب نمود. اینک گزارش آن را تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

ماده واحده - بزرگان امری کل کشور ایجنزاه داده میشود قطعات یدکی و سایر موتورهای مورد احتیاج خود را که ارزش آن معادل ۹۸۳۲۴/۲۳ دلار و هزینته بسته بندی و سایر هزینه های مربوط بالغ بر ۲۱۶۷۵/۷۷ دلار و جمعاً بالغ بر ۱۲۰۰۰۰ دلار معادل ۹۱۸۰۰۰۰ ریال میباشد از محل اعتبار مربوط بپودجه سال ۴۰ خود بدون افتتاح اعتبار از طریق حواله انتقالی با آمریکا بارعایت کامل صرفه و صلاح دولت به مسئولیت خود و ضمانت فروشنده خریداری نماید.

۲ - لوازم یدکی مورد معامله که بهای آن نقداً حواله میگردد حداقل طرف ۱۸۰ روز و حداکثر ممکن است طرف ۲۱ ماه بعد از تاریخ انتقال وجه به ایران حمل و تحویل گردد لذا فقط آن مقدار از قطعات یدکی که تا آخر خرداد ماه ۴۱ حمل و تحویل خواهد شد به استناد اسناد حمل و قبوض اعتبار مربوطه جزء تعهدات بودجه سال جاری محسوب و طبق مقررات بخرج قطعی منظور خواهد شد.

۳ - آن مقدار از قطعات یدکی که بعداً از تاریخ آخر خرداد ماه ۴۱ تا انقضای ۲۱ ماه متدرج در بند دو این قانون تحویل خواهد شد به استناد قبوض اعتبار مربوطه در حساب متمم بودجه سال ۴۱ ژاندارمری کل کشور تحت عنوان (تهدیدنازاد اعتبار سال ۴۰) منظور و بخرج قطعی گرفته خواهد شد.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۱ اسفندماه ۱۳۴۲ لایحه شماره ۱۳/ق/۱۸۱۹ - ۴۲/۱۰/۱ دولت راجع به اجازه خرید و سایر موتورهای ژاندارمری کل کشور را که بشماره ۳۱ چاپ شده است با حضور آقای فرهودی معاون وزارت کشور مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون بودجه را در این مورد عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - حسام الدین رضوی

رئیس - کلیات مطرح است ، نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم ، خانم ها و آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد نسبت بخود ماده واحده نظری نیست (گفته شد خیر) خانم ها و آقایانیکه ناماده واحده موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ، برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود.

۶ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع باضافه مستمری وراثت مرحوم مهندس ضرابی و ارجاع مجدد به کمیسیون

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع باضافه مستمری وراثت مرحوم مهندس رضاقلی ضرابی مطرح است که قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه دهم اسفندماه ۱۳۴۲ با حضور آقای دکتر ضرابی معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۳۸۷۴۲ - ۱۳۴۲/۱۰/۵ دولت راجع به اضافه مستمری وراثت مرحوم مهندس رضاقلی ضرابی که گزارش آن به شماره ۴۷۵ چاپ شده و طبق پیشنهاد ۱۵ نفر از آقایان نمایندگان مجدداً به کمیسیون ارجاع شده بود مورد رسیدگی قرار داده و پس از توضیحات آقای معاون وزارت اقتصاد گزارش قبلی کمیسیون را تأیید نمود. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

ماده واحده - بوزارت اقتصاد اجازه داده میشود علاوه بر مبلغ ۹۳۰۰ ریال حقوق و وظیفه فعلی وراثت مرحوم مهندس رضاقلی ضرابی کل مبلغ پیشین اداره کل گمرک از تاریخ ۱۳۴۱/۹/۲۳ (یکروز بعد از فوت) ماهیانه معادل مبلغ ۹۳۰۰ ریال بعنوان مستمری از محل اعتبار اداره کل گمرک در باره وراثت مرحوم ضرابی بشرح زیر:

۱ - هما ضرابی همسر (مهمتر) ۳۱۰۰ ریال
 ۲ - دوشیزه روشنگر ضرابی فرزند (۳۱۰۰ ریال) سه هزار و صد ریال
 ۳ - آقای ناصر ضرابی فرزند (۳۱۰۰ ریال) سه هزار و صد ریال.

برقرار و پرداخت نماید. شرایط و مدت پرداخت طبق مقررات قانون بازنشستگی خواهد بود.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا

رئیس - آقای مهندس آراسته .

مهندس آراسته - بنده خیلی متأسفم که بهای یک لایحه ای که جنبه برقراری مستمری دارد و مهندسی هم هست مخالفت میکنم ولی بحکم وظیفه ای که دارم ناچارم که این عرایض را عرض کنم که وضع برقراری مستمری يك مشکل بسیار بدو غیر عادی پیدا کرده است اگر مقرراتی بود که حقیقتاً برای کسی که استحقاق دریافت این مستمری را دارد این مستمری داده میشد بسیار بجا بود ، در جلسه قبل ضمن مذاکره جناب آقای دکتر ضرابی و آقای مهندس والا در مورد احتیاج وراثت این شخص بیاناتی فرمودند ، بنده قبلاً آمادگی قلبی نداشتم ولی محفوظاتی ندارم این عرایض را تمنا میکنم توجه بفرمائید ، مرحوم رضاقلی ضرابی ایشان بی چیز نیستند (عده ای از نمایندگان بی چیز است - اینطور نیست) آن مرحوم قبل از فوت خودشان دخترشان را برای تحصیلات فرستادند بانگلستان و آن دخترشان هنوز در انگلستان تحصیل میکند در صورتیکه آن دختر بیش از کلاس سوم تحصیلات نداشت ، پس ایشان قدرت پرداخت چنین هزینه ای را نداشته اند ، در موقعی که دخترشان را فرستاده اند اسفندماه ۱۳۴۰ بوده است که سستی هم در وزارت گمرکات نداشته اند ، شخص بی سمت با حقوق عادی توانسته بود دخترش را بانگلستان بفرستد ایشان منزل هم دارند ، عرض کنم در خیابان آمل بالاتر از حقوقی منزل شخصی دارند ، مطلب دوم که میخواستم عرض کنم اصولاً برقراری مستمری برای ایشان درست نیست چون ایشان در حین انجام وظیفه فوت نکرده اند تاریخ فوت ۲۲ است اگر توجه فرموده باشید بیست و دوم روزی است که بیست و یکم تعطیل بوده است حالا درست نظرم نیست که چه روزی بوده است آن مرحوم در روز بین ۱۸ و ۱۹ از کلی پستال طهران بسته ای را میفرستند برای دخترشان در روز بعدش اظهار کسالت می کنند و روز تعطیل را در خانه میماند ساعت ۸ صبح روز بعد قبل از اینکه بداره بروند در منزل سگته می کنند ، این بهیچ عنوانی فوت در حین انجام وظیفه نیست امامطلب سوم اینکه در

این لایحه نوشته شده است که ایشان با ۱۸۶۰ تومان حقوق خدمت میکردند تاریخ استخدام ۱۳۲۹ ، اگر قانون استخدام مهندسی را آقایان ملاحظه فرموده باشند از ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۸ که تاریخ اجرای این قانون بوده است در این فاصله مدت یعنی ۹ سال خدمت يك کسی فقط میتوانست بپایه ۵ مهندسی برسد از سال ۳۸ هم ترفیع داده نشده است بکلی یعنی ترفیعات ممنوع بوده است غیر از اینکه در این لایحه بودجه اجازه ترفیع داده است چطور ایشان يك دفعه عوض پایه ۵ پایه ۷ شده اند و بعضی ۷۸۰ تومان حقوقشان يك مرتبه ۱۸۶۰ تومان شده است این را خواهش میکنم طبق همین قانون استخدام مهندسی که عرض کردم حساب بفرمائید اگر اشتباه بود بنده عرایض را پس میگیرم ، مطلب سوم اینکه کسیکه ۹ سال خدمت داشته است اصولاً نمیتوانسته است از مزایای يك کارمند در حین انجام وظیفه استفاده نماید مگر اینکه بشهادت رسیده باشد که اینک درباره مرحوم مهندس ملک عابدی تصویب فرمودید ، خلاصه این بود عرایض بنده بطور خلاصه و علت مخالفتم که بعرض نمایندگان رساندم.

رئیس - آقای مهندس والا

مهندس والا - متأسفانه بنده استحضار نداشتم این لایحه از طرف جناب آقای رئیس مطرح میشود ولی بعد از اینکه بکمیسیون ارجاع شد ، در آنجا ما از دولت مدرک خواستیم و با دقت باین کار رسیدگی کردم که خدای نکرده عنوانی نشده باشد در این کار و بعضی رخ نداده باشد ، اولاً جناب آقای مهندس آراسته بهتر میدانند اگر کسی حین انجام وظیفه فوت کند یا بشهادت برسد کلیه حقوقش پرداخت میشود نه اینکه احتیاج پیدا کند باینکه لایحه مستمری برای او بیاوردند اگر مستمری بوجود بیاید بیش از میزان استحقاقش است ، مطلب دیگر که باید بعرض مجلس محترم برسانم این است که گواهی مالیات برارث این شخص را ما خواستیم تمام اثاثیه و اموال این مرد اعم از منقول و غیر منقول پنج هزار تومان بیش نبود. آنچه که در اختیار ما بود و در کمیسیون بود بعرض رساندم و الآن هم فرستادم که بیاورند اگر لازم شد بنظر تان برسانم این در کمیسیون مطرح شد و رسیدگی شد باین ترتیب که اثاثیه این مهندس منقول و غیر منقولش بیش از پنج هزار تومان نیست گواهی اداره مالیات بر ارث هم ارائه شد

(ادیب سیمی - همه کارمندان دولت اینطور هستند) با اضافه این گزارش دولت بود. در گزارش دولت این عنوان شده که از یک روز بعد از فوت این بول را باو بدهند و با اضافه مقدار حقوقی که می گیرد روی گزارش دولت بوده است و مسلماً دولت و دستگاههای اجرائی از نظر پرداخت حقوق نمیتوانند گزارش غلطی بدهند. حساب کردند احتساب کردند. محاسب نمودند آن مقداری که لازم بود و استحقاق داشت پرداخت کردند از وقتیکه مجلس محترم يك نظری راجع به مستمری ابراز نمود این فکر بوجود آمد که دولت را مکلف کنیم برای مستمریها يك رويه دیگری اتخاذ کند که اگر قرار بشود برای برقراری مستمری وقت مجلس اینطور گرفته بشود و بطول بیانجامد این صحیح نیست قرار شد ضمن يك ماده واحده يك لیستی به مجلس تقدیم کنند و نظرات آقایان در کمیسیون هارسید کی بشود تصویب شود و دیگر اینطور ارجع به اظهار عقایدی نشود بخصوص در يك مرجع رسمی ماه امروزی این تریبون را در اختیار داریم برای اینکه دفاع بکنیم از حقوق افراد و همینطور دفاع بکنیم از اینکه دولت اقدامات ناروا و نابخشودنی کند و مال دولت تفریط نشود. اکبر بنده بیابم بعنوان اینکه اطلاعاتی در خصوص خدای نکرده بر علیه شخصی که دستش باین جانمیرسد فشار بیآورم که او نتواند از پشت این تریبون دفاع بکند این صحیح نیست خدا را شاهد میگیرم و این عرض من عین حقیقت است من نه این فامیل را میشناسم نه خودش را دیده بودم و نه بازماندگانش را بنده فقط از روی وظیفه مخبری و این که گزارشی بود که در کمیسیون بودجه مطرح شد. عراضی عرض میکنم ما از دولت خواستیم دولت هم رفته است و رقبه مالیات برایشی که بوده و در آنجا تصریح شده مقدار مالی که از این شخص مانده است بیش از پنجهزار تومان نبوده است این دیگر بستگی دارد بنظر نمایندگان مجلس شورای ملی که هر طور صلاح میدانند عمل بفرمایند.

دکتر رهنوردی - اجازه بفرمائید بنده مخالفم **رئیس** - جنابعالی مخالفید ولی آقای دکتر الموتی بعنوان موافق اجازه صحبت خواسته اند بفرمائید آقای **دکتر الموتی**

دکتر الموتی - در جلسه ای که این لایحه مطرح شد و عده ای از همکاران محترم پیشنهاد فرمودند به کمیسیون

میکردم در مورد سه فرزندی که از يك مهندس تحصیل کرده باقیمانده ببايد این طرز فکر کنیم جناب آقای مهندس آهائقه شما که با بدمدافع حقوق مهندسین باشید، مهندس که در حین حیات خدمت کرده و میخواستند به فرزندان ماهی نهصد تومان کمک بدهند باید همه جور بهشان کمک بشود (دکتر رهنوردی - تبعیض است) آقای دکتر رهنوردی جنابعالی نماینده مجلس هستید تشریف داشته باشید بعد از بنده نوبت شما است از این تریبون استفاده فرمائید حرف بزنید.

دکتر رهنوردی - بنده از این جا هم میتوانم حرف بزنم.

دکتر الموتی - عرض کردم بعد از بنده تشریف بیاورید حرفتان را بزنید (زننگ رئیس) بنا بر این برای اینکه نمایندگان محترم بدانند که واقعا يك فرد غیر مستحق کمک نشده تحقیق کردم گفتند این از کسانی است که استحقاق این مستمری را دارد وزارت اقتصاد هم باین امر معتقد است که باید باین شخص کمک بشود و کمال استحقاق را دارد و بسیار خوب کار کرده است و بنده معتقدم که بجاست این کمک بشود. (احسنت)

رئیس - آقای دکتر رهنوردی بفرمائید.

دکتر رهنوردی - با اجازه نمایندگان محترم بنده اصولاً با تصویب اینگونه مستمریها مخالفم دلیلش را هم عرض میکنم درست یکسال نمیگذرد در اسفندماه گذشته در جلوی وزارت بهداری يك ایرانی که پنج فرزند و يك زن داشت از بیچارگی خودش را آتش زد. برای چه؟ برای اینکه این شخص را بجرم اینکه معادلسی تومان نفث دزدیده بود مدت هفت سال در این مملکت سرگردان کردند از دادگاه قزوین بدادگاه آذری و از آنجا بداسرا و از داسرا دومرتبه بقزوین فرستادند و این شخص مستأصل شد آمد جلوی وزات بهداری جلوی وزیر را گرفت، جلوی معاون را گرفت، بازرس را ملاقات کرد هیچکس بدادش نرسید پس از اینکه خودش را آتش زد من رفتم بلکه او را نجات بدهم در بیمارستان شفا بحیثیان بالای سرش ایستادم تا سه چهار روز مداوا کردیم خون هم دادیم هر کاری که لازم بود کردیم ولی متأسفانه فوت کرد پس از آن

آمدیم گفتیم برای اینکه کمکی باین خانواده بشود يك دختر ۱۸ ساله دارد استخدامش بکنید که ماهی سیصد تومان بگیرد تا این خانواده از گرسنگی نمیرند ولی این دختر را هم استخدام نکردند ولی به کسی که ۹۳۰ تومان میگیرد همانطور که آقای مهندس آراسته گفتند استطاعت مالی هم داشته است دخترش را هم بانگلستان فرستاده چون مهندس بوده و در دستگاه وزارت اقتصاد رفیق داشته آشنا بوده رفته اند آنجا میخوانند ۹۳۰ تومان اضافه بخانواده اش بدهند بنده استدعا میکنم به همه افراد این مملکت گذشته از اینکه یکی مهندس است یکی کشاورز است و یکی کارگر است بيك چشم نگاه کنید و بزرگترین دلیلش هم وجود این مجلس است که يك کشاورز و يك کارگر، يك مهندس و يك دکتر همه در زویف هم این جانشسته اند همه افراد ملت ایران باید بيك چشم نگاه کرد شما بیائید يك لایحه چکی بیاورید تکلیف آنها را روشن کنید بنده استدعا میکنم توجه بفرمائید باین ۹۳۰ تومان که میگیرد اگر ۹۳۰ تومان دیگر هم بدهید میشود ۱۸۶۰ تومان ۱۸۶۰ تومان حقوق شش نفر کارمند وزارت بهداری است (مهندس والا - نفری سیصد تومان؟) بله آقای مهندس والا حقوق شش نفر کارمند وزارت بهداری است اگر ماهی سیصد تومان میگیرند بیچاره اند آقای مهندس والا افرادی باینچ سرعائله با سیصد تومان حقوق صورت خودشان را باسبیلی سرخ میکنند (صحیح است) شما ۱۸۰۰ تومان بيك مهندس میدهید برای چه؟ بنده را میدانید که خودم از طبقه محروم این مملکت بالا آمده ام درد اینها را میدانم باید کمک بکنیم ولی این تبعیض است اینکه این مملکت عقب رفته است برای تبعیض است وراثت این شخص برای اینکه آشنا داشته است رفته اند دنبال کار و ولی يك نفر که از قزوین میآید این جا خودش را هم آتش میزند کسی بدادش نمیرسد بعد از آنهم که میآیند قول میدهند دخترش را استخدام بکنند این قول را انجام نمیدهند بنده استدعا دارم در این مورد آقایان پیش از این تحقیق کنید و کاری نکنید که تبعیض بیش از این در مملکت اجرا بشود.

رئیس - بنده - برای اطلاع بیشتر آقایان عرض میکنم که این لایحه بيك مرتبه در مجلس مطرح شده بنا به

تقاضای ۱۵ نفر از نمایندگان برای مطالعه بیشتر به کمیسیون بودجه رفته است در کمیسیون بودجه مطالعه کرده اند و دو مرتبه گزارش ایشان را بمجلس آورده اند آقای خواجه نوری بفرمائید!

خواجه نوری - عرضی که میخواستم عرض بکنم مقدار زیادش را آقای رئیس فرمودند بنده فقط میخواستم عرض بکنم، در مقام همکاری در پارلمان باید توجه داشته باشیم باین که برای این گونه امور کوچک به رفقای همکارمان که در کمیسیون های مربوطه کار میکنند و زحمت میکشند واقعاً اعتماد داشته باشیم جناب آقای مهندس والا بعنوان تنها مخبر دفاع نکرده اند بلکه ایشان شهادت دادند و فرمودند ما تحقیق کردیم و استحقاق این خانواده برای ما مسجل شد و وقتیکه يك کمیونی که منتخب این مجلس است و باین مطالب با کمال دلسوزی رسیدگی میکند ما باید از این کمیسیون تبعیت کنیم و برای يك مطلب کوچک مستمري ۹۳۰ تومان در ماه اینقدر وقت مجلس شورای ملی را حرام نکنیم و لکن مطالبی که جناب آقای دکتر رهنوردی فرمودند راجع به جلو گیری از تبعیض (صحیح است) این مطلب کاملاً مورد تأیید همه رفقای ما است ما میدانیم در این مملکت تبعیض می شود حقوقهای گراف داده میشود؟ و اشخاصی هم هستند که محرومیت میکشند و لکن رفع این تبعیض از راه جلو گیری در این مورد به عمل نمی آید ما باید توجه داشته باشیم که هر کس نسبت به مقام علمی و وضع اجتماعی خودش باید يك حقوقی داشته باشد يك مهندس عالیقدر و يك مهندس شیمیست و یا يك طبیبی که ۲۵ سال از عمر خودش را صرف تحصیل میکند و تازه به اجتماع وارد میشود این شخص باید در اجتماع دارای يك ارزشی باشد و يك تأمین داشته باشد که روزی که وفات میکند حداقل باین حقوق مستمري ۱۸۰۰ تومان عائله اش بتواند زندگی بکنند این شیمیستی که در اختیار وزارت کمرکات بوده است و حقوقیکه بابت رشته مهندسی میگرفته است از قدرت علمی خودش میتواند استفاده کند و شاید در لابراتواری روزی دو ساعت کار بکند و کسری حقوق خودش را تأمین کند و يك زندگی شرافتمندانه ای برای خود و زن و بچه اش داشته باشد منع قانونی هم نداشته است (مهندس معینی زند درسیان بر نامه میتواندست ده هزار تومان حقوق

بگیرد) و اگر در سیازمان برنامه بود میتوانست حقوقهای گرافی بگیرد و پس انداز های بیشتری داشته باشد ولی این آدم با حقوق ۱۸۶۰ تومان در دستگاه کمرکات بعنوان يك مهندس شیمی خدمت کرده که حقوق بازنشستگی ورئه او ۹۳۰ تومان شده و نتیجه خدمتش این بوده که وقتی فوت کرد به تشخیص کمیسیون بودجه دارائش در حدود پنجهزار تومان بوده پس این دلیل صحت عملش بوده که اگر يك آدم خدای نکرده نادرستی بود در همان کمرکات طوری رفتار میکرد که شاید احتیاج به این عمل نبود که چنین مستمري در باره ورئه اش پیشنهاد شود بنده میخواستم استدعا بکنم که در عین حالیکه ما اصولی فکر میکنیم اصول را هم تعمیم بدهیم برای همه کارها یعنی ما باید طوری رفتار کنیم که هر گسلی بفرخور شأن و مقامش در این مملکت تأمین داشته باشد و ما وقتیکه بتوانیم این نظر را تأمین بکنیم پاره ای وقتها ناچار هستیم که يك چنین ارفاقهایی هم بکنیم چون ممکن است که همان موردی هم که آقای دکتر رهنوردی تذکر فرمودند که يك مردی برای خاطر سیصد تومان خود کشی کرد چه بسا ممکن است که اگر دادرسی میشد که در آن موقع چنین انفاقی رخ نمیداد من متأسفم که چرا چنین دادرسی نبوده است ما خودمان در زندگی خصوصی مان هر روز در خانه هایمان میآئیم تقاضای کمک میکنند اسمش را نمیشود گذاشت تکدی من اغلب بوضع آنها رسیدگی میکنم می بینم خانواده آنها مستاصل هستند کارگری بوده است که تا امروز کارمکرده روزی ۱۵ تومان حقوق میگرفته ولی امروز از چوب بست افتاده فلج شده نمیتواند بار خانواده اش را بدوش بکشد من اگر دست و پا میکنم و يك مستمري برایش فراهم میکنم یا از چند نفر دوستان خودم خواهش میکنم که باو يك کمکی بکنند این يك عمل انسانی است که کرده ام و تبعیض نکرده ام و باین عنوانی که بگویم من این کمک را بکنم تبعیض است تبعیض نیست این است که استدعا میکنم آقایان با توجه باین مطلب که کمیسیون بودجه تحقیق کرده است استحقاق این خانواده را تأیید و تشخیص داده باین لایحه کم اهمیت موافقت بفرمائید که تصویب بشود که موجب اطاله وقت مجلس نشود دوباره بکمیسیون نرود و همین امروز يك

تصمیم عادلانه ای هم نسبت باین خانواده گرفته بشود (احسن)

رئیس - آقای دکتر نگاه فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر ریگان (وزیر مشاور) - بنده قبل از اینکه از لایحه دفاع کنم یا بخوام مخالفت کنم با فرمایشات جناب آقای مهندس آراسته خواستم این را باستحضار مجلس برسانم در کمیسیون بودجه که تصمیم گرفته شد با ملاحظه مدارک و اسناد رسمی دولتی بود یعنی گواهی اداره مالیات بر درآمد ارائه شد که این شخص هیچ مالی جز پنج هزار تومان اموال غیر منقول معرفی نکرده است بنا بر این اگر اموال و خانه و املاک دیگری میداشت و در آن برگ معرفی نامه خودش معرفی نمیکرد اداره ثبت اسناد سند مالکیت بآن وراثت نمیداد نماینده دولت از روی حقوقی که بنده اشل آن را قرائت میکنم حقوق اشل پایه او ۱۸۶۰ تومان است ایشان ناموقی که زنده بود مسلماً این حقوق پایه مهندسی اش بود اشتباهی برای دوست عزیزم جناب آقای مهندس آراسته حاصل شد و آن این بود که این تبعیض است و بگویند این شخص در راه انجام وظیفه فوت کرده اگر در راه انجام وظیفه بود طبق قانون استخدام همان ۱۸۶۰ تومان خود بخود تعلق میگرفت و احتیاج نبود که يك قانون دیگری بیآورند بنا بر این حرف دولت بر این است که در راه انجام وظیفه فوت نکرده و به همین جهت با اجازه مجلس خواسته اند اضافه کمکی به وراثت بدهند حالاً بنده يك مشکلی در پیش دارم اگر واقعاً نماینده دولت گزارش خلاف واقعی در محضر مجلس شورای یادر کمیسیون بودجه داده باشد و یا اداره دلوائی تصدیق خلاف واقعی کرده باشد جداً عرض میکنم بنده هم موافق نیستم که يك چنین لایحه ای بتصویب برسد ولی اگر آقای مهندس آراسته ظاهر بیانات مستطاب عالی موهم این است که شاید در دادن ترفیع باو بایر و نده استفاده ای این شخص عیبورائی بوده اگر واقعاً باین ایمان دارید و ایمان دارید که این شخص خانه دارد من از محضر مقام ریاست استدعا میکنم برای اینکه جنبه جزائی پیش نیاید نسبت بعامورین دولت که خدای نکرده گزارش خلاف واقع داده شده مجدداً استدعا میکنم که بکمیسیون برود (صحیح است - احسن) و این مطلب را اگر خود جناب عالی اطمینان کامل دارید که

خدای نکرده جعلی در آن شده باشد بفرمائید اما از لحاظ آن مطلبی که دوست عزیزم جناب آقای و کتر رهنوردی فرمودند که باید ترتیب یکسانی اتخاذ بشود که تبعیض نشود آن بحث دیگری است و بعداً روی سخن را متوجه آقای دکتر رهنوردی میکنم از آقای مهندس آراسته استدعا میکنم اگر ایمان دارید که این گزارش بکمیسیون بودجه غلط داده شده است من استدعا میکنم از مقام ریاست برای اینکه معلوم شود واقعاً دستگاه دولتی چیزی را خلاف حقیقت گفته من منتظر جواب حضرت تعالی در این قسمت هستم چون هم من مسئولیتی در دولت دارم و هم نمیخواهم چیزی بر خلاف واقع و خدای نکرده ربا آمیز عرض کرده باشم البته از مقام ریاست استدعا میکنم این لایحه که سه مرتبه تاکنون به کمیسیون رفته اگر لازم باشد دفعه دهم هم خواهد رفت (احسن).

رئیس - آقای مهندس آراسته.

مهندس آراسته - بنده در اول عرایضم عرض کردم که باین چنین لایحه مستمري میخواستم مخالفت کنم ولی بحکم وجدان مخالفت کردم (احسن) استخدام این شخص در سال ۲۹ بوده تا تاریخ تصویب قانون مهندسین در سال ۲۸ يك حساب حفظی بنده کردم و اطمینان دارم زیاد اشتباه نمیکنم این مزحوم نمیتوانسته است پایه ۵ مهندسی با یکی دو سال توقف بشود يك سال و دو سال هم يك حسابی است که از حفظ کردم بطور ایشان پایه ۷ مهندسی شده؟ از ۳۸ ترفیع داده نشده بکارمندان دولت، این اولین اشتباهی است که در این محاسبه هست، این را اطمینان دارم و اشتباه نمیکنم، در سه پایه اول مهندسی دو سال توقف دارد طبق قانون مهندسین در پایه بعدی سه سال ۳ تا دو سال شش سال رتبه چهارم ۳ سال ۹ سال از ۲۹ تا ۳۸ میشود ۹ سال میتواند پایه ۵ بشود بیشتر از این نمیشود (مهندس صائی - شما مطمئن هستید که قبل از آن جای دیگر سابقه استخدام نداشته است؟) اجازه بفرمائید برای شما هم فرصت هست میتوانيد تشریف بیاورید صحبت کنید، ولی ملاحظه بفرمائید آقایان مهندس لیقوانی در راه انجام وظیفه فوت کرده هنوز ما نتوانسته ایم حقوق حین انجام وظیفه برای او بگیریم در صورتیکه کارمندان بازنشسته دولت از مزایای اشل جدید استفاده کردند هنوز

مهندس لیقوانی ۳۲۰ تومان میگیرد ناظم دبیرستان دازالقنون بعد از سی سال خدمت اسمش را نمیدانم ، اسم بچه هایش را نمیدانم ، پسر هایش در دبیرستان تحصیل میکنند بچه ها و خانواده اش با هفتصد هشتصد تومان زندگی میکنند . این پولها بسیار کم است این حقوقها بسیار کم است این مستمری ها درد مردم را دوام نمیکند ولی موافقت بفرمائید ما از حدود تجاوز نکنیم قالبی بسازیم و این امور مملکتی زانوی این قالب بزم بکنیم ، یک نواخت ، یک جور در بسا و دریم بیرون نمانند بگویند تبعیض شد (صحیح است) بنده عرض این است انشاء الله امیدوارم بابت پاك آقایان عرایض بنده خلاف دریابید و بنده همین جا بیایم عرایض خلافم را اقرار کنم و پس بگیرم و این مستمری برقرار بشود . ولی امتدعا میکنم عرایض بنده را تحقیق بفرمائید شاید یکی درست دریابید . دختر ایشان دو لندن تحصیل میکند و قبل از فوتش رفته خرجش را کی میدهد؟ بنده این را عرض میکنم . نمیدانم کی میدهد لابد قبلا کسی این خرج را میداده بنده عرض کردم نمیدانم بنده اطلاع نام را از لحاظ اینکه آقایان اطلاع داشته باشند و این عرایض را با اطلاع عرض کردم و فکر نمیکنم غلط باشد عرض کردم . باز هم تحقیق بفرمائید اگر غلط بود بنده عرضم را پس بگیرم .

رئیس - آقای مهندس والا .

مهندس والا - جناب آقای مهندس آراسته اگر توجه بفرمائید تصور میکنم که منتهی بر بنده گذاشته اند و واقعا بار مسئولیت بنده را کم کرده اند همانطور بکه جناب آقای دکتر یگانه فرمودند اعضاء کمیسیون بودجه وظیفه شان نسبت بگزارشات رسمی است که در اینجا مطرح میشود (دکتر زهر زردی - در این مملکت دیپلم فلاپی میدهند حالا يك گزارش خلافی هم بدهند چه مانعی دارد) اگر دیپلم فلاپی میدهند اگر کارهای خلاف میکنند اگر تبعیض قائل میشوند اگر حقوق کسی را نمیدهند این ها قیاس مع الفارق است در این مورد اگر کار خلافی شده ما نیابستی کاسه کوزه را پس بکنفر بشکنیم يك مردی مهندس بوده پایه ۷ بفرمائید حقوقش چقدر است؟ مطابق ماده ۱۱ قانون راجع به نحوه استخدام مهندسین يك مهندسین میگویند رتبه ۷-۱۸۶۰ تومان و بعد در ماده ۱۱ همین قانون در قسمت آخرش راجع بسابقه خدمت میگوید با رعایت سنوات خدمت

رسیدگی کردیم بعد هم این لایحه ای است که دولت آورده ایشان با پایه ۷ مهندسی مشغول خدمت بوده است حقوق مگر گرفته و تصویبش با مجلس است .

رئیس - آقای دکتر یگانه .

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - بنده پیر و عرایض قبلیم فکر میکنم که بهترین تصمیم آن است که با مطالعه کامل تصمیمی اتخاذ شود هینقدر که برای يك نماینده محترم شك حاصل است که این شخص رتبه ۷ مهندسی نداشته و ياشك حاصل است که آن گواهی وزارت دارائی که ایشان دارای هیچگونه ملك شخصی نیست درست نبوده بنده از نظر نماینده دولت و این که بنده تمام پرونده های استخدامی او را همراه خود بیاورده ام و از وزارتخانه مر بوط نگرفته ام و امروز هم جناب آقان مهندس والا تصور میگردید که لایحه بودجه ناپایان وقت مجلس را خواهد گرفت روی این اصل بود که ایشان هم مدارک را بیاورند و الا ایشان تمام اسناد را داشتند و تمام آنرا ارائه میدادند و البته ما ابلاغ رتبه ۷ او را ندیدیم خود ابلاغ را ندیدیم ولی نامه ای که وزارت اقتصاد نوشته که

رئیس - بنابر این باین پیشنهاد دولت که لایحه بر گردد به کمیسیون که مجدداً مطالعه شود رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .
 ۷ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .
 رئیس - امروز جلسه را ختم میکنم ، جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز ۵ شنبه خواهد بود .
 رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی